

Haziran 2010 >> SAYI: 25

moment expo

OAİB

Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği Aylık Makine İhracatı ve Ticareti Dergisi

**GAZİANTEP'TEN TEK SES:
YERLİ MAKİNE KULLAN!**

**ÇELİK DÖKÜMÜNDE
DEVLER LİGİNDEYİZ**

**YILDIZLI PROJELER'10
ANA SPONSORU MTG**

HİDROLİK VE PNÖMATİK SEKTÖRÜ

KÜNYE

ORTA ANADOLU MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ ADINA SAHİBİ
Özkan AYDIN

YAYIN KURULU BAŞKANI

Adnan DALGAKIRAN

YAYIN KURULU

Adnan DALGAKIRAN, Merih ESKİN,
Kutlu KARAVELİOĞLU
Sevda Kayhan YILMAZ, Serol ACARKAN,
Hasan BÜYÜKDEDE, Hüseyin DURMAZ, Ali
EREN, Tamer GÜVEN, Ferdi Murat GÜL, Ali
Rıza OKTAY, Özkan AYDIN, Dr. İsmet YALÇIN
S. Tansel KÜNBE, Esra ARPINAR, Sevgin
UTLUĞİL

YAYINA HAZIRLAYANLAR

Free Birds Yayın Çözümleri

YAYIN DİREKTÖRÜ

Can ERÇAKICA

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Tugay SOYKAN (tugay@freebirdsyayin.com)

MUHABİR

Handan KAZANCI (handan@freebirdsyayin.com)
Emel ALTAY (emel@freebirdsyayin.com)

KATKIDA BULUNANLAR

Selçuk OKTAY
Yasemin DAŞAR

SANAT YÖNETMENİ

Ersin KARATAĞ (ersin@freebirdsyayin.com)

FOTOĞRAF

Condan YAŞARTAŞ

YAYIN ADRESİ

Sanayi Mahallesi Turan Caddesi No: 14 Kat. 1
Daire.1 4.Levent / İSTANBUL
Tel: 0212 269 25 23 – 24
Faks: 0212 269 25 27

YAYIN TÜRÜ

Sürelî Yerel Dergi

REKLAM VE PAZARLAMA

OAİB Genel Sekreterliği

ADRES

Sanayi Mahallesi Turan Caddesi No: 14 Kat. 1
Daire.1 4.Levent / İSTANBUL
Tel: 0212 269 25 23 – 24
Faks: 0212 269 25 27

BASKI VE CİLT

DİASAN

Tel: 0212 858 21 41 (pbx)
www.diasan.com.tr

OAİB GENEL SEKRETERLİĞİ

Mahatma Gandhi Cad. No:103 G.O.P 06700
Çankaya Ankara
Tel: 0312 447 27 40
Faks: 0312 446 96 05

OAİB MOMENT EXPO Dergisi, Freebirds Yayın
Çözümleri tarafından T.C. yasalarna uygun
olarak yayınlanmaktadır. "Moment Expo
Dergisi" ibaresi kullanılarak alını yapılmaması
izne bağlıdır.

OAİB Moment Expo Dergisi Orta Anadolu
Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği'nin
7.500 adet basılan ücretsiz süreli yayınıdır.

Kocaeli'nde makine sektörü

2009 yılı verilerine göre Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanı itibarıyla Kocaeli makine ihracatında 6. önemli il konumunda olup, bu sektörde Kocaeli'nden ihracat yapan firma sayısı 345'tir. İlin ihracatında 5. önemli sektör konumundaki makine ve aksamları sektörü; 220 milyon dolara yakın bir değere sahip olmasıyla dikkat çekiyor.

Kocaeli; 1,5 milyon kişilik nüfus yoğunluğu ile 11. sırada yer alıyor. İl; ülke nüfusunun yaklaşık yüzde 2'sini barındırıyor. Kocaeli, güçlü sanayisine bağlı olarak yaratmış olduğu katma değer ve istihdam açısından ülke ekonomisi için tartışılmayacak bir öneme sahiptir. Bu yönüyle; yaratılan katma değer dikkate alındığında Kocaeli'nin, İstanbul, Ankara ve İzmir'den sonra dördüncü sırada yer alması sürpriz değildir. Kocaeli'nin GSYİH'ya olan katkısı TÜİK tarafından en son 2001 yılında açıklanan verilere göre yüzde 5,1'dir.

İhracatçı Birlikleri kayıt rakamlarına göre Kocaeli'nin ihracatı, 2008 yılında 2007 yılına göre yüzde 41,1 büyüyerek 8,2 milyar dolara ulaştı. 2009 yılında ise küresel kriz nedeniyle genel ihracattaki düşüşe paralel olarak yüzde 19 geriledi ve 6,6 milyar dolar oldu. 2009 yılında Türkiye ihracatının yüzde 6,8'ini gerçekleştiren Kocaeli ili ülkemiz sanayi ve ihracatı açısından gelişen illerimiz arasında yer alıyor. İlin ihracatında AB ülkeleri önemli olup, 2009 yılında İtalya yüzde 8,3 pay ile ilk sırada yer aldı. Birleşik Arap Emirlikleri, Singapur, Rusya Federasyonu, Güney Afrika Cumhuriyeti, Almanya ise ihracatta önde gelen ülkelerdendir.

Kocaeli'nin sektörel ihracat rakamlarına bakıldığında, 2009 yılında "Sanayi" ihracatının 6,4 milyar dolar ve yüzde 96'luk oran ile en büyük paya sahip olduğu görülüyor. "Sanayi Mamulleri" ihracatından aldığı yüzde 64 pay ile "Taşıt Araçları ve Yan Sanayi" en önemli kalemi oluştururken, "Elektrik-Elektronik, Makine ve Bilişim" ile "Demir Çelik Ürünleri" onu takip ediyor. İlin ihracatında 5. önemli sektör konumundaki makine ve aksamları sektörü 220 milyon dolara yakın bir değere sahip olmasıyla dikkat çekiyor.

TÜİK verilerine göre 84. fasıl olarak tanımlanan makine ve aksamları sektöründe Kocaeli'nin ihracatı 2008 yılında bir önceki yıla göre yüzde 40,4 artış gösterirken, 2009 yılında genel ihracattaki yüzde 30 gerilemeye karşın, yüzde 19,7 oranında artış kaydedildi. Bununla birlikte, Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanında yer alan GTİP'ler bazında ilin 2009 yılı makine ihracatı incelendiğinde ihracat değerinin 2009 yılında yüzde 20 oranında gerilediği görülüyor. Alt mal grupları bazında incelendiğinde tüm mal gruplarında gerileme olmuş, özellikle "Vanalar" ile "Endüstriyel Isıtıcılar ve Fırınlar" ihracatında büyük düşüşler meydana geldi. 2009 yılı verilerine göre Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanı itibarıyla Kocaeli makine ihracatında 6. önemli il konumunda olup, bu sektörde Kocaeli'nden ihracat yapan firma sayısı 345'tir.

Tugay SOYKAN

“ TÜİK verilerine göre 84. fasıl olarak tanımlanan makine ve aksamları sektöründe Kocaeli'nin ihracatı 2008 yılında bir önceki yıla göre yüzde 40,4 artış gösterirken, 2009 yılında genel ihracattaki yüzde 30 gerilemeye karşın, yüzde 19,7 oranında artış kaydedildi. ”

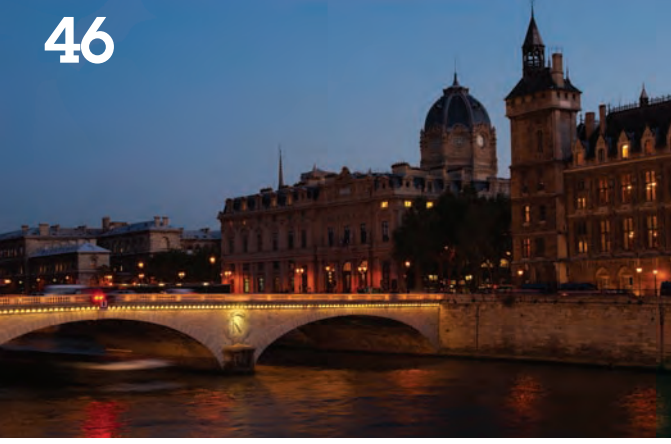
- 4 Başkan'dan
- 8 Kısa kısa
- 10 Gaziantep'teki dev buluşmada tek bir ses: Yerli makine kullan!
- 20 Yıldızlı Projeler'10 ana sponsoru MTG
- 22 Mehmet Büyükekşi yeniden TİM Başkanlığına seçildi
- 24 Otomobil devlerine kalıp üretiyor
- 28 Halı makinesi üretiminde öncü firma: Örnek Makine
- 32 Ünlü Tarım Aletleri
- 34 **Kapak:** Hidrolik ve Pnömatik sektörü
- 42 Çelik dökümünde devler ligindeyiz
- 46 Makine ihracatımızın en büyük 3. pazarı, Fransa
- 52 İhracatçı Birliklerine üyelik işlemleri
- 54 Çorum ilinde makine sanayi
- 56 Rotasını başarıya çevirenler, Aile Şirketleri
- 60 Kocaeli'nde makine sektörü
- 68 Sadece mühendis değil girişimci yetiştiren, Dumlupınar Üniversitesi

“ Hidrolik ve Pnömatik sektörü ”

46

“ Makine ihracatımızın en büyük 3. pazarı, Fransa ”

60

“ Kocaeli’nde makine sektörü ”

Göstergeler **73**

İhracat Rakamları **84**

Ürünler **88**

Sık kullanılanlar **89**

Bilgi hattı **90**

Yaşamı değiştiren icatlar I **92**

Fuarlar **94**

İletişim **96**

>>ADNAN DALGAKIRAN

Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı

Katur kutur makineleri tıkr tıkr alın demiyoruz

BİZ KATUR KUTUR MAKİNELER YAPALIM, SİZ DE BİZDEN TIKIR TIKIR ALIN DEMİYORUZ. BİZ ULUSLARARASI STANDARTLARDA MAKİNELER ÜRETİYORUZ; ÜRETTİĞİMİZ MAKİNELERİN YÜZDE 60'INI DA GELİŞMİŞ ÜLKELERE İHRAÇ EDİYORUZ. TÜRKİYE'NİN 2023'TE 500 MİLYAR DOLAR İHRACAT VE KİŞİ BAŞINA 30 BİN DOLAR GELİRE ULAŞMA HEDEFİNE ERİŞEBİLMESİ İÇİN BUNUN ALTININ MAKİNE SEKTÖRÜNÜN GELİŞİMİ İLE DOLDURMASI GEREKTİĞİ HERKESE ANLATMAYA ÇALIŞIYORUZ.

29 Mayıs 2010 tarihinde Gaziantep'te Türk Makine Sanayi ve Kamu Alıcıları Buluşması düzenledik. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın himayesinde ve Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği'nin katkısı ile gerçekleştirilen etkinliğimize büyük bir ilgi vardı. Bu etkinlikte önce kendi evimizde güçlü olmamız gerektiğini kamunun ve özel sektörün üst düzey yöneticileri ile diğer ilgililerine aktarmaya çalıştık. Kamunun ve özel sektörün alımlarında Türk makinelerini tercih etmesini talep ettik. Çünkü bu konuda bazı psikolojik engellerin yıkılması gerektiğine inanıyoruz. Öncelikle Türk makine sanayisinin dünya standartlarında makineler ürettiğinin fark edilmesi gerekiyor. Çünkü sanayimiz, ürettiği makinelerin yüzde 60'ını dünyanın gelişmiş ülkelerine ihraç ediyor. Türkiye'nin küresel bir güç olma, 2023'te 500 milyar dolar ihracat ve kişi başına 30 bin dolar gelire ulaşma hedefine erişebilmesi için bunun altının doldurulması gerekiyor. Bunun altını

doldurmada birincil önemdeki sektörde makine sektörüdür. Ayrıca Türkiye'nin 25 milyar dolarlık makine ithalatının yüzde 70'i Türkiye'de üretildiği halde ithal ediliyor. Bu da 17 milyar dolarlık bir dış ticaret açığı yaratıyor. Türkiye'nin dış ticaret açığının ikinci en büyük kalemi makine ithalatından kaynaklanıyor. Bu nedenle özel sektörden evvel kamu sektörünün alımlarını yerli makine üzerinden yapması gerekir. Kamunun Türk makinelerini tercih etmesinin Türkiye için stratejik öneme sahip olduğu anlaşılmalı. Örneğin Çin'in 1992'de makine ihracatının 3 milyar dolarken 2008'de 270 milyar dolara çıktı ve dünyada birinci sıraya yükseldi. Çünkü teknoloji üretmenin önemini biliyorlardı ve ülkede seferberlik ilan ettiler. Türkiye'de Çin'de olduğu gibi makine sektörünü stratejik olarak görmeli ve buna göre planlar oluşturmalı. Kamu kurumları da alımlarında tıkr tıkr çalışan Türk makinelerini tercih etmeli.

MODİFİYE KNUCKLE JOINT PRES

Dişli Kutusu
Aksiyel Hareket Parçası

**En komplike parçaları
artık tek preste, tek vuruşla
%50 daha hızlı üretin...**

Geleneksel presleme sistemleri size ancak tekli üretim imkanı sağlamaktadır. Bu da sizin için zaman ve işgücü kaybına yol açar. Dirinler Modifiye Knuckle Joint Pres malzeme, zaman ve işçilikten tasarruf edebilmeyi sağlamak amacıyla üretilmiş, birbirinden farklı tip işleri tek bir preste üretmenizi sağlayan üstün bir teknolojidir.

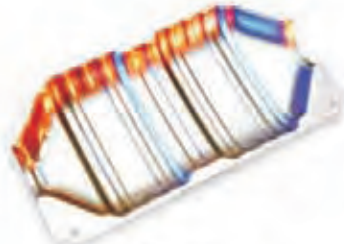
Hidrolik kalitesinde, eksantrik kadar hızlı

Dirinler Modifiye Knuckle Joint Pres'in özel mekanizması, koçun alt ölüye yaklaşırken yavaşlayıp, alt ölü noktayı geçtikten sonra geri dönüşte oldukça hızlanmasını sağlar. Normal eksantrik preslerde olmayan bu özellik, başka hiçbir sistemde elde edilemeyecek hassaslıkta, en hassas kalibre operasyonları en yüksek pres hızlarında gerçekleştirmenize imkan sağlar.

Başka deyişle Dirinler Modifiye Knuckle Joint Pres, parçalarınıza hidrolik pres kalitesinde form verebilir ve eksantrik pres kadar hızlı çalışabilmektedir. Normal eksantrik preslere göre hızın %50 oranında arttığı bu sistemde en yüksek hassasiyette seri üretim yapılabilir.

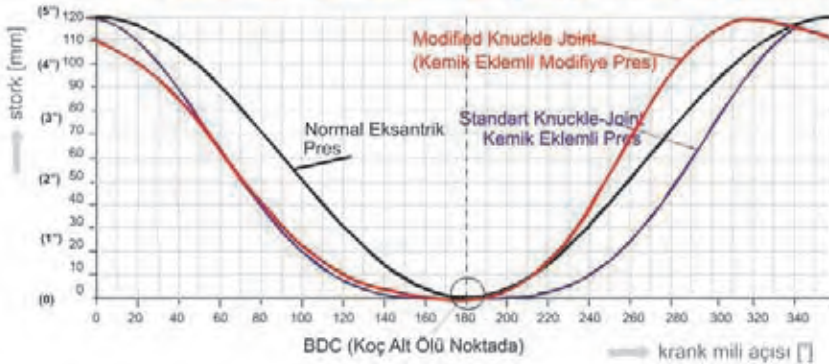

Suspansiyon
Parçası

Egzoz Susturucu
Parçası

Zaman - Mesafe - Karşılaştırma Diagramı

- Yüksek pres hızında dahi, kompleks/formlu parçaların üretilebilirliğinin devam ettirilebilmesi.
- Alt ölüdeki azaltılmış hızdan dolayı vuruş darbesinin etkisinin azaltılması, dolayısıyla kalıp ömrünün artması
- Parça basımı sırasındaki sesin azalması

- Koç tarafından gelen yükün, dikine kollarla direkt olarak gövdeye aktarılması ve dolayısıyla çok rijit bir sistemin elde edilmesi
- Sistemin rijitliğinden dolayı, başka hiçbir sistemde elde edilemeyecek hassaslıkta, hassas kalibre (sizing) operasyonlarının yapılabilmesi
- Sistem rijitliğinden dolayı kalıp ömrünün artması

1952'den beri

dirinler

"kazandıran teknolojiler sunar"

www.dirinler.com.tr

İZMİR FABRİKA

A.O.S.B. 10036 Sokak No:7 Çiğli İZMİR / TÜRKİYE
Telefon: 0232 376 72 00 • Faks: 0232 376 72 06

İSTANBUL OFİS

İkitelli Organize Sanayi Bölgesi Demirciler Sanayi Sitesi
G1 Blok No. 480 İkitelli / İstanbul
Telefon: 0212 549 83 27 • 0212 549 72 91 • Faks : 0212 671 65 02

Sizce Neden Lasermak ?

Türkiye'nin ilk linear motorlu uçan optik gerçek lazer kesim tezgahı. ÇALIŞAN onlarca referans

Bol ve hesaplı yedek parça bedelsiz eğitimler

En iyi fiyat +
En iyi performans

3 yıl garanti, 7/24 teknik servis desteği

Düşük kesim maliyeti ile rakiplerinize karşı maliyet = kar üstünlüğü.

Teknoloji tablosu ile otomatik kesim parametreleri kontrolü.

Kesime kaldığı yerden başlama/ kesimi geri alma otomasyonu.

Yatırımınızı en iyi fiyata yapın, alırken kazanın...

Dünyanın en büyük rezanatör üreticisi olan Fanuc marka CO₂ RF rezanatör, Linear Motor, CNC Controlor

Precitec marka kesici kafa 5 inch ve 7,5 inch kolay değiştirilebilir kartuş sistemi.

Rijit eksenler; 0.01 konumlama 0.005 tekraralama hassasiyeti.

Otomatik yükleme boşaltma ünitesi.

Daha bir çok neden ve üstün Ermaksan üretim teknolojisini yerinde görmek için bizi arayın.

ERMAKSAN
SAC İŞLEME MAKİNELERİ

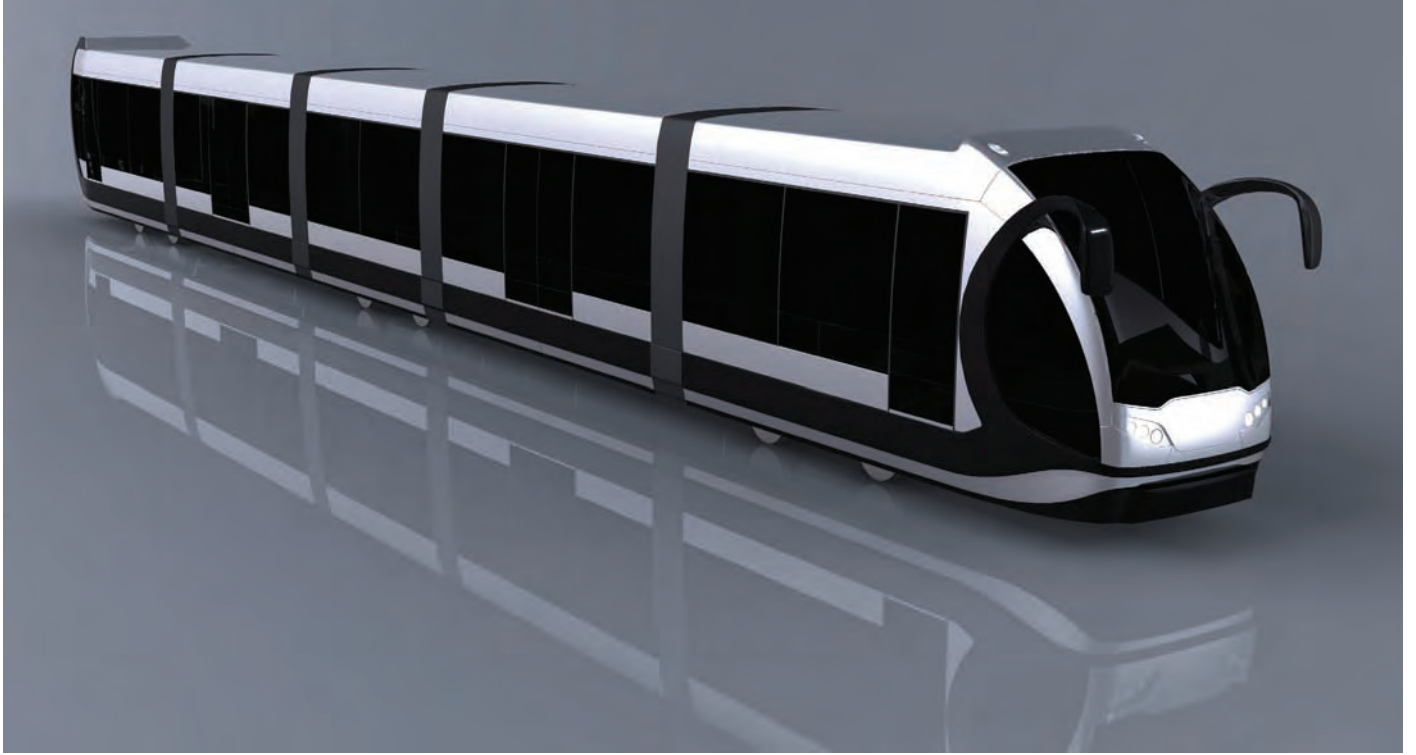
ERMAKSAN MAKİNE SAN. ve TİC. A.Ş
Organize Sanayi Bölgesi
Lacivert Cadde No. 6 BURSA
Tel: (0224) 294 75 00 Faks: (0224) 294 75 44
web: www.ermaksan.com.tr

Çünkü sizin için üretiyoruz...

Durmazlar'ın vagonları Başbakan'dan onay aldı

YÜKSEK TEKNOLOJİ ÜRÜNÜ TRAMVAY VAGONLARINI ÜRETMEYE HAZIRLANAN DURMAZLAR HOLDİNG, 6 HAZİRAN PAZAR GÜNÜ BAŞBAKAN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'I AĞIRLADI.

Başbakan Erdoğan'ın ziyareti sırasında bir konuşma yapan Durmazlar Holding Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Durmaz, dünya genelinde toplu taşıma çözümlerine yönelen ve her geçen gün artan talebin Türkiye için bir fırsat olarak görülmesi gerektiğini söyledi. Türkiye'nin ve özellikle de Bursa'nın bu üretim ihtiyacını karşılayabilecek teknik yeterliliğe sahip olduğunu dile getiren Hüseyin Durmaz, Durmazlar Makine olarak uzun yıllar içinde kazandıkları deneyim ve yüksek teknoloji vizyonunun bu proje için seferber edildiğini sözlerine ekledi.

ÜRETİMİN MERKEZİ BURSA

Durmazlar Holding Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Durmaz konuşmasında ayrıca Bursa'nın günden güne gelişen bir metro hattına sahip olduğunu, Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin, Bursa'yı tramvay üretim merkezi yapma hedefinin bir dünya projesi olarak kabul gördüğünü, bu projede her biri kendi alanında önemli bir yere sahip olan proje ortaklarıyla birlikte çalıştıklarını da vurguladı. Durmazlar Makine'nin kurucusu Ali Durmaz'ın bir otomobil fabrikası kurma hayaline dikkat çeken Hüseyin Durmaz konuşmasını "Bugün, kurucumuz ve babamız Ali Durmaz'ın çok uzun yıllar önce edindiği, engelleri ve imkânsızlıkları yok sayan

vizyonuna bir defa daha hayranlık duyuyorum. Vagon üretimiyle onun hayaline bir adım daha yaklaştık" sözleriyle tamamladı.

TEK SEFERDE 92 KONTEYNER DOLUSU İHRACAT

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Durmazlar Makine'nin bitmiş ürün parkındaki çok sayıdaki konteyner ile ilgili sorusu üzerine konu hakkında bilgi veren Durmazlar Makine Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Fatma Durmaz Yılbirlik; Durmazlar Makine'nin tüm dünyaya ihracat yaptığını, konteynerlerde Meksika'ya gönderilen makinelerin bulunduğunu vurgularken Türkiye'de ilk kez bu boyutta bir ihracat gerçekleştirildiğini, yaklaşık 1.500 ton ağırlığa sahip olan ve 92 konteyneri dolduran teknoloji ürününün Türkiye'de ilk kez tek seferde ihraç edileceğini, bunun bir rekor olduğunu da söyledi.

Durmazlar Makine Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Fatma Durmaz Yılbirlik konuşmasında ayrıca Durmazların Türk makine sektöründe Ar-Ge Merkezi'ne sahip ilk ve tek firma olduğunu belirtirken bu birimdeki araştırma ve geliştirme çalışmaları sonucunda artık makine üreten firma konumundan her sektöre fabrika kurulması konusunda çözüm sistemleri üreten bir dünya kuruluşu haline geldiğini de dile getirdi.

ODTÜ Makine Günleri

26-28 MAYIS TARİHLERİ ARASINDA YAPILMASI PLANLANAN ODTÜ MAKİNE GÜNLERİ, BU YIL TEK GÜNDE GERÇEKLEŞTİRİLDİ. 2011 YILINDA İKİNCİSİ DÜZENLENECEK OLAN ETKİNLİĞİN TEMASI 'OTOMOBİL VE KARA ARAÇLARI' OLACAK.

Bu yıl kuruluşu ile birlikte, birçok farklı üniversiteden katılım sağlanan 'Üniversite Sanayi İşbirliği Öğrenci Kurultayı'nı düzenlemiş olan ODTÜ Makina ve İnovasyon Topluluğu, etkinliklerine bir yenisini daha ekleyerek 'ODTÜ Makina Günleri'ni düzenledi. ODTÜ İnovasyon Topluluğu Görevlisi Kadir Çelik, 26-27-28 Mayıs 2010 tarihlerinde yapılması beklenen etkinliğin, gerek öğrencilerin sınav dönemlerinin yaklaşması gerekse son zamanlarda 'Savunma Sanayi' konusunda artan hassasiyet nedeniyle gelecek eğitim öğretim yılına ertelendiğini söylüyor. "Yine de etkinliğin üçüncü gün etkinlikleri ertelenmemiş ve yoğun katılım ile gerçekleştirilmiştir."

Etkinlik kapsamında en çok sesi 'Şükrü Er ile Devrim Arabaları' söyleşisinin getirdiğini belirten Çelik şöyle devam ediyor: "Ülkemizin önemli projelerinden biri olan Devrim Arabalarının neden devam ettirilmediğini, ülkemizde yaşanan buna benzer olayları ve bu olaylardan çıkarılması gereken dersleri, ODTÜ öğrencilerine anlatan etkinlik ile, öğrencilerde milli üretim bilinci uyandırmak, sanayileşmede özkaynaklarımız ve yeteneklerimiz ile yapabileceklerimizi göstermek amacıyla gerçekleştirilen söyleşi beklenen etkiyi uyandırmış, topluluk kapsamında gerçekleştirilecek teknik projelere önemli katılım sağlanmıştır."

2. ODTÜ Makina Günleri, Nisan 2011'de gerçekleştirilecek. Etkinlik kapsamında iş ve staj başvuruları yapılabilecek, öğrencilerin mezuniyet projeleri anlatılacak, böylece ODTÜ öğrencileri ile sektör arasında bir köprü kurulmuş olacak.

İş makineleri Ankomak'ta gücünü gösterdi

ANKOMAK, 18. ULUSLARARASI İŞ MAKİNALARI, YAPI ELEMANLARI VE İNŞAAT TEKNOLOJİLERİ FUARI, 09 - 13 HAZİRAN 2010 TARİHLERİ ARASINDA İSTANBUL FUAR MERKEZİNDE GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

Avrasya'nın en büyük Avrupa'nın dördüncü büyük iş makineleri fuarı olan Ankomak, kapalı ve açık alan olmak üzere toplam 70.000 metrekarelik bir alanda, 5 gün boyunca sektörün önde gelen firmalarını profesyonel ziyaretçilerle buluşturdu. Uluslararası Fuarlar Birliği (UFI) tarafından onaylı ANKOMAK, Türkiye İş Makinaları Distribütörleri ve İmalatçıları Birliği (İMDER)'in de desteğiyle her geçen yıl daha da büyüyerek sektörün en önemli fuarı haline geldi.

Fuarın açılışını Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün gerçekleştirdi. Açılış törenine İMDER Yönetim Kurulu Başkanı Cüneyt Divriş de bir konuşma yaptı.

Bakan Ergün öncelikle, fuarın önemine değindiği konuşmasında şunları söyledi: "Kendi alanında Avrupa'nın dördüncü büyük fuarı olan Ankomak 2010'da 250 firma ve 500 uluslararası marka ile bir araya gelmiş bulunuyoruz. Krizin etkilerini en aza indirmek için mevcut pazardaki konumumuzu güçlendirmek, krizden karlı çıkabilmek için yeni pazarlara girme çalışmalarını yürütmek hayati bir ihtiyaç haline gelmiştir. Bu ihtiyacı karşılamak için öncelikle fuarlar potansiyel ortak ve rakiplerle yüz yüze buluşmalarını sağlar. İstanbul'un doğu ve batı arasında bir kesişme noktası olmasının bu fuarın ekonomik gücünü artırdığı gibi sosyal ve kültürel önemini de artırdığı görülmektedir."

Açılışta konuşma yapan isimlerden biri de İmder (Türkiye İş Makineleri Distribütörleri ve İmalatçıları Birliği) Yönetim Kurulu Başkanı Cüneyt Divriş oldu. Divriş, Türkiye iş makineleri sektörünün Avrupa'nın en büyük beşinci pazarı, dünyada en hızlı büyüyen üçüncü pazarı, Avrupa'nın en büyük 10. imalatçı ülkesi ve beko-loder pazarında ise dünyanın en büyük 12'inci pazarı konumunda olduğunu söyledi. Sektörel açıdan en büyük sorunun eğitim konusu olduğuna değinen Divriş, Türkiye'nin hızlı büyüyen bir ülke olduğunu ve kurdukları eğitim komisyonuyla eğitimi destekleyen çalışmalar yaptıklarını açıkladı. Ayrıca sektörün kalkınması amacıyla etik rekabeti geliştirme çalışmaları yaptıklarını da belirtti. Divriş, kriz sonrası iyiye doğru giden büyüme hacimleri konusunda Bakan Ergün'e teşekkürlerini sundu.

Gaziantep'teki dev buluşmada tek bir ses:

Yerli makine kullan!

SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI HİMAYESİNDE, ORTA ANADOLU MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ, MAKİNE TANITIM GRUBU VE MAKİNE SANAYİ SEKTÖR PLATFORMU İŞBİRLİĞİYLE DÜZENLENEN "TÜRK MAKİNE SANAYİ VE KAMU ALICILARI BULUŞMASI" TOPLANTISINDA BAŞTA SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN OLMAK ÜZERE, MÜSTEŞARLAR, GAZİANTEP VALİSİ VE BELEDİYE BAŞKANI İLE ADNAN DALGAKIRAN VE MAKİNE SEKTÖRÜNÜN TEMSİLCİLERİ TEK BİR SES OLUP, "YERLİ MAKİNE KULLAN VE TÜM DÜNYAYA TÜRK MAKİNESİNİ İHRAÇ ET" DEDİLER.

Türk Makine Sanayi ve Kamu Alıcıları Buluşması Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın himayesinde ve Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği'nin katkısı ile 29 Mayıs 2010 tarihinde Gaziantep'te gerçekleştirildi. Büyük ilginin olduğu toplantıda Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün başta olmak üzere Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Ali Boğa, Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Dalgakıran, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Başkanı Asım Güzelbeyaz, Gaziantep Valisi Süleyman Kamçı birer konuşma gerçekleştirdiler.

Toplantının ikinci bölümünde düzenlenen panelde ise Müsteşar Ali Boğa, Kamu İhale Kurumu Başkanı Dr. Hasan Gül, Savunma Sanayi Müsteşarı Murad Bayar, Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdür Yardımcısı Gazi Kapan, İller Bankası Genel Müdür Yardımcısı Bahaettin Kaptan, Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Ali Eren ve Mahalli İdareler Genel Müdür Yardımcısı Yavuz Selim Köşker kamunun yerli makine kullanımının yaygınlaştırılması ve günümüzdeki durum üzerine bilgiler verdiler.

Panelin ardından Sanko Holding Yönetim Kurulu Başkanı Abdülkadir Konukoğlu ev sahipliğinde Sanko Makine tesislerine gezi düzenlendi. Sanko Makine tesislerinde çeşitli makine üreticileri standlar kurarak ürünlerini sergilediler.

“KAMUNUN TÜRK MAKİNELERİ TERCİH ETMESİ STRATEJİK ÖNEME SAHIPTIR”

Toplantı da konuşma yapan Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği (OAİB) Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Dalgakıran, Türkiye'de kamunun ve özel sektörün alımlarında Türk makinelerini tercih etmesini isteyerek, “Biz katur kutur makineler yapalım, siz de bizden tıkr tıkr alın demiyoruz. Biz uluslararası standartlarda makineler üretiyoruz, biz meydan okuyoruz” dedi. Dalgakıran, Türkiye'nin teknoloji üretmesinin ve kendi teknolojisine sahip çıkmasının, ülkenin ekonomik, sosyal

ve siyasi dönüşümünün lokomotifliğini yapacağını söyledi.

Dalgakıran konuşmasına şöyle devam etti: “Tıkr Tıkr Kampanyasını da yaparken şu şekilde yola çıkmadık; biz katur kutur makineler yapalım, siz de bizden tıkr tıkr alın demiyoruz. Diyoruz ki, biz uluslararası standartlarda makineler üretiyoruz, ürettiğimiz makinelerin yüzde 60'ını gelişmiş ülkelere ihraç ediyoruz, hatta onlardan bir kısmını tekrar yabancı bir marka adı altında sizler satın alıyorsunuz.”

Türkiye'nin küresel bir güç olma, 2023'te

bunu 17 milyar dolar olduğuna dikkati çekti.

Türkiye'nin dış ticaret açığının ikinci kaleminin makine ithalatından kaynaklandığına işaret eden Dalgakıran, “Özel sektörden evvel kamu sektörünün alımlarını yerli makine üzerinden yapması gerekir. Biz meydan okuyoruz, ne ürettiğimizi çok iyi biliyoruz” dedi.

Çin'in 1992'de makine ihracatının 3 milyar dolarken 2008'de 270 milyar dolara çıktığını ve dünyada birinci sırada olduğunu bildiren Dalgakıran, “Çünkü teknoloji üretmenin önemini biliyorlardı ve

500 milyar dolar ihracat ve kişi başına 30 bin dolar gelire ulaşma hedefine erişebilmesi için bunun altının doldurulması gerektiğini ifade eden Dalgakıran, bunun altını doldurmada birincil önemdeki sektörün makine sektörü olduğunu söyledi.

Türkiye'de çok yüksek bütçelerle ithal makineler alındığına işaret eden Dalgakıran, Türkiye'nin 24-25 milyar dolarlık makine ithalatının yüzde 70'inin Türkiye'de üretildiği halde ithal edildiğine,

ülkede seferberlik ilan ettiler” diye konuştu.

Dalgakıran, kamunun Türk makinelerini tercih etmesinin Türkiye için stratejik öneme sahip olduğunu kaydetti.

“YERLİ MALI YURDUN MALI BÜTÜN DÜNYA BUNU KULLANMALI”

Türk Makine Sanayi ve Kamu Alıcıları Buluşması'ndaki konuşmasına Yerli Mali Haftasına gönderme yaparak başlayan

Nihat Ergün: “Bizim birçoğunu geliştirmiş ekonomilere ihraç ettiğimiz makinelerimiz, son derece kaliteli ürünlerdir. Bu ülkenin makine sektörünün üretim kalitesine şahit olduğumuz için makine alımlarında yerli malı kullanılmalı istiyorum. Dünyanın her yerine sattığımız bu makineleri özellikle kamu alımlarında ön plana çıkarmalıyız.”

Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün, eskiden kalma alışkanlıklarla, dışarıya kapalı yaklaşımlarla ve kendi kabuğumuza çekilerek güçlü bir sanayi kurmanın mümkün olmadığını ifade etti. Eskiden yerli malı haftaları yapılırdı.

“Yerli malı yurdun malı, herkes bunu kullanmalı” diye okula portakal, elma, muz ne varsa götürürdük. Artık böyle bakmıyoruz, “yerli malı yurdun malı, ama bütün dünya bunu kullanmalı” diyen Bakan Ergün, artık sadece narenci-

ye ihraç eden, kuru incir ihraç eden bir ülke değiliz. İhracatımızın yüzde 90’ını sanayi ürünleri oluşturuyor. Türkiye sanayisi çok önemli bir yere geldi, dedi. Bu toplantının amacının, sektörü korumak değil sektörü güçlendirmek olduğunu vurgulayan Bakan Ergün, şunları kaydetti: “Bu sektörün güçlenmesi için yapılması lazım gelenleri yapmak mecburiyetindeyiz. Elimizde hukukun verdiği imkânlar var, kendi fiyatımızın, kalitemizin verdiği imkânlar var. Bu imkânları kullanarak sektörümüzü güçlendirmeliyiz. Burada yaptığımız iş romantik, modası geçmiş bir milliyetçilik değildir. Burada yaptığımız ekonomik ve gerçekçi bir davranıştır.”

Türkiye’nin 2023 yılında 500 milyar dolarlık ihracat yaparak dünyanın en büyük 10 ekonomisinden birisi hedefine ulaşmak için sanayimizin rekabet gücü-

nü ve verimliliğini artırmak, istihdam sorununu çözmek, yüksek katma değerli ve ileri teknoloji ürünlere geçişi sağlamak gerektiğini ifade eden Ergün, “Türkiye sanayi stratejisinin uzun dönemli vizyonu, orta ve yüksek teknolojiye dayalı ürünlerde Avrasya’nın üretim, hizmet ve bilgi üssü olmaktadır. Bu vizyonu hayata geçirmek için şu anda güçlü olduğumuz veya potansiyelimizin yüksek olduğu sektörlerle ciddiyetle eğilmek durumundayız” şeklinde konuştu.

Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün, Türkiye’nin makine ve aksamları ihracatının küresel krizin yaşandığı 2009 yılında bile 8 milyar doları aştığını vurgulayarak, “Ancak bu kadar başarılı olduğumuz ve dünya kalitesinde üretim yaptığımız bir sektörde, 10 milyar dolara yakın dış ticaret açığını izah etmek mümkün değil” dedi.

Ergün, “dünyanın her yerine sattığımız Türk makinelerini özellikle kamu alımlarında ön plana çıkarmamız” gerektiğini belirtti. Bakan Ergün, “Türk Makine Sanayi ve Kamu Alıcıları Buluşması” toplantısında, makine imalat sanayinin bütün dünyada olduğu gibi ülkemizin sa-

T.C.
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI

TÜRK MAKİNE SANAYİ VE KAMU ALICILARI BULUŞMASI

29 Mayıs 2010, Gaziantep

nafileşmesinin de itici gücü ve gelişiminin temel taşı olacağını söyledi.

"TÜRK MAKİNELERİ TİKİR TİKİR İŞLİYOR"

Kalite kaygısıyla yapılan ithalatı makul karşılamadıklarını ifade eden Bakan Er-gün, şöyle devam etti: "Zira Türk Maki-

neleri tıkr tıkr işlemektedir. Türk sanayisi, ürünlerinin yaklaşık 60'ını AB ve ABD'ye satarak kalitesini kanıtlamıştır. 136 ülkeye sanayi ürünü ihraç ediyoruz ama her ne hikmetse, kendi ürettiklerimizi kendimiz kullanmıyoruz. Bu sektörde ithal edilen ürünlerin büyük bir çoğunluğunun Türkiye'de de üretilen veya

rahatlıkla üretilebilecek olan ürünler olduğunu görüyoruz. Bu nedenle, makine alımlarının yurt dışı yerine yurt içinden yapılmasını sağlayacak bazı adımlar atmalıyız. Bu adımların başında, toplum genelinde yerli ürün kullanımıyla ilgili bir bilinç oluşturmak geliyor. Bizim birçoğunu gelişmiş ekonomilere

ihraç ettiğimiz makinelerimiz, son derece kaliteli ürünlerdir. Bu ülkenin makine sektörünün üretim kalitesine şahit olduğumuz için makine alımlarında yerli malı kullanılsın istiyorum. Dünyanın her yerine sattığımız bu makineleri özellikle kamu alımlarında ön plana çıkarmalıyız."

"MAKİNE İTHAL EDEREK, HALKIMIZIN İŞSİZ KALMASINA YOL AÇIYORUZ"

Türkiye'nin ihtiyacı olan sanayi ürünlerinin yerli üretimle karşılanmasının, ülkenin dışa bağımlılığını azaltmaya yönelik öncelikli hedeflerinden birisi olduğunu söyleyen Nihat Ergün, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "kamu alımlarında bütün yerli istekliler lehine yüzde 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanması" imkan verdiğini vurguladı.

Bu konuda, kamu alımı yapan tüm kurum ve kuruluşlara büyük sorumluluk düştüğünü belirten Ergün, bazı belediyelerin kendi şehirlerinde üretilen otobüsler almak yerine ithal otobüsleri, hastanelerin ithal asansörleri tercih ettiği örneklerini verdi.

Sanayi ve Ticaret Bakanı Ergün, şunları kaydetti: "Türkiye dünyanın en önemli makine üreticilerinden olduğu halde dışarıda üretilmiş makineler tercih ederek, sanayicimizin zor durumda kalmasına

Ali Boğa: " Amacımız, makine sektörünü bir fanus içine alıp korumak değil, sektörü yenilemek, geliştirmek ve daha fazla üretim yapabilecek bir hale getirebilmektir. Türkiye'nin makine sektörünü mutlaka güçlendirmek gerekir. Amacımız, makine sektörünü Avrupa Birliği (AB) ülkeleri arasında 3., dünyada ise 5. sırada yerini almasını sağlayabilmektir. "

Adnan Dalgakıran: “Türkiye küresel bir güç olma, 2023'te 500 milyar dolar ihracat ve kişi başına 30 bin dolar gelire ulaşma hedefine erişebilmesi için bunun altının doldurulması gerekiyor. Bunun altını doldurmada birincil önemdeki sektör ise makine sektörüdür.”

ve halkımızın işsiz kalmasına yol açıyoruz. Ülkemizin Avrasya'nın üretim ve hizmet üssü olması, ihracat gelirlerimizin yükselmesi, ekonomik ve sosyal gücümüzün artması için yerli makineleri kullanmayı artırmalıyız.”

"SANAYİ STRATEJİ BELGESİ HAZIRLIKLARI TAMAMLANDI"

Türkiye'yi Avrupa ve Avrasya'nın üretim ve teknoloji merkezi haline getirmek amacıyla Sanayi Strateji Belgesinin hazırlıklarını tamamladıklarını da belirten Ergün, sözlerini şöyle tamamladı: “Ar-Ge Kanunu, San-Tez Programı, teknopark teşvikleri gibi uygulamalarla ülkemizin üretim kalitesini ve rekabet gücünü artırmayı hedefliyoruz. Reel sektörü-

müz bu dönüşümü tam anlamıyla başardığında, dünya standartlarında üretim yaptığında, halkımız da yerli ürünleri daha fazla tercih edecektir. Makine sektöründe bu başarıyı yakaladığımız için bugün rahatlıkla 'gelin, yerli makine kullanalım' diyoruz.

"AMAÇIMIZ TÜRK MAKİNE SEKTÖRÜNÜN ÜRETİMİNİ ARTTIRMAK"

“Türk Makine Sanayi ve Kamu Alımları” konulu panelin açılışında konuşan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Ali Boğa, “Türk beyin gücünü öne çıkartmak, katma değeri yüksek ürünleri üretmek zorundayız” dedi. Boğa makineleşmenin hayati önem taşıdığına dikkat çekerek, şöyle konuştu: “Şahinbey'in memleketi Gaziantep'te, makine sektörünün temsilcilerini bir araya getirmek, bir mekânda buluşturmak çok önemli bir olaydır. Ma-

kine sektörü, Türk ekonomisi için çok önemli. Bu sektörde, Türk beyin gücünü öne çıkartmak, katma değeri yüksek üretim yapmak zorundayız. Türkiye'nin dış ticaret açığının kapatılmasında da makine sektörü son derece önemli bir yere sahip. Makine sektörünü geliştirerek, dış ticaret açığımızı da kapatabiliriz. Amacımız, makine sektörünü bir fanus içine alıp korumak değil, sektörü yenilemek, geliştirmek ve daha fazla üretim yapabilecek bir hale getirebilmektir. Türkiye'nin makine sektörünü mutlaka güçlendirmek gerekir. Amacımız, makine sektörünü Avrupa Birliği (AB) ülkeleri arasında 3., dünyada ise 5. sırada yerini almasını sağlayabilmektir. Makine sektöründe yerli sektörler öncelik vermelidir. İhalelerde yerli malı üretimi öne çıkartmalıyız. Bu arada, kamu sektörünün yanı sıra özel sektör de yerli üretimi tercih etmelidir.”

“KAMU ALIMLARIMDA YERLİ MAKİNE LEHİNE YÜZDE 15 AVANTAJ VAR”

Kamu İhale Kurumu Başkanı Dr. Hasan Gül, panelde yaptığı konuşmada, kamu alımlarında temel ilkelerin saydamlık, rekabet ve eşit muamelede bulunmak olduğuna işaret etti.

Gül, kamu alımlarının hacmi ve önemi, Türkiye’de kamu alım sistemleri, kamu alımlarında temel ilkeler, kamu alımlarında yerli istekli lehine uygulamalar ve kamu alımlarında rekabetin sağlanması konularında detaylı bilgiler verdi.

Kamu alım sürecinin, ihtiyaç tespiti ile gerekli kaynağın sağlanması dahil alımın planlanması ile başladığına vurgu yapan Gül, sözlerine şöyle devam etti: “Bunu ihtiyacın tanımlanması ve ihtiyacın temininde uygulanacak usulün seçilmesi izler. Daha sonraki aşama ise alımın gerçekleştirilmesi sürecini içerir. Son aşama ise sözleşme yönetimini kapsar. Günümüzde kamu alımları ülkemiz Gayri Safi Milli Hasılası'nın (GSMH) yüzde 10'undan fazlasını oluşturmaktadır. Kamu alımları ekonomik ve sosyal politikaların en önemli araçlarından birisidir. Kamu alımları alanında sağlanacak etkinlik ve verimlilikle ülkenin gelişme hızı arasında yakın bir ilişki vardır. Etkin bir kamu alım sistemi, kurumsal kapasite ve iyi bir mevzuata sahip olma yanın-

da, piyasaların yapısına ve gelişmişliğine bağlıdır. Kamu alımlarında belediyeler birinci sırada yer alıyor. Belediyeleri sırasıyla Kamu İktisadi Teşekkülleri (KİT), Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı takip ediyor.”

Kamu alımlarında yerli istekliler lehine yüzde 15 fiyat avantajı sağlandığını anlatan Dr. Gül, şunları kaydetti: “Örnek bir uygulama olan ‘Buy American Act’ ile tüm yerli isteklilere yüzde 6 fiyat avantajı, küçük işletmeler ile işsizliğin yoğun olduğu bölgelerdeki işletmelere yüzde 12 fiyat avantajı, askeri ekipman alımlarında yüzde 50 fiyat avantajı uygulanabilmektedir. Hizmet alımları ve yapım iş-

lerinde bütün yerli istekliler lehine, mal alımlarında ise yerli malı olarak belirlenen malları teklif eden yerli istekliler lehine, yüzde 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanması hükümleri konulabilir.”

Dr. Gül, kamu alımlarında yerli istekli lehine yapılacak uygulamalara ilişkin olarak da şu önerilerde bulundu: Fiyat avantajı uygulaması konusunda ülkenin makro ekonomik politikalarıyla bağlantılı olduğundan, yüzde 15’e kadar fiyat avantajının idarelerce nasıl uygulanacağına ilişkin düzenleme yapılabilir. Fiyat avantajı uygulamasında sektörel ayrıma gidilebilir (genç en-

düstriler tezi), Oligopolist piyasa yapısına sahip endüstrilerin korunması kaynak dağılımını daha da bozar. Eşik değer altında, ihalenin yabancı isteklilere kapatılması yerine yerli malına yönelik fiyat avantajı uygulaması yolu tercih edilebilir. Yüzde 15’e kadar fiyat avantajı uygulanır demek yerine sabit oranlar tespit edilebilir. Yerli ürün kullanımını konusunda kamu yöneticileri ve vatandaşlarımız nezdinde, zihniyet ve algılamada olumlu bir değişim için etkin kampanyalar yürütülmeli.”

PANELDEN NOTLAR

Savunma Sanayi Müsteşarı Murad Ba-

yar ise savunma sanayi geliştirme politikalarına ilişkin bilgiler verdi. Bayar, Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) için gerekli olan ekipmanları almak ve aynı zamanda da Türk Savunma Sanayini geliştirmek için çalışmalar yaptıklarını dile getirdi. Bayar, Türk Silahlı Kuvvetleri için tank, gemi, uçak yapımı konusunda çok önemli projeleri bulunduğunu anlattı. Bayar, silah sanayinde, sadece yapmanın değil, tasarımında çok önemli olduğunu, bunun içinde uzun süreli çalışma ve teknoloji geliştirme gerektirdiğini ifade etti. Devlet Malzeme Ofisi (DMO) Genel Müdür Vekili Gazi Kapan, 1926 yılında kurulan DMO'nun, günümüze kadar olan tarihsel süreçte, faaliyetleri, teşkilat yapısı ve görevleri hakkında bilgi verdi.

Kapan, şöyle konuştu: "DMO olarak, stok amaçlı alımlar yapıyoruz. Katalog sözleşmesi ile tedarik yapıyoruz. Protokol sözleşmesi ile tedarik yapıyoruz. Müteferrik alımlar yapıyoruz. 2009 yılında 719 milyon liralık alım yaptık, satışımızın tutarı ise 823 milyon lira. Kamu alımlarında, yüzde 3,5 oranında bir paya sahibiz."

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdür Vekili Yavuz Selim Köşker ise Türkiye'de bulunan 2954 belediyenin kamu alımlarında en büyük paya sahip olduğuna vurgu yaptı. İller Bankası Genel Müdür Yardımcısı Gazi Kapan da yerel yönetimlerin kentsel ihtiyaçlarını karşılamak için finansman desteği verdiklerini dile getirdi.

Kaptan, yerel yönetimler için projeler geliştirdiklerini, projelerin finansmanını temin ettiklerini, danışmanlık ve teknik hizmet verdiklerini ve yerel yönetimlere kaynak sağladıklarını kaydetti.

Kaptan, 2005 yılından günümüze kadar olan süreçte, iş makinesi ve hizmet aracı alımı için yerel yönetimlere (belediyeler) 560 milyon lira finansman sağladıklarını anlattı. Kaptan, Türkiye'de bulunan 2954 belediyenin 1635'ine kredi desteği verdiklerini, 81 il özel idaresinden ise 29'una kredi sağladıklarını sözlerine ekledi.

Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçılar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Ali Eren de Türkiye'nin ekono-

mik alanda gelişmesinin, özel ve kamu sektörünün birlikte çalışmasına bağlı olduğunu kaydetti.

Panel sonrasında ise panelistler, katılımcıların sorularını cevapladı.

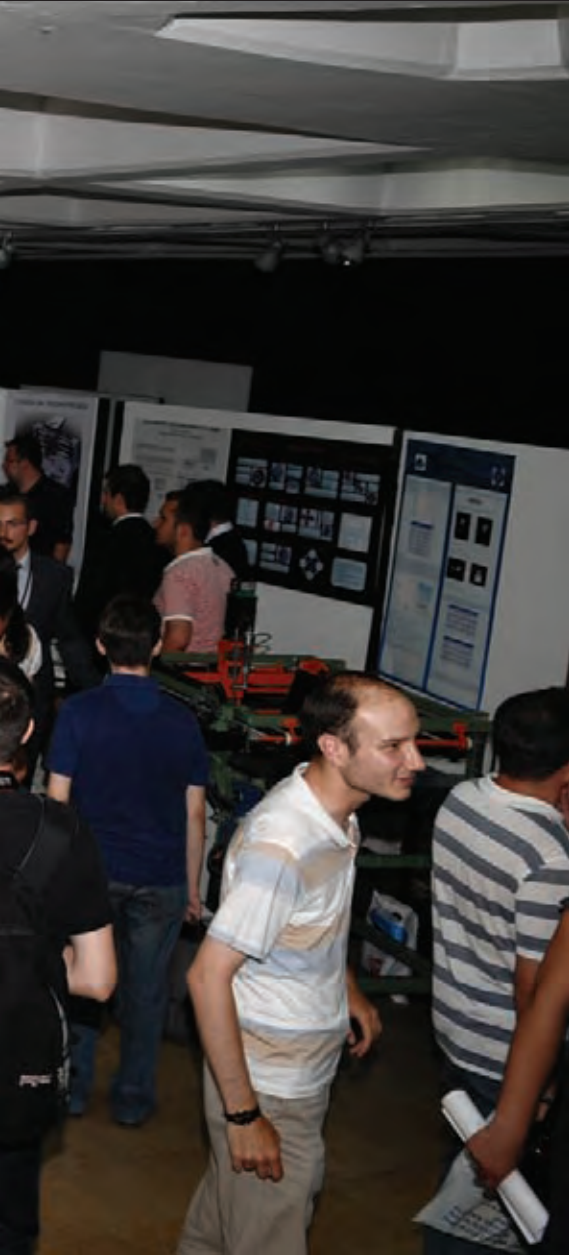
Panel sonunda bir konuşma yapan Sanko Holding Yönetim Kurulu Başkanı Abdülkadir Konukoğlu, Türk makine sanayinin geliştirilmesi daha fazla desteklenmesinin gerekli olduğuna işaret etti.

Panel'in bitiminin ardından Abdülkadir Konukoğlu ev sahipliğinde Sanko Makine tesislerine gezi düzenlendi. Tesiste Gaziantep'in önde gelen makine firmalarının da ürünleri sergilendi. Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün firma standlarını gezerek ürünler hakkında bilgi aldı. Gaziantep'te tüm Türkiye'nin makine sektörü tek bir ses olarak yerli makine kullanmanın önemini vurguladı.

Yıldızlı Projeler'10 ana sponsoru MTG

MAKİNE TANITIM GRUBU'NUN (MTG) ANA SPONSORLUĞUNU YAPTIĞI VE YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ'NİN DÜZENLEDİĞİ YILDIZLI PROJELER YARIŞMASI'10'UN EN ÖNEMLİ KISMI OLAN PROJE SERGİSİNİN DE YER ALDIĞI ÖDÜL TÖRENİ 25 HAZİRAN'DA.

Yıldız Teknik Üniversitesi IEEE Öğrenci Kulübü tarafından organize edilen Yıldızlı Projeler Yarışması, öğrenciler, akademisyenler ve sanayiciler tarafından sürekli dile getirilen üniversite-sanayi işbirliğine somut bir adım atmak amacıyla ilk defa 2009 yılında gerçekleştirildi. Aldıkları olumlu dönüşler sonucunda yarışmayı Türkiye geneline yaymayı hedeflediklerini söyleyen Yıldızlı Projeler Yarışması'10 koordinatörü Bilge Tan, "Yarışmamızın henüz ikincisini düzenlememize rağmen, proje başvurularının çoğunluğunu İstanbul dışındaki üniversitelerden alarak bu amaç için büyük bir adım atmış bulunmaktayız. İşte bu durum da bizi, yarışmamızı uluslararası platforma taşımak için cesaretlendirmiş ve bu yönde çalışmalarımız hızlanmıştır"

diyor. YTÜ IEEE Kulübü, vizyon sahibi üniversite öğrencilerini teşvik etmek, çalışmalarına destek vermek amacıyla 2009 yılında 'Göster Enerjini' sloganı ile gerçekleştirdiği 'Yıldızlı Projeler' proje yarışmasının bu yıl ikincisini düzenliyor

"TEORİNİN YANINDA PRATİK DE GEREKLİ"

Mühendislik öğrencilerinin, mezun olabilmek için bitirme projesi yapmak zorunda olduklarına değinen Tan, "Bu projeler bizlere sektörün ihtiyacı olan konularda verildiği takdirde bizler daha öğrencilik yıllarımızda istediğimiz sektörün ihtiyaçlarına yönelik çalışmalar yaparak, kendimizi pratik eğitimde geliştirmiş oluruz" diye konuşuyor. 'Peki sektörün bu durumdan kazancı nedir?' sorusunu ise şöyle cevaplıyor Tan, "Öncelikle teorik eğitimin yanında pratik eğitimle de donanmış bir mühendis adayını işe alacaklar. İkinci olarak ise öğrencilerle iş birliği yaptıkları zaman genç beyinlerin projelerinden ve fikirlerinden faydalanmak ve şirketlerinde bu projelerin geliştirilmesi için fırsat doğacak. Hem zamandan hem de paradan tasarruf edecekler." Tan ayrıca "Daha nitelikli mezunlar vermenin yanında okullar da fazladan açılan ofisler yerine daha çok teknolojiyle donanmış laboratuvarlara sahip olacaklar" diyor.

Uzun vadede ise hem üniversitenin hem de sanayinin ihtiyaçlarını karşılayacak projelerin ortaya konması ve bu projelerin hayata geçirilmesinin sağlanmasını planladıklarını söyleyen Tan, "İnanıyoruz ki, sanayinin ihtiyaç duyduğu Ar-Ge çalışmalarının büyük bir kısmı da bu yolla üniversiteler tarafından karşılanacaktır. Bir diğer planımız ise yarışmayı uluslararası platforma taşıyıp fikir alışverişinin uluslar arası boyutta olmasını sağlamaktır" diyor.

ANA TANITIM SPONSORU MTG

Yarışma değerlendirmeleri yüzde 50 sanayi kurulu ve yüzde 50 bilim kurulundan olmak üzere yapılıyor. Sanayi jürisinde şu ana kadar netleşen isimler ise; Merih Eskin, Hasan Büyükdede, Uran Tiryakioğlu, Dr. Hayrettin Karcı, Ahmet Birleştirici, Deniz Akaya, Serhat Özdemir ve Ömer Aydın.

Yarışma; Yenilenebilir Enerji Kaynakları, Enerji Verimliliği ve Kalitesi, Mekatronik, Robotik ve Otomasyon Uygulamaları, Elektronik, Haberleşme ve Yazılım Uygulamaları ve Mekanik, Malzeme ve İmalat Uygulamaları şeklinde 4 kategori ve bunların alt başlıklarından oluşuyor. Projeler, Bilim Kurulu ve Sanayi Kurulu tarafından bilimsel ve teknik yeterliliği, yenilikçi özellikleri ve uygulanabilirliği, benzer çalışmalardan üstünlüğü, ergonomik yönleri, tasarımı vb. kriterler ile değerlendiriliyor.

Birinci olan proje 3 bin TL, ikinci olan proje 2 bin TL ve üçüncü olan proje 1000 TL ile ödüllendirilecek. Ayrıca dereceye giren üç projeye dizüstü bilgisayar hediye edilecek.

Ana Tanıtım sponsorunun Makine Tanıtım Grubu olduğunun söyleyen Tan, "Ayrıca Altın sponsorumuz Gersan Elektrik, Gümüş Sponsorumuz Amper Elektrik. Sponsorluk için görüşmelerimizin devam ettiği bir kaç firma daha var. Organizasyonumuz için bizden önerilerini ve desteklerini esirgemeyen Türk Patent Enstitüsü, YASED, TTGV ve Kent Patent'e de teşekkürlerimizi sunuyoruz" diyor. Yarışmanın en önemli kısmı Proje Sergisi olduğu için 25 Haziran'daki Ödül Töreni'ne büyük bir sanayici katılımı beklediklerini söyleyen Tan, "Bunu sağlamak için çalışmalarımız devam ediyor. Yarışmamızdan haberdar olan ve Ödül Töreni'ne gelebilecek olan sanayicilerimizin katılımını beklemekteyiz" diye konuşuyor.

Mehmet Büyükekşi yeniden TİM Başkanlığına seçildi

SİYASET VE İŞ DÜNYASINI BİR ARAYA GETİREN TİM 17. OLAĞAN GENEL KURULU SONUNDA, İHRACATÇILAR DÖRT YIL DAHA MEHMET BÜYÜKEKŞİ İLE DEVAM ETME KARARI VERDİ.

moment
22
expo

3 Haziran Perşembe günü Ankara Rixos Otel’de gerçekleşen TİM Genel Kurulunda 40 bini aşkın ihracatçı firmanın örgütlediği 13 genel sekreterlik ve 61 ihracatçı birliğinden seçilen delegelerin oylarıyla, TİM’in dört yıllığına görev başında olacak Başkanı ve Sektörler Konseyi belirlendi. Geçen yıl 3 Temmuz’da TBMM’den geçen TİM ve İhracatçı Birlikleri Yasası’nın çıkmasının ardından yapılan bu ilk Genel Kurul’da

374 TİM delegesi oy kullandı. Mehmet Büyükekşi’nin yeniden TİM Başkanlığına seçildiği Genel Kurul çerçevesinde ayrıca, her sektör kendi içinden birer kişiye 24 kişilik TİM Sektörler Konseyi’ne seçti.

CARİ AÇIĞI KAPATMANIN YÖNTEMLERİ

17. Olağan Genel Kurul’un açılış konuşmasını yapan TİM Başkanı Büyükekşi, 2008 öncesine bakarak, yeni dönemde

Türk Lirasının değerlendirilmesine rağmen, ihracatta kuvvetli artışlar beklemenin mümkün olmadığına değindi. Yüksek cari açığı sürdürülebilir kılan finansal bolluk döneminin geride kaldığını vurgulayan Büyükekşi rekabetçi kur isterken, kurun tek başına uzun vadede ihracatçıları rekabetçi kılamayacağını da farkında olduklarını vurguladı. Kuru oluşturan faktörlerin başında küresel sermaye hareketlerinin geldiğine değinen Büyükekşi, bu noktada Türkiye’nin

kendisine yönelik sermaye akışında regülasyon mekanizmalarını devreye sokması gerektiğinin altını çizdi. Büyükekşi, sıcak parayı ihracatın artışına ve doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını oluşturacak ortamın finansmanına katkı koyan bir hale getirmeyi önerdiklerini kaydetti. Bu amaçla bir kur istikrar fonu kurulmasını önerdiklerini dile getiren Büyükekşi, bu fonun kaynağının kısa vadeli yabancı sermaye girişi kazançlarından yüzde 1 oranında kesilecek stopaj geliri olabileceğini ifade etti.

Son sekiz yılda dünya ticareti içinde Türkiye'nin payını binde 5'ten binde 9'a getirdiklerini söyleyen Büyükekşi, şimdi de dünya ekonomisindeki genel büyümeden daha yüksek bir büyümeyi hedeflediklerini dile getirdi. Türkiye'nin tasarruf açığını kapatarak, GSMH'sinin dörtte birini yatırıma dönüştürmesi ve toplam üretiminin de en az beşte birini dışarı satması gerektiğini söyleyen Büyükekşi, "Ancak böylesi bir denklemede cari açığı kapatabileceğiz. Gelir artışını sağlayacağız ve refah düzeyimizi artıracacağız." diye konuştu.

KRİZE RAĞMEN 1,5 MİLYON İSTİHDAM

Bakan Çağlayan ise hükümetin ekonomi politikalarından bahsetti. Türkiye'nin kronik bir işsizlik sorunu olduğunu söyleyen Çağlayan, Türkiye'nin her sene nüfusunun yüzde 1,5 arttığını ve her sene 700 bin insanın işgücü piyasasına girdiğini belirtti. Çağlayan dünyadaki sanayi yapısının ve sanayi teknolojisinin istihdam odaklı olmaktan çıktığını dile getirerek, yaşanan küresel krizi rağmen 1 milyon 530 bin kişiye istihdam sağlandığını kaydetti. Sosyal Güvenlik sisteminin yozlaşmasının istihdam yüklerinin işgücü maliyetlerinin bu kadar yüksek olmasının tek sebebi olduğunu söyleyen Çağlayan, "Bu Türkiye'yi 38 yaşında genç emekli cennetine çevirenlerin ortaya çıkarmış olduğu sorundur." dedi. Çağlayan, Türkiye özel sektörünün verilen desteklerle büyük bir ilerleme kaydettiğini ve özel sektör odaklı ihracat gerçekleştirdiğinin net bir şekilde ortaya konulduğunu ifade etti. Çağlayan görev geldiği günden beri kendisinin 51 ülkeye gittiğini ve 330 bin kilometrelik yol yaptığını belirterek bu yolculukların so-

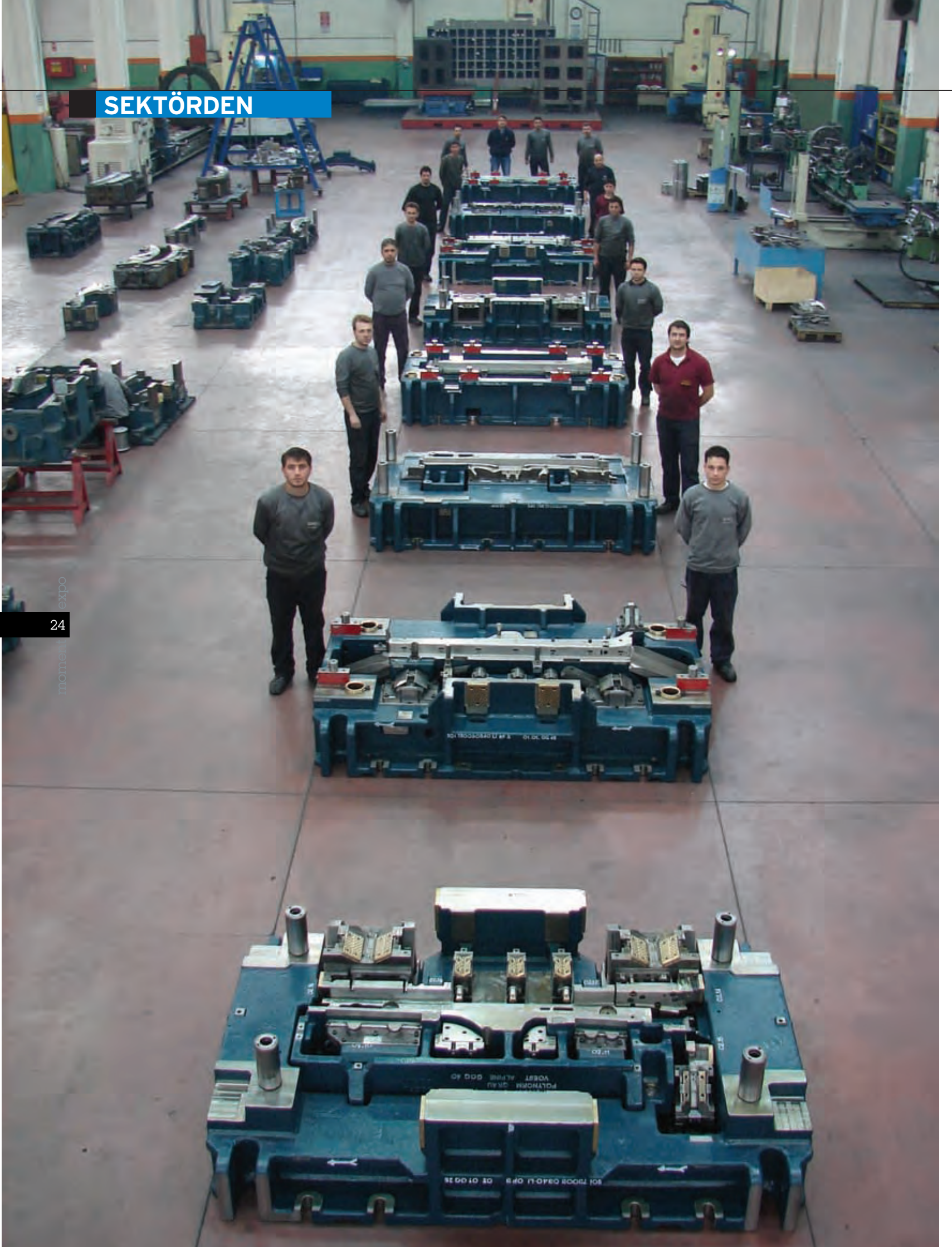
nuçlarını ihracatçılarla birlikte aldıklarını ifade etti. Zafer Çağlayan, yeni bir sanayi stratejisi oluşturduklarını ve bununla ilgi olarak da değerlendirme kurulları kurduklarını kaydetti. Çağlayan, ihracatçılarla birlikte Türkiye'de aramalı ithalatı yapmak yerine Türkiye'nin kendi iç üretimiyle kendi kaynaklarıyla üretim yapabilecek bir sistemi tartışmaya başladıklarını belirtti. Kurdukları değerlendirme kurulunun içinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nda olduğunu söyleyen Çağlayan, "Bugün Türkiye'nin bu kadar ithalatının artmasının ana arteri olan Merkez Bankası'nı da bu işin içine koyarak hiç olmazsa politikalara bundan sonra

doğru yapalım arayışı içine girdik." dedi. Bugün Türkiye'yi ithalat cennetine çeviren, Türkiye'de üretimi aksatan, üretimi düşüren istihdamı azaltan tek sorumlunun Merkez Bankası olduğunu vurgulayan Çağlayan, faiz politikasının döviz kuru üzerinde baskı yarattığını bunun Türkiye'yi ithalat hedefine çevirdiğini kaydetti: "Yeni değerlendirme kurulunda Merkez Bankasının bizzat oyunun içine sokarak ilgili kuruluşlar ilgili bakanlıklar sivil topluk kuruluşları en başta TİM olmak üzere beraber bir araya gelerek inşallah bundan sonrasında yönetim ihracat odaklı stratejisiyle yeni bir strateji gerçekleştireceğiz"

SEKTÖRDEN

Otomobil devlerine kalıp üretiyor

OTOMOTİV VE BEYAZ EŞYA SEKTÖRÜ İÇİN KALIP VE SAC PARÇA ÜRETİMİ YAPAN SARIGÖZOĞLU HİDROLİK MAKİNA VE KALIP SANAYİ A.Ş.; ARALARINDA JAGUAR, PORSCHE GİBİ MARKALARIN DA BULUNDUĞU 10 MARKANIN AVRUPA'DAKİ FABRİKALARINA İHRACAT YAPIYOR.

Otomotiv ve beyaz eşya sektörü için kalıp ve sac parça üretimi yapan Sarıgözoğlu Hidrolik Makina ve Kalıp Sanayi A.Ş. 1957 yılında İsmail Sarıgözoğlu tarafından İzmir'de kuruldu. İzmir, Bursa ve Aksaray'ın yanı sıra Manisa'da 2 fabrikası bulunan firmanın bugün ürettiği kalıplar ve sac parçalar, aralarında Jaguar, Porsche gibi markaların da bulunduğu 10 markanın Avrupa'daki fabrikalarında kullanılıyor. Türkiye'nin geldiği noktada artık kendi otomobilini tasarlamak ve üretmek için uğraşması gerektiğinin altını çizen Sarıgözoğlu sözlerine şöyle devam ediyor: "Ülkemizin kendi otomobilini üretmesi gerek. Yabancı ortakla ya da yüzde yüz yerli sermaye ile sektörde yeni bir çıkış açılabilir. Çünkü bu sinerjiyi oluşturma noktasına artık geldik. Örneğin bizler 1957 yılında İzmir'de üretime başlamış bir aile olarak kalıp konusunda önemli bir deneyime sahibiz. Türk otomotiv ve beyaz eşya sanayisinin gelişimine paralel, kendimizi geliştirdik. Grup olarak 10 yıl öncesine kadar, kalıp üretimini, sac parça üretimini desteklemek üzere kullandık. Bu alanda özellikle otomotiv sanayindeki talebi iyi değerlendirerek yüksek teknoloji ve tasarıma dayalı gelişim sergiledik. Türkiye'nin nitelikli işgücünü iyi değerlendirerek dünyanın ön-

Mustafa Sarıgözoğlu
Sarıgözoğlu A.Ş. Genel Müdürü

"Ülkemizin kendi otomobilini üretmesi gerek. Yabancı ortakla ya da yüzde yüz yerli sermaye ile sektörde yeni bir çıkış açılabilir. Çünkü artık bu sinerjiyi oluşturma noktasına geldik."

de gelen markalarıyla çalışmaya başladık. İhracatımızı artırmak ve ileride daha büyük hedeflere ulaşmak, kalıcı olabilmek, gelişen teknolojiiden yararlanmak için sürekli bir yatırım hamlesi ve Ar-Ge çalışması içindeyiz. Nitelikli ara-

eleman ve finansmana kolay ulaşabilmek de teknolojiye adaptasyon adına firmaları motive edici olacaktır. Girişim heyecanı oldukça önemli."

"İMAL ETTİĞİMİZ KALIPLARI JAGUAR VE PORSCHE GİBİ DEV MARKALARA SATIYORUZ"

Sarıgözoğlu Genel Müdürü Mustafa Sarıgözoğlu, şirketlerinin yeni yatırımları hakkında da bilgi verdi. Sarıgözoğlu: "Ford, Volkswagen, BMW, Fiat, Mercedes-Daimler, Audi, Peugeot ve Renault gibi ana müşterilerine kalıp ve parça üretimine devam eden gurubumuzla 2010 yılında yeni yatırımımız ile Bursa'da da üretime başlıyoruz. İmal ettiğimiz kalıpları Jaguar ve Porsche dahil 10 markanın kullanıyor olması bizlere güç katıyor. Bu güçle birlikte Bursa üretimimizde, G-1 Pres hattı gerek boyutları, gerek teknolojik özellikleri bakımından otomotiv yan sanayi tarafından sahip olunan ilk ve tek pres hattı olacaktır. Aksaray fabrikamızda da devreye almış olduğumuz Türkiye'nin en büyük 5 bin tonluk tandem şasi presiyle Mercedes kamyon şasileri dışında, M.A.N otobüs şasilerinin üretimini, şasi ile kabin parça imalatını da gerçekleştiriyoruz." Mustafa Sarıgözoğlu; şirketlerinin hedeflerini anlatmaya şu sözlerle devam ediyor: "Otomotiv Sanayi'nde yaşanan

“ Sarıgözoğlu A.Ş.; Ford, Volkswagen, BMW, Fiat, Mercedes-Daimler, Audi, Peugeot ve Renault gibi ana müşterilerine kalıp ve parça üretimine devam ediyor. Firma; imal ettikleri kalıpları Jaguar ve Porsche dahil Avrupa'nın en önemli 10 markasına pazarlıyor. ”

umut verici gelişmeler ışığında, Sarıgözoğlu A.Ş. olarak Bursa yatırımımızın tamamlanmasıyla birlikte yurt içi ve yurt dışındaki müşterilerimize üst düzeyde hizmet verecek lojistik avantaja ve gelişmiş teknolojik düzeye ulaşmış olacağız. Temennimiz 2010'da da üretimin artması ve hurda indirimi ile de bu hareketlenmenin desteklenmesi.”

“İRAN, ROMANYA VE RUSYA GİBİ ÜLKELERDE ÜRETİM ALANLARI KURMA HEDEFİNDEYİZ”

Türkiye'nin otomotivde sadece ucuz emek cenneti olduğu için tercih edilmediğini söyleyen Mustafa Sarıgözoğlu, Türkler'in milletçe sahip olduğu yeteneği, genç, dinamik, eğitilmiş ve nitelikli iş gücü sayesinde başarılı olduğunu söylüyor. “Avrupa'da yaz tatili döneminde

bir ay boyunca telefonlara sadece yönetici asistanları cevap verir. Bazen o bile yoktur. Bizde dur durak bilmeden çalışan, saat mefhumunu unutmuş arkadaşlarımız var. Kendini adamışlık, başarıya duyulan açlık ve istek çok fazla.” Yatırım kararı aldıkları 2008 yılında da kriz riskinin bulunduğunu belirten Mustafa Sarıgözoğlu, devam ediyor: “Bu riski göze alarak krizi fırsata çevirmek için yatırıma karar verdik. Global kriz nedeniyle müşteri taleplerinin azaldığı bir dönem yaşandı, hala da eskisi kadar olmamakla birlikte yaşanıyor. Ancak uzun vadede otomotiv ülkesi olan Türkiye'de bunun geri dönüşünü alacağız. Otomotiv sektörünün yıllık 2 milyon adetlik araç üretim hedefinin birkaç yıllık gecikmeyle birlikte gerçekleşeceğine inanıyoruz. Sarıgözoğlu A.Ş. olarak Türkiye dışında, Türkiye'nin komşusu Mı-

sır, İran, Romanya ya da Rusya gibi ülkelerde üretim alanları kurmak yakın gündemimiz içindedir.”

“HÜKÜMET HURDA TEŞVİĞİ KONUSUNDA İLİMLİ OLMALI”

Kuzey İrlanda, Belçika, ABD, Almanya, Fransa, İngiltere ve İtalya'ya ihracat gerçekleştirdiklerini belirten Sarıgözoğlu, ihracatı artırmak için sürekli bir yatırım hamlesi ve Ar-Ge çalışması içinde olduklarını vurguladı.

İhracatın artırılması için yapılması gerekenlerin başında hükümetin hurda teşviği konusunda ilımlı olmasının geldiğini söyleyen Mustafa Sarıgözoğlu, uygulanacak hurda teşviği ile ilave bir talep yaratılması gerektiğine dikkat çekti. “Türkiye yaşlı bir bir araç parkıyla karşı karşıya. 10 milyondan fazla aracın ne güvenliği ve teknolojisi ne de çevreye duyarlılığı bugün üretilen araçlarla bir. Tabi burada, hurda indirimi nedeniyle ötv indiriminin de korunması elzem bir nokta. İhracatımızı artırmak ve ileride daha büyük hedeflere ulaşmak, kalıcı olabilmek, gelişen teknolojiden yararlanmak için sürekli bir yatırım hamlesi ve Ar-Ge çalışması içindeyiz.” Genel Müdür Sarıgözoğlu; firmalarının üretim ve ihracat değerlerini artırmak için izleyecekleri yolu şu sözlerle ifade etti: “İhracatımızı artırmak ve ileride da-

ha büyük hedeflere ulaşmak, kalıcı olabilmek, gelişen teknolojiden yararlanmak için sürekli bir yatırım hamlesi ve Ar-Ge çalışması içindeyiz. Nitelikli ara eleman ve uzun vadeli düşük faizli finansmana kolay ulaşabilmek de teknolojiye adaptasyon adına firmaları motive edici olacaktır.

Firmamız Ford, Volkswagen, BMW, Fiat, Mercedes-Daimler, Audi, Peugeot ve Renault gibi ana müşterilerine kalıp ve parça üretimine devam edecektir.”

Sarıgözoğlu Manisa’da yer alan 2 fabrikanın üretim ve ihracatlarıyla ilgili bilgi verdi: “Manisa Pres Metal Fabrikası’ndaki üretimimizle Ford Otosan, Fiat-Tofaş, Mercedes Benz Türk, Ege Fren A.Ş., gibi kuruluşların yanı sıra Bosch markası ile Manisa, Almanya ve Fransa’ya dek uzanıyoruz. Aynı şekilde 120 çalışanı olan Manisa Kalıp Fabrika’sında da ürettiğimiz ürünleri de Schüller, August Lapple ve Algaiger markalarıyla Almanya’ya, Matrici ile İspanya’ya ihraç ediyoruz.

“ANA SANAYİ; ALTERNATİF ÜLKE ARAYIŞLARINA GİRDİ”

Genel Müdür Sarıgözoğlu; ana sanayinin artık alternatif ülke arayışı içine girdiğini söylüyor. Sarıgözoğlu: “Ana sanayi klasik batı pazarına ek olarak hızla alternatif ülkelere yöneldi. Buna paralel olarak biz de öncelikle İran pazarını ele aldık. Son yıllarda ciddi olarak izlemeye aldığımız İran otomotiv pazarından ilk olarak Mercedes kamyon şasisleri konusunda sonuç alma aşamasındayız. Kalıplar, Sarıgözoğlu A.Ş. tarafından tasarlanıp üretildikten hemen sonra şasi ana kolları İran ‘a bu yılın son aylarında ihraç edilmeye başlanacak. Çamurluk ve sağ-sol kayar kapı mekanizmalarının kalıp, fixtür ve aparatların tasarlanıp ürettikten sonra yeni Bursa fabrikamızda işletmeye aldık. Robotlu tandem G-1 hattında üretilen bu parçalar yine robotlar marifetiyle ön montaj işlemlerinden sonra müşterimize sevk edilmektedir.” Büyük bir hızla gelişen teknolojiyle birlikte otomobil sektöründe de yeniliklere ayak uydurmanın önemine değinen

Sarıgözoğlu; Şirketlerinin elektrikli otomobil üretimine katılarak bu sürece dahil olduğunu söyledi: “Elektrikli otomobil üretimi Türkiye için kartların yeniden dağıtıldığı yeni ve fırsat dolu bir sürecin başlangıcı. Tasarımdan üretime, vergisel avantajlardan akü şarj değişim örgütüne varıncaya kadar bu alanda ciddi bir iş potansiyeli mevcut. Sarıgözoğlu bu sürece katkı olarak yeni nesil hafif malzemelerden üretilmiş araçlara kalıp tasarımı ve kalıp üretimi ile başlamış oldu. En kısa süre içinde iç ve dış taleplerin yaygınlaşış olgunlaşmasına paralel olarak seri parça üretimini de planlıyoruz. Bu konuda özel hammadde geliştiren global partnerimiz ile stratejik işbirliği anlaşmamız çerçevesinde ortak projelere imza atmaya başladık.” Kriz döneminde yatırımları frenlemeden ve hiç personel çıkarmadan yollarına devam ettiklerini dile getiren Sarıgözoğlu; profesyonel yönetimi şirketlerine yerleştirerek dünyaya hitap edebilen bir kuruluş olmak için çalışmalarına devam ettiklerini söyledi.

Halı makinesi üretiminde öncü firma:

Örnek Makine

MD-50 48 FRIEZE HEAT-SET MAKİNESİ ÜRETİCİSİ OLAN ÖRNEK MAKİNE; GÜÇLÜ AR-GE BÖLÜMÜNDE ÜRETTİKLERİ “FRIEZE” VE “SHAGGY” HALI ÜRETİMİNDE KULLANILAN MAKİNELERİYLE, HALI SEKTÖRÜNDE DÜNYANIN SAYILI FİRMALARI ARASINDA YER ALIYOR.

1 963 yılında kurulan Örnek Makine, kurulduğu günden bu yana tekstil makineleri imalatı konusunda çalışmalarını sürdürüyor.

Örnek Makine, 2003' ten bu yana halı ipliği üretiminde son süreç olan büküm sabitleme ve hacimlendirme işlemini gerçekleştiren, İplik Fikse makineleri imalatını yapıyor. Örnek Makine Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Dabaniyastı; firmanın üretimini yaptığı makineler hakkında şunları söylüyor: "Örnek Makine, 2003' ten bu yana halı ipliği üretiminde son süreç olan büküm sabitleme ve hacimlendirme işlemini gerçekleştiren, İplik Fikse makineleri imalatını yapmaktadır. BCF ve Akriolik ipliklerin Fikse işlemini gerçekleştiren makinelerimiz halı iplik üretimi yapan fabrikalara hitap etmektedir. Ayrıca el örgü ve triko ipliklerin fiksesinde de kullanılan makinelerimiz son yıllarda hayata geçirilmiştir. El örgü kek sarım makineleri, laboratuvar tipi iplik fikse makineleri imalatı da yapılarak, Ülkemizde iplik fikse makinesi konusunda özgün tasarımlarını müşteriye sunmaya devam etmektedir."

AR-GE İLE GELEN BAŞARI

Mehmet Dabaniyastı; Örnek Makine'nin faaliyetlerinde Ar-Ge mantığını benimsemesinin firmaya kattığı artılara değiniyor. Dabaniyastı: "Faaliyetlerinde Ar-Ge mantığını benimseyen Örnek Makine, 2003 yılında ilk olarak MD 25-48 halatlı düz Heat-Set makinesini Tubitak Ar-Ge destek kapsamında yapmış ve bu projesiyle hem yurt içinde hem de yurt dışında yaptığı satışlarla ciro-sunda çok büyük bir ilerleme kaydetmiştir, akabinde bu proje ile "VI.Türkiye Teknoloji ve Başarı" ödülüne layık görülmüştür. Yine 2007 yılında Tubitak Ar-Ge destek kapsamında yapılan MD 50-48 Frieze Heat-Set makinesiyle "VIII. Teknoloji ve Başarı Ödülü" ne katılarak finale kalmıştır."

Örnek Makine Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Dabaniyastı; ürettikleri yerli makinelerde kullandıkları yenilikler hakkında bilgi veriyor: "Örnek Makine; Ar-Ge bölümünde müşteri taleplerini anında değerlendirerek, mekanik tasarım ve otomasyon konusunda sürekli makinelerini geliştiriyor. Yapılan Ar-

Mehmet Dabaniyastı

Örnek Makine Yönetim Kurulu Başkanı

"Avrupa'da makine imalatçılarına devlet tarafından sağlanan ticari politikanın ülkemizde de oluşturulması ihracat rakamlarının artmasını sağlar. Unutulmamalıdır ki metal sanayinin gelişmiş olduğu ülkelerde, ekonomi de gelişmiştir."

Ge çalışmaları ve iyileştirmelerle günlük üretim kapasitesi Avrupa yapımı makinelerin üzerinde olan makinemiz, teknik ve teknolojik olarak büyük bir hızla ilerlemektedir. Otomasyon konusunda yapılan yeniliklerle kablolu ve kablosuz olarak fabrikaların ağlarına dahil edilip makineye gerek işletme içerisinden, gerekse internet üzerinden uzaktan erişim sağlanabilmekte bu da işletmecinin takibini büyük anlamda kolaylaştırmaktadır."

"FRIEZE İPLİK HEAT-SET MAKİNEMİZ TÜM DÜNYADAN İLGI GÖRÜYOR"

Dabaniyastı; dünya halı sektöründe büyük ilgi gören "Frieze" ve "Shaggy" halı üretimlerinin ülkemizde de aynı taleple karşılaştığını söylüyor. Mehmet Dabaniyastı: "Şu an dünyada çok yoğun talep gören, "Frieze" halı ve "Shaggy" halı üretiminde kullanılan ve literatürde Frieze iplik olarak geçen kıvrıkcık form kazandırılmış iplik üretimi ülkemizde de aynı ilgiyi görmektedir. İplikte büküm sabitlemenin yanı sıra kıvrıkcık bir form da kazandıran Frieze iplik Heat-Set makinesi, Tubitak Ar-Ge desteği kapsamın-

da yapıp ürün gamımıza kazandırılan projemizdir. Halı ipliğinde önemli olan büküm sabitleme, ipliğe kazandırılan tuşe ve Frieze işleminin kalıcılığı yönünden rakiplerine göre çok avantajlı hale getirilen makinemiz yurt içinde ve yurt dışında birçok firma tarafından kabul görmüştür. 2008 itibarıyla üretimine başlanan makinemizle hedeflerimizin çok üzerinde bir satış rakamına ulaştık. Dünya halı piyasasının kalbi niteliğinde olan Gaziantep' te ve yurtdışında satışları gerçekleşen Frieze Heat-Set makinemizin imalatını sürdürüyoruz. Halı ipliği ve el örgü ipliğinde hedeflediği başarıyı sağlayan firmamız, tekstil sektöründe triko ipliği olarak kullanılan ince iplikleri Fikse yapan makineleri de imal ederek yine ülkemizde bir ilki gerçekleştirmiştir."

"YILLIK CİROMUZUN YÜZDE 5 'LİK KISMINI AR-GE HARCAMALARINA AYIRIYORUZ"

Örnek Makine; otomasyon ve kontrol sistemleri ile ilgili yazılımlarını kendi Ar-Ge sisteminde yürütüyor. Yönetim Kurulu Başkanı Dabaniyastı Ar-Ge faaliyetleri hakkında şunları söylüyor: "Örnek Makine 2003' te Fikse makineleri imalatına başladığında ilk makinemiz olan MD 25-48 Heat-Set makinemizi Tubitak desteği kapsamında ve Üniversite-Sanayi işbirliği içerisinde gerçekleştirdik. Ar-Ge birimimizde o dönemde hayata geçirilerek yapılan firma içi reformlarla tasarım ve teknolojinin makinelerimize yansımada çok önemli bir

yol aldık. Solidworks katı model tasarım programlarını kullanan firmamız, son projemiz olan MD-50 48 Frieze Heat-Set makinemizle birlikte Ar-Ge birimimize alınan analiz programlarıyla mekanik ve akışkan analizleri yapılmaya başlandı. Otomasyon ve kontrol sistemleri ile ilgili yazılımlarını da kendi Ar-Ge' sinde gerçekleştiren Örnek Makine bu konuda gerekli yazılım ve ekipmanları tedarik ederek her yıl Ar-Ge birimine yeni yazılımlar katmaktadır. Bilimsel gelişmeler sürekli takip edilmekte ve Ar-Ge birimimiz eğitimlerle sürekli dinamik tutulmaktadır. Yıllık ciromuzun yüzde 5' lik kısmını Ar-Ge harcamalarına ayırmaktayız."

"FUARLAR PAZAR PAYINI ARTTIRMADA EN ÖNEMLİ FAKTÖRLERDEN BİRİ"

Örnek Makine; MD 25-48 halatlı düz fikse makineleri ihraç ediyor. İhracatlarını ağırlıklı olarak Suriye, İran, Özbekistan gibi ülkelere gerçekleştiriyor.

Dabaniyastı: "Son projemiz olan Frieze Heat-Set makinemizle dış dünya pazarına biraz daha açılarak bu ülkelerin yanı sıra Brezilya ve Çin gibi ülkelere de satış gerçekleştirilmiştir. Amerika ve çeşitli Avrupa ülkeleri ile satış görüşmeleri halen sürmektedir."

Örnek Makine'nin tanıtım ve fuarlara katılmayı oldukça önemseydiğini söyleyen Dabaniyastı; özellikle fuarların, pazar payını arttırmada büyük rol oynadı-

ğının altını çiziyor. Dabaniyastı: "Örnek Makine; yurt içi fuarların yanı sıra Almanya, Çin, Mısır, Özbekistan, Dubai, İran gibi ülkelerde katıldığı fuarlarda beklenen ilgiyi görerek dünya pazarında tanıtım gerçekleştirdi. 2011'de gerçekleştirilecek olan günümüz pazarının en büyük fuar organizasyonu olarak nitelendirilen "ITMA Barcelona Tekstil Makineleri" fuarına da katılım gerçekleştirilip dünya pazarındaki payı artırma çalışmaları devam etmektedir."

Örnek Makine'nin çevre duyarlılığına sahip bir firma olduğunun altını çizen Dabaniyastı üretimini yaptıkları makinelerde azami oranda çevre ve insan sağlığına önem verdiklerini söylüyor. Dabaniyastı: "Üretimini yaptığımız makine, hammaddeden üretim yapan bir sistem değildir, üretilmiş olan ipliğe hacimlendirme, büküm sabitleme, kıvrıkcılandır-

ma gibi fiziksel özellikler kazandırmaktadır. Kurduğumuz makine hattında iş kazalarına karşı tedbirler azami derecede düşünülmüş, çalışan insan hatalarına karşı güvenli hale getirilmiştir."

"GAZİANTEP'TE BULUNMAMIZ HALI SEKTÖRÜNDE DİĞER FİRMALARA GÖRE BÜYÜK AVANTAJLAR SAĞLIYOR"

Dabaniyastı; üretimini yapmış oldukları teknolojik yatırımlarla, ülke içi ve dış piyasayla rekabet edecek ve önemli bir konumda bulunacak seviyede olduklarını söylüyor. Dabaniyastı: "Üretmiş olduğumuz Heat-Set makineleri, biri Almanya diğeri Fransa olmak üzere dünyada iki firma tarafından daha üretilmektedir.

Yurt içinde bu konuda ciddi manada üretim yapan tek firma olarak, halı dokuma ve halı ipliği üretiminde dünyada önemli bir yeri olan Gaziantep'te bulunmamız nedeniyle bu konuda diğer firmalara göre teknik gelişim yönünden büyük avantajlar sağlamaktayız. Kurulduğu günden bu yana yurtdışına makine ihracatı yapan Örnek Makine, bu konuda gerekli tecrübeye sahiptir. Kurulan Ar-Ge altyapısı ve kurumsal bir yapı ile yurtdışındaki müşterilerine gerek yedek parça gerekse servis yönünden yeterli desteği verebilecek bir yapı firmamızda mevcuttur. Makine imalat parkurumuz gelişen ve değişen dünya teknolojisine ayak uyduracak düzeydedir." Dabaniyastı; yurtdışı firmalarıyla olan ilişkileri hakkında şunları söylüyor: "Ürünlerimizi sattığımız yurtdışı firmaları, buldukları ülkelerde halı ve halı ipliği üretimi yapan tesislerdir. Son projemizle birlikte biraz daha açıldığımız dünya pazarında katıldığımız

Örnek Makine; Dünya halı piyasasının kalbi sayılan Gaziantep' te ve yurtdışında satışları gerçekleşen Frieze Heat-Set makinelerinin imalatını sürdürüyor. Halı ipliği ve el örgü ipliğinde hedeflediği başarıyı sağlayan firma, tekstil sektöründe triko ipliği olarak kullanılan ince iplikleri Fikse yapan makineleri de imal ederek ülkemizde bir ilki gerçekleştirdi.

fuarlarda çeşitli firmalardan birlikte çalışma konusunda teklifler aldık. İran ve Çin’de temsilcilikler kurduk. Amerika’da Heat-Set yedek parçaları üretimi yapan bir firmayla ortak üretim gerçekleştirmek için görüşmelerimiz anlaşma aşamasındadır. Örnek Makine olarak hedefimiz, yurtiçinde gösterdiğimiz başarıyı yurtdışında da göstererek dünya çapında geldiğimiz pozisyonu daha ileri bir noktaya taşımaktır.”

Dabaniyastı; ihracat yaptıkları yabancı firmaların, Örnek Makine’nin ürün kalitesinden her zaman memnun kaldıklarını ifade ediyor: “Makine ihraç ettiğimiz yabancı ülkelerle sürekli diyalog halinde bulunmaktayız. Satış yaptığımız ülkelerde gerek direkt olarak gerekse temsilcilerimiz aracılığıyla gelen müşteri talepleri değerlendirilmektedir. Yapılan ziyaretler ve fuarlarda gerçekleştirdiğimiz görüşmelerde çok olumlu bir tablo meydana çıkmaktadır.

“AVRUPA’DA MAKİNE İMALATÇILARI İÇİN YÜRÜTÜLEN TİCARİ POLİTİKA ÜLKEMİZDE DE OLMALI”

Makine sektöründeki ihracat rakamlarına da değinen Dabaniyastı; rakamları yeterli bulmadıklarını söylüyor. Örnek Makine Yönetim Kurulu Başkanı Dabaniyastı: “Avrupa’da makine imalatçılarına devlet tarafından sağlanan ticari politikanın ülkemizde de oluşturulması bu rakamın artmasına olumlu etkiler yaratacaktır. Metal sanayinin gelişmiş olduğu ülkelerde, ekonominin ilerde olduğu göz önündedir. Ülkemizde de bu konuda düzenlemeler yapılmalı; doğru ve uygun krediler, Ar-Ge destekleri, ihracatı destekleyici politikalarla metal sanayi desteklenmelidir. Ar-Ge desteklerinin yoğunlaştırılması ve Kobi’lerin bu konuda bilinçlendirilmesiyle ilgili atılacak adımlar, yapılması önem arz eden çalışmalardır.

Makine imalat sektörü, kendiyile birlikte birçok alt yan sanayi kuruluşunu da çalıştıran ve istihdama önemli ölçüde katkıları olan bir sektördür.

Bu konuda çalışan personelin iyi yetişmiş olması makine sektörü için önümüzdeki yıllarda büyük bir kazanç olacaktır. Kalifiye eleman ve ara eleman yetişmesinin zorluğu, üniversitelerle sanayi arasındaki kopukluktan dolayı bilimin üretime aktarılamaması çok ciddi eksikliklerdir.

Bilimle sanayinin desteklenmesi için devletin bu konuda kurmuş olduğu kuruluşların faaliyetlerini artırmaları ve gelişmekte olan firmalara Ar-Ge çalışmalarında destek olmaları gerekir. Diğer yandan piyasadaki vadeli satışların artmasıyla öz sermayesi yetersiz kalan firmaların kendi maddi güçleriyle bu potansiyeli karşılayamaz hale gelmeleri de büyümelerinin önünde büyük bir engeldir.”

Ünlü Tarım Aletleri

ÜRETİMİNE MANİSA'DA DEVAM EDEN ÜNLÜ ZİRAAT ALETLERİ, YILLIK TOPLAM ÜRETİMİNİN YÜZDE 35'LİK ORANINI, YUNANİSTAN, ROMANYA, IRAK, ÖZBEKİSTAN, SUDAN VE FRANSA GİBİ ÜLKELERE İHRAÇ EDİYOR.

1 971 yılında Manisa’da üretimine başlayan Ünlü Ziraat, 15 bin metrekare kapalı, toplam 30 bin metrekare alana sahip fabrikasında üretimine eğitim-

li ve tecrübeli personeli ile devam ediyor. Tüm sektörel yenilikleri; fuarlar, kataloglar ve internet aracılığı ile takip eden firma, müşteri isteklerini 3 boyutlu ortamda tasarlayarak, tecrübeli ve eğitimli personeli tarafından projelendiriyor. Ürünlerinde kullandıkları hammaddelerin, Türkiye’nin sayılı firmalarının ürünleri olduğunu belirten Ünlü, ürünlerinin tümünün sertifikalı ve istenilen kalite şartlarında olduğunu belirtiyor. “Firmamız, ayrıca proje çalışmaları sonucu ortaya çıkabilecek her türden hammaddeyi temin edebilecek potansiyele sahiptir. Üretim sürecinin her aşamasında, teknolojik yeniliklerin takip edilmesi ve fabrika içerisinde uygulanması, müşterilerimize iyi hizmet verebilme kabiliyetimizi her geçen gün arttırmaktadır. Dünyada uygulaması olan, henüz Türkiye pazarında üretilmemiş ürünler, Ar-Ge ekibimiz tarafından sürekli takip edilmekte ve üretimi için şartlar oluşturulmaktadır. Bunların neticesinde, 2005 yılı içerisinde geliştirdiğimiz bir proje, TÜBİTAK tarafından onaylanmış ve üretimi gerçekleştirilerek Türkiye pazarına kazandırılmıştır. Aşınmaya maruz kalacak tüm parçalarımız proje aşamasında deneyimli ekibimiz tarafından önceden saptanarak ısıtma işlem sürecinden geçirilmektedir. Bu da, ürünlerimizin daha uzun süreler müşterimize hizmet vermesini sağlamaktadır. Firmamız bünyesinde elektrostatik yaş boya tesislerimiz mevcut olup, boya kalitemizi ve çevre duyarlılığımızı sürekli artırma hedefindedir. Tüm parçalar, boya öncesi korozyonu önlemek ve görüntüyü daha iyi kılabilmek için kumlama operasyonundan geçirilmektedir.

Müşteri hizmetlerini anında karşılayabilmek açısından, tüm ürünlerimizden istatistiksel bilgiler doğrultusunda, dönemsel stoklar yapılmaktadır. Ayrıca sattığımız ürünler, kullanım kılavuzu ve 2 yıl garanti belgesi ile birlikte teslim edilmektedir. Türkiye’nin tüm bölgelerinde bayilerimiz olup, nihai kullanıcılarımızın problemleri anında karşı-

Halit Ünlü
Ünlü Ziraat Aletleri A.Ş. Genel Müdürü

Çiftçiye devlet desteğinin artırılması gerekmektedir.

lanmakta ve gezici servisimiz 7 / 24 hizmet vermektedir. Yıllık toplam üretimimizin yüzde 35’lik oranı, Bulgaristan, Yunanistan, Romanya, Slovenya, İran, Irak, Suriye, Özbekistan, Sudan, Cezayir, K.K.T.C. ve Fransa gibi ülkelere ihraç edilmektedir.”

“ISIL İŞLEM TEKNOLOJİSİ KULLANIYORUZ”

Tarım aletleri üzerine çalışmalar yürüten Ünlü Ziraat Aletleri A.Ş. Genel Müdürü Halit Ünlü, eksantrik pulluk, profil pulluk, döner kulaklı pulluk, kültivatör, çizel, çekili profil ve çekili döner kulaklı pulluklar ürettiklerini söylüyor. Ünlü, ürünlerinde sundukları teknolojik yenilikleri ise şöyle anlatıyor: “Üretmiş olduğumuz ürünlerimizde gelişmiş teknoloji kullanarak ürünümüzün tüm parçalarını ısıtma işlem teknolojisine tabi tutup kırılganlığını önleyip dayanıklılığını artırarak ürünümüzün uzun yıllar kullanılmasını amaçlamaktayız.” Firmanın Genel Müdürü Ünlü, son dönemde piyasa sürdürdükleri ürün-

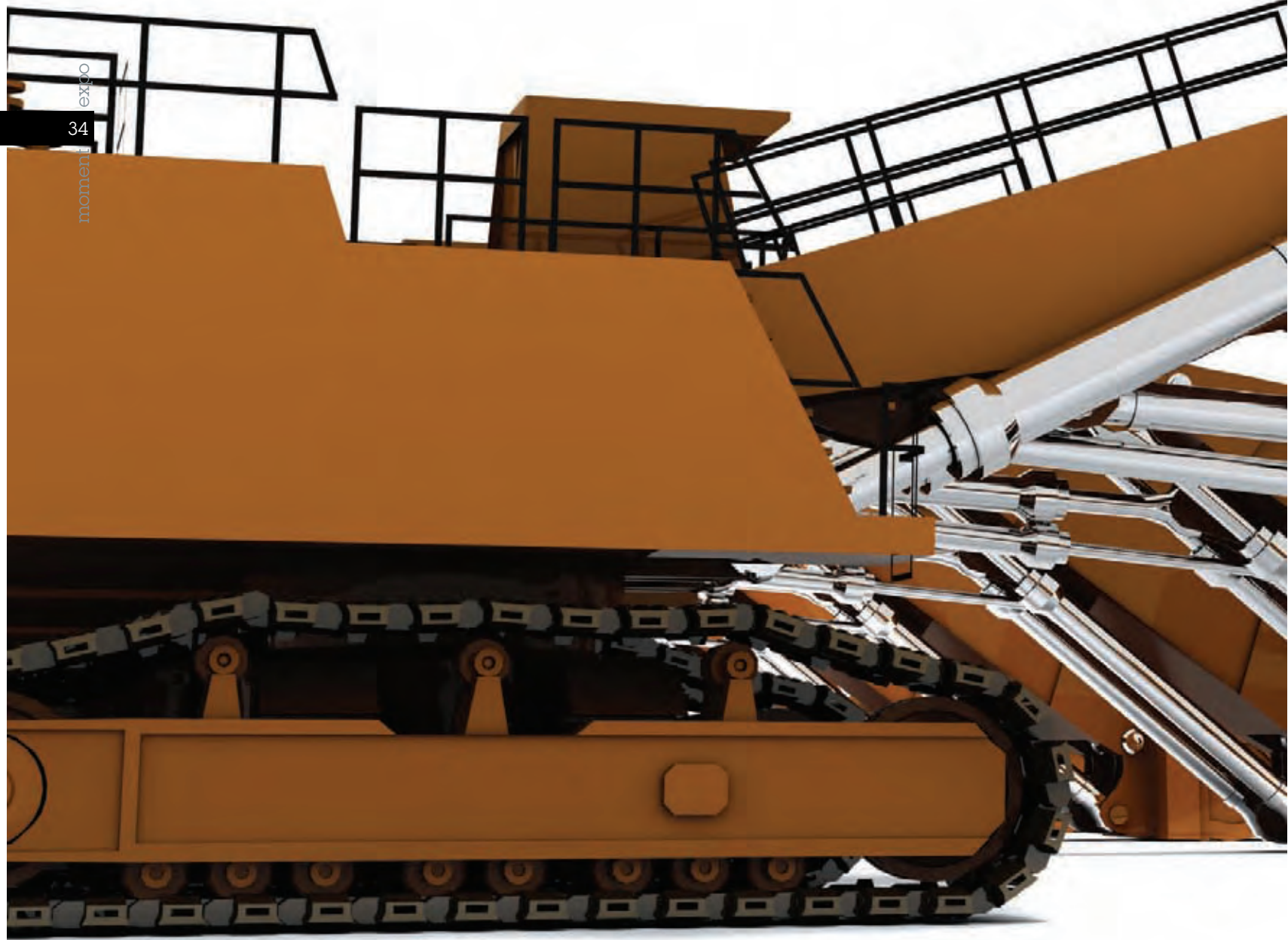
leri hakkında ise şöyle konuşuyor: “En son yapmış olduğumuz ürün 350 hp traktörler için üretilmiş olan 13’lü hidrolik ayarlı çekili tam otomatik pulluk ve 8’li hidrolik ayarlı tam otomatik pulluk olmuştur.”

Ar-Ge çalışmalarından söz eden Ünlü, o yıl içinde üretilen yeni ürünün akıbetine göre yeteri kadar kaynak ayırmaya çalıştıklarını söylüyor. Firma ihracatını ağırlıklı olarak Bulgaristan, Yunanistan, İran, Irak, Romanya, Sudan, Özbekistan, Kazakistan ve Rusya gibi ülkelere yapıyor. Kullandıkları teknolojinin dış pazarlarda rekabet edebilecek güçte olduğuna da vurgu yapan Ünlü, ürünlerini daha çok distribütörler aracılığıyla sattıklarını aktarıyor. Yurt dışındaki bütün distribütörlerinin ve ürün kullanıcılarının ürünlerinden memnun olduklarını da belirten Ünlü, “Son kullanıcılar her zaman olumlu sözler duyuyoruz. Bu sayede her yıl ihracatımızı artırmaktayız” diye konuşuyor. Üretmiş oldukları ürünlerde kanunlara, yasalara ve yönetmeliklere uygun olarak üretim yaptıklarını da sözlerine ekleyen Ünlü, çevre duyarlılığını ön planda tuttıklarını ekliyor. Türkiye’deki kaliteli makine üretimi yapan firmaların ihracatlarının her zaman iyi olduğunu belirten Ünlü, “Bunun gelişmesi için daha birçok firmanın kalitesini artırması gerekmektedir” diyor.

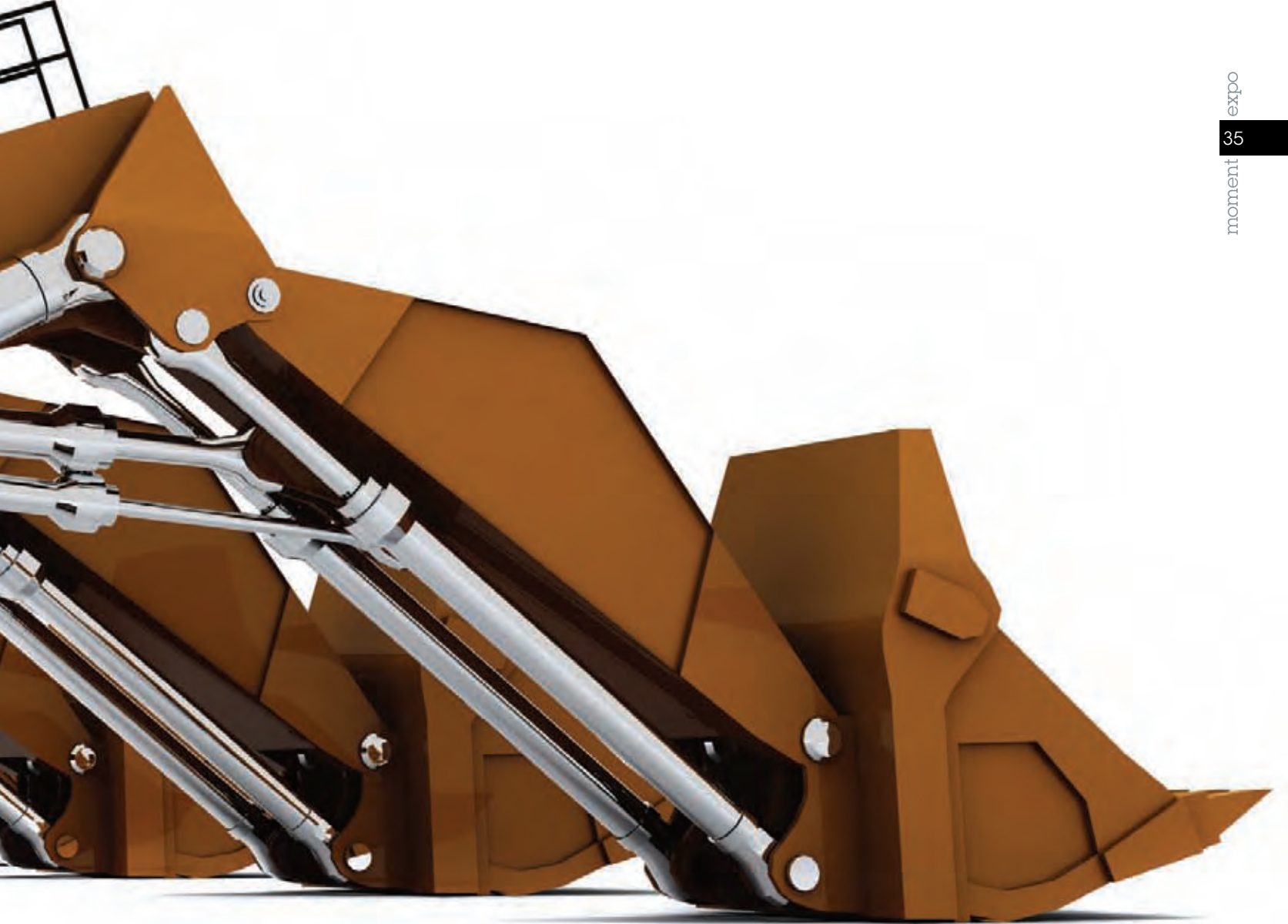
“ÇİFTÇİYE DESTEK VERİLMELİ”

Türkiye tarım makineleri sektörünün yaşadığı sıkıntılara da değinen Ünlü, şöyle konuşuyor: “Çiftçiye devlet desteğinin artırılması gerekmektedir. Ürün ayırımı yapılmadan her ürüne devlet teşviği çıkarılmalıdır.” Bir endüstri gelişemiyorsa ve değerini artıramıyorsa modern dünyada elverişsiz olarak görüneceğini söyleyen Ünlü, “Üretimin tüm gelişme tarihi genel olarak yeni ürün ve yeni teknoloji ile meydana gelmesine bağlıdır. Ünlü firması pulluk üretiminde yerel pazar alanında lider firmalardan biridir; 37 yıldan fazla zaman diliminde olduğu gibi. Bu zaman diliminde firmamız Ünlü, teknik alanda mükemmel ve anlamlı başarılar elde etmiştir.

Hidrolik ve Pnömatik sektörü

5 YILLIK DÖNEMDE YÜZDE 40 ORANINDA BÜYÜYEREK 2008 YILINDA 450 MİLYON DOLARLIK TİCARET HACMİNE ULAŞAN TÜRKİYE HİDROLİK VE PNÖMATİK SEKTÖRÜ, 2009 YILINDA 131 ÜLKEYE İHRACAT GERÇEKLEŞTİRDİ. 2009'DA SEKTÖR İHRACATINDA EN BÜYÜK PAYI ALAN İLK 20 ÜLKE ARASINDA İHRACAT ARTIŞI ESAS ALINDIĞINDA; YAKLAŞIK 120 KAT ARTIŞ İLE İSVİÇRE'NİN İLK SIRADA YER ALDIĞI GÖRÜLÜYOR.

Akışkan gücü, basınçlı akışkanların, ister sıvı ister gaz halinde olsun, enerjilerinden faydalanarak elde edilen güçtür. Sıvı veya gaz, ya da somut olarak su veya hava, ancak aralarında basınç farkı olan iki ortam arasında akışkan davranışı gösterirler. Bu basınç farkından meydana gelen akış, aynı zamanda bir enerji de taşımaktadır. Endüstride yaygın kullanımından hareket edersek basınçlı yağın enerjisinden faydalanılan sistemler hidrolik, basınçlı havanın enerjisinden faydalananlar ise pnömatik sistemler olarak ifade edilmektedir. (Latince 'hydro' ve 'pneu' kökenli su ve hava kelimelerinden türemektedir.)

Sistem olarak akışkan gücü, hidrolik ve pnömatik sistemler en geniş çerçevede; güç transfer üniteleri (pompa, kompresör), şartlandırıcılar (filtre, regülatöre vb.), iş elemanları (hidrolik silindireler vb.), akış kontrol elemanları (valfler vb.) ve bağlantı elemanlarından oluşur. Hidrolik pnömatik sektörü, 1980'li yıllardan itibaren gelişmeye başlayan çok genç bir sektör. İlk yıllarda, komponent ithalatı ve yedek parça satışı konularında faaliyet gösteren firmalar, devamında gelişen makine imalat sektörüne paralel olarak hidrolik silindir imalatına başladılar. Bunu ise, hidrolik sistemlerin projelendirilmesi ve güç üniteleri üretilmesi ile devam edildi. Dünya hidrolik pnömatik pazarının toplam büyüklüğü ise 35 milyar dolar seviyelerinde. Bu miktarın büyük bir bölümü Almanya ve ABD'de, geri kalan kısmı ise AB, Japonya ve Çin'de üretiliyor. ABD, AB ve Japonya tüm dünya için bu malzemeleri üreten en büyük üreticiler. Hidrolik ve pnömatik komponentler otomasyon ekipmanları olmakla birlikte, otomatik ve otomasyon ağırlıklı olmaya başlayan makine imalatı ve üretim hatları gibi hatlarda kullanımı çok büyük oranlarda artıyor. Gelişen teknoloji ile özellikle kalkınmış ülkeler ve teknoloji ağırlıklı üretim stratejilerinde hidrolik ve pnömatik komponentler önem kazanıyor. Türkiye hidrolik pnömatik pazar büyüklüğü tam olarak belirlenemese de 500 milyon dolar seviyelerine yaklaştığı tahmin ediliyor.

2008'DE İHRACAT YÜZDE 21,3 ARTTI

2008 yılında Türkiye'nin hidrolik-pnömatik sektör ihracatı yüzde 21,3 oranında artarak 110,3 milyon Dolara, ithalatı ise yüzde 15 oranında artarak 353,2 milyon'a yükseldi. Aynı yıl sektör ihracatı, Türkiye'nin toplam makine ve aksamı ihracatı içinde çok küçük bir pay aldı (yüzde 0,08). 2009 yılında Türkiye'nin hidrolik-pnömatik sektörü ihracatı yüzde 15,1, ithalatı ise yüzde 29,2 oranında düşüş gösterdi. Türkiye'de makine imalatı yapan firmaların makinelerinde kullandıkları sistemleri ve üretim hatları yatırımla-

rında kullanılacak hidrolik ve pnömatik sistemleri sektör firmalarına yaptırma- ları önem taşıyor. Hidrolik pnömatik gibi yardımcı bir sektörün tek başına gelişmesi oldukça zor. Ancak makine imalat sektörü, otomotiv ve demir çelik gibi ana sektörlerin hidrolik-pnömatiği tanınması ile bu ilerleme gerçekleşebilir. Türkiye'de hidrolik-pnömatik sektörü ithalat ağırlıklı olarak başlamış, ancak gün geçtikçe yedek parça aksam satışına paralel olarak hidrolik silindireleri imalatı süreciyle gelişmeye başlamış, bunu takiben de hidrolik sistemlerin projelendirilmesi ve güç üniteleri üretimi ile sektör kendini geliştirmektedir.

Sektör, 5 yıllık dönemde yüzde 40 oranında büyüyerek 2008 yılında 450 milyon dolarlık ticaret hacmine ulaşmıştır. Hidrolik pnömatik sektöründe çözüm bekleyen önemli konuların başında haksız rekabetin önlenmesi, kalifiye personel ihtiyacı, standardizasyon ve akreditasyon olarak belirtilmektedir.

Hidrolik ve pnömatik sektörü, kontrol ve otomasyon teknolojileri aracılığıyla pek çok üretim alanında, nitelikli hizmet üretiminde önde gelen uygulamalar arasında yer almaktadır. Ülkemizde hidrolik pnömatik sektörünün teknoloji kullanımı ve projelendirme açı-

sından oldukça iyi bir yerde olmasına rağmen üretim açısından istenilen düzeye ulaşamamıştır. Ayrıca ülkemiz makine üretiminin yerli devre ve otomasyon sistemlerini kullanımı yeterli seviyede bulunmamaktadır.

SEKTÖRÜN TÜRKİYE'DEKİ DURUMU

Hidrolik pnömatik sektörü tüm diğer ana sektörlerle destek veren yardımcı bir sektördür. Demir Çelik, otomotiv gibi ağır sektörlerde hidrolik pnömatik daha yoğun olarak kullanılmakla birlikte tüm diğer sektörlerle girmiş olup makineden, tekstile, çimento ve kimya sektöründen cam sektörüne kadar irili ufaklı birçok sektörde uygulama alanı buluyor. 2008 yılında 110 milyon Dolar ihracat gerçekleştiren sektör ihracatı, 2009 yılında yüzde 15,1 oranında gerilemiş ve 93,6 milyon Dolar seviyesine indi. Türkiye'nin 2009 yılındaki sektör ihracatı ürün bazında incelendiğinde, 29,2 milyon Dolar ile birinci sırada 'Doğrusal Hareketli Hidrolik Güç Motorları (Silindirler)' kaleminin yer aldığı görülür.

2008-2009 yıllarında ihracat artış oranı açısından incelendiğinde genel makine sektörü ve hidrolik-pnömatik sektörü ihracatında gerileme yaşanmasına rağmen 'Diğer Hidrolik Güç Motorları (yüzde 94,1)', Parçalar ve Diğer Doğrusal Deplasmanlı Pompalar (Pozitif Hareketli) (yüzde 47), Makineleri, Diğer Motor, Kuvvet Üreten Makinelere Ait Aksam (yüzde 35,7) ürün gruplarında artışlar göze çarpmaktadır.

Aynı dönemde ihracatında en çok düşüş kaydedilen kalem ise 'Hidrolik/Pnömatik Alet Ve Cihazlar' (yüzde 47,9) olmuştur.

Hidrolik-Pnömatik sektörü 2009 yılı ihracatımızda Almanya 17,4 milyon Dolar ile birinci konumda yer aldı. Bu ülkeyi 11,8 milyon Dolar ile İran ve 10,5 milyon Dolar ile Avusturya'nın takip ettiği görülür. Sektörde en büyük ithalatçı konumunda olan ABD, Türkiye'nin sektör ihracatında da yüzde 0,025'lik pay ile 8. sırada yer alıyor. 2009'da ihracatta düşüş yaşayan sektör, 2009 yılında (serbest bölgeler dahil olmak üzere) 131 ülkeye ihracat gerçekleştirdi.

ALMANYA'NIN 2008 İHRACATI 9,9 MİLYAR DOLAR

Birleşmiş Milletler (BM) İstatistik Bölümü verilerine göre, 2007 yılında yaklaşık 28 milyar Dolar olan sektör ihracatı yüzde 19,8 oranında artış göstererek 2008 yılında 33,4 milyar Dolar değerine ulaştı. 2007 yılında tüm ülkelere yapılan ihracat değeri bazında, en yakın rakibinin üç katı kadar paya sahip olan Almanya'nın 2008 yılı ihracatı yüzde 21,6 artarak 9,9 milyar Dolar seviyesine ulaştı. Bu ülkeyi 3,8 milyar Dolar ile ABD ve 2,9 milyar Dolar ile Japonya takip etti. Hidrolik pnömatik sektörün ihracatında ilk 20 ülke arasında en fazla ihracat artışını yüzde 85 ile Danimarka göstermiş ve Meksika (- yüzde 3,7) ile Tayvan (-yüzde 2,5) dışındaki tüm ülkeler sektördeki ihracat paylarını artırmışlardır. Türkiye 2008 yılında gerçekleştirdiği 110 milyon Dolar ihracat ile sektörün dünya ihracatından yüzde 0,3 pay almış ve sıralamada 23. konuma yerleşti.

2009 yılında sektör ihracatımızda en büyük payı alan ilk 20 ülke arasında ihracat artışı esas alındığında; yaklaşık 120 kat artış ile İsviçre'nin ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu ülkeyi 41 kat artış oranı ile Ürdün ve yüzde 544,1 artış oranı ile Özbekistan takip ediyor. Söz konusu dönemde ihracatımızda en büyük düşüş ise Sudan'da (yüzde 75,7) gerçekleşti.

2009'DA SEKTÖRDE DARALMA YAŞANDI

2008 yılında 353 milyon dolar seviyelerinde olan hidrolik-pnömatik sektörü ithalatı, 2009 yılında genel makine ve aksamları ithalatında kaydedilen yüzde 24,3 oranındaki daralmadan daha büyük bir oranda azalarak (yüzde 29,2) 250 milyon Dolar olarak gerçekleşti. Türkiye'nin 2009 yılında ithal ettiği hidrolik-pnömatik sektörü, G.T.İ.P. bazında incelendiğinde; 71,8 milyon Dolar ile birinci sırada 'Diğer Döner Deplasmanlı Pompalar' kaleminin yer aldığı, bu ürünü 66,3 milyon Dolar ile 'Yağlı Hidrolik/Pnömatik Transmisyon Valfları' ve 33,2 milyon Dolar ile 'Diğer Doğrusal Deplasmanlı Pompalar (Pozitif Hareketli)' grubunun izlediği görülür. 2009 yılında sektör ithalatında 6'lı G.T.İ.P. bazında tüm kalemlerde gerileme kaydedildi. En büyük düşüşler sırasıyla yüzde 44,4 ile 'Yağlı Hidrolik/Pnömatik Transmisyon Valfları' kaleminde, yüzde 43 ile 'Diğer Doğrusal Deplasmanlı Pompalar (Pozitif Hareketli)' ve

yüzde 39,5 ile 'Doğrusal Hareketli (Silindirler) Pnömatik Güç Motorları'da kaydedildi. 2009 yılında hidrolik-pnömatik sektörü ithalatımızda önemli yer tutan ülkeler arasında ilk üç sırayı Almanya (65,8 milyon Dolar), İtalya (41,4 milyon Dolar) ve Fransa (27,3 milyon Dolar) aldı.

2009 yılı ithalatımızda ilk 10 firmanın değişim oranları esas alındığında; genel olarak ithalat oranlarında azalış yaşandığı kaydedilmesine rağmen yüzde 164,4 ile İspanya'dan ithalat artışı dikkat çekmektedir. En büyük düşüş ise yüzde 62,8 ile Hollanda'dan ithalatımızda kaydedilmiştir.

“DÜNYA SIRALAMASIN İLK 4 FIRMA ARASINDAYIZ”

Araç üstü ekipmanları sektöründe faaliyette bulunan Galipoğlu Hidromas Yurt İçi Satış Müdürü Mustafa Özkavak, Konya Organize Sanayi Bölgesi'nde 10 bin metre kapalı alana kurulu fabrikasında 160 çalışanı ile silindir, pompa, valf, PTO ve hidrolik kit olmak üzere beş ana grupta üretim yaptıklarını söylüyor. “Bu ürünler başta damper dorse olmak üzere kasa damper çöp araçları araç üstü vinçler presler ve sabit platformlarda kullanılmaktadır. Hidromas A.Ş. Avrupa'da ve Türkiye'de kendi alanında entegre üretim yapan tek firma konumundadır. Kaliteli ürün anlayışı, geniş ürün yelpazesi, rekabetçi fiyat uygulaması ve güçlü dağı-

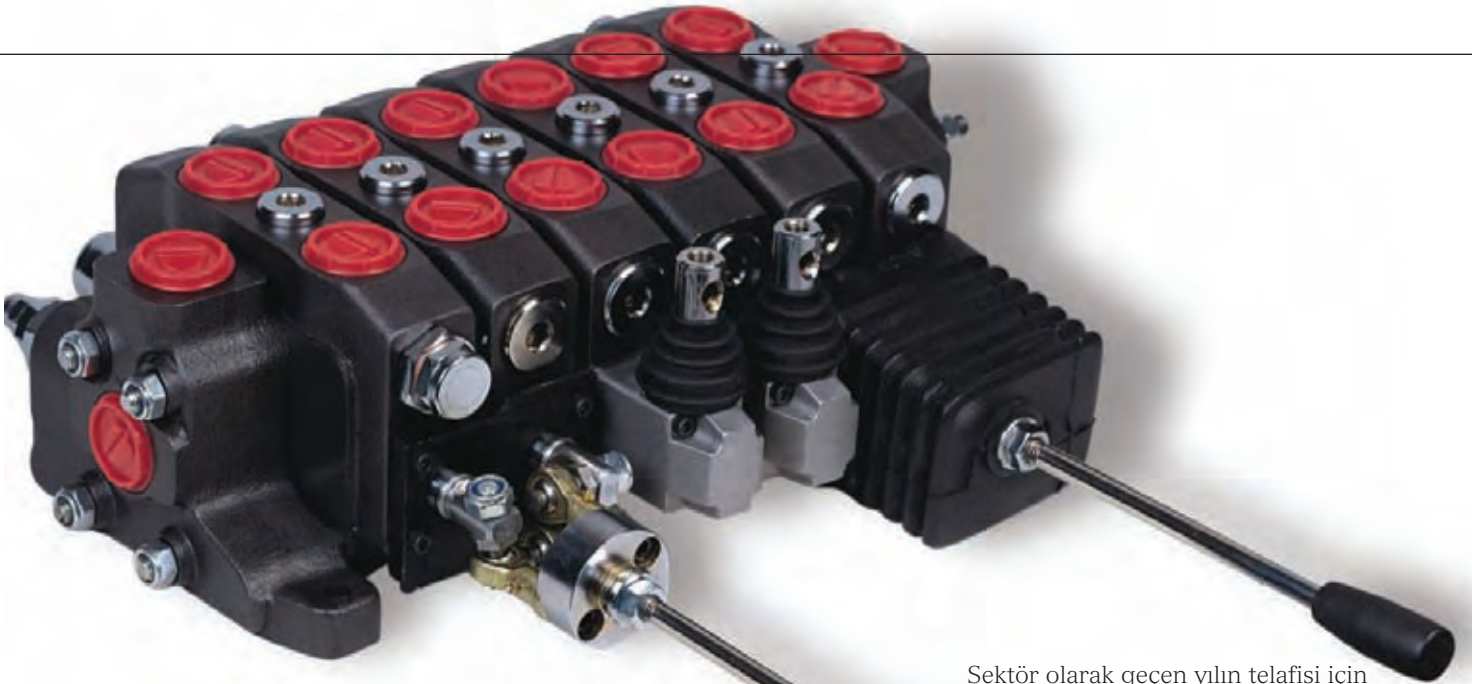
HİDROLİK VE PNÖMATİK SEKTÖRÜ İHRACATINDA BAŞLICA ÜLKELER				
SIRA	ÜLKE	2007	2008	Değişim 07-08
1	Almanya	8.111.840.000	9.860.118.000	21,6
2	Amerika Birleşik Devletleri	3.254.703.000	3.781.956.000	16,2
3	Japonya	2.489.667.000	2.946.969.000	18,4
4	Çin	1.266.922.000	1.646.362.000	29,9
5	İtalya	1.824.896.000	1.961.025.000	7,5
6	İngiltere	1.152.249.000	1.264.202.000	9,7
7	Kanada	1.007.039.000	1.111.455.000	10,4
8	Fransa	1.009.358.000	1.111.380.000	10,1
9	Danimarka	839.165.000	1.552.423.000	85,0
10	İsveç	806.391.000	971.657.000	20,5
11	İsviçre	592.770.000	674.733.000	13,8
12	Belçika	450.828.000	592.237.000	31,4
13	Avusturya	492.838.000	512.278.000	3,9
14	Meksika	326.611.000	314.612.000	-3,7
15	Finlandiya	207.908.000	281.177.000	35,2
16	Güney Kore	274.652.000	279.581.000	1,8
17	Norveç	241.342.000	306.902.000	27,2
18	Singapur	194.943.000	278.420.000	42,8
19	Tayvan	203.004.000	197.850.000	-2,5
20	Rusya	143.512.000	165.059.000	15,0
21	Brezilya	156.191.000	183.976.000	17,8
22	Bulgaristan	176.676.000	205.120.000	16,1
23	Türkiye	90.990.000	110.356.000	21,3
	Diğer	2.614.072.000	3.162.694.000	21,0
	Toplam	27.935.258.000	33.472.541.000	19,8

Kaynak: BM İstatistik Bölümü

“Yetişmiş eleman sorununun en önemli sorun olarak her zaman ön sıraya koyan AKDER - İstanbul Sanayi Odası Vakfı (ISOV) arasında imzalanan protokol hayata geçirildi. Akatlar'da bulunan ISOV-DINÇKÖK Teknik ve Endüstri Meslek Lisesinde, Dernek öncülüğünde Ulusal Akışkan Gücü Eğitim Merkezi (UAGEM) kuruldu. İstanbul'daki bu eğitim merkezimize özellikle OAIB Makine Tanıtım Grubunun maddi desteğini de ifade etmek ve teşekkürlerimizi sunmak isteriz. ”

tım ağı ile kendi sektöründe dünya sıralamasında ilk dört firma içerisinde yer almaktadır.”

Hidromas olarak beş ana grupta üretim yaptıklarını aktaran Özkavak, “Başta teloskobik silindir olmak üzere hidrolik pompa Güç aktarma kutusu (PTO) valf ve hidrolik kit üretmekteyiz” diyor. Üretilen bu ürünlerin gerek bağlantı şekli olarak gerek kapasite olarak birçok çeşidi bulunduğu altını çizen Özkavak, “Yoğun olarak damperli araçların silindir ve pompa ihtiyaçlarını karşılamaktayız. Ancak Hidromas olarak araç üstü ekipmanlarda hidrolik sistemin güvenliği, birbiri ile uyumluluğu veara üstü imalatın verimliliği açısından müşterilerimize hidrolik kit tavsiye etmekteyiz” diye konuşuyor. Araç üstü imalat sektörünün hidrolik ihtiyaçlarını karşıladıklarını söyleyen

Özkavak, araç üstü imalata yönelik değerlendirmelerini ise şöyle yapıyor: “2008 yılının son çeyreğinde yaşanan iş daralması sektördeki birçok firmanın küçülmesine sebep oldu. İş daralmasına bağlı olarak yaşanan mali sıkıntılar işleri daha da zorlaştırdı.

2009 araç üstü imalat sektörü için kayıp yıl oldu diyebiliriz. Krizin etkilerini biranda ortadan kaldırmak, 2009 yılının kayıplarını telafi etmek şüphesiz kolay olmayacak. Ancak 2010 yılından ümitliyiz.

Sektör olarak geçen yılın telafisi için çalışıyoruz.”

“KALİTEYLE İLĞİ YATIRIMLAR DURDURULDU”

“Hidrolik sektörünün bize göre en önemli sorunu kaliteye ilişkin yaklaşımlar” diyen Özkavak şöyle devam ediyor: “Sektörde özellikle yaşanan krizden sonra kaliteye ilişkin yapılan yatırımlar durdurularak yerini ürün maliyetlerini aşağı çekmek için yapılan çalışmalara bıraktı. Sektöre katma değer sağlamak ve ürün kalitesini Avrupa standartlarına ulaştırma için Kalite anlayışının yerleşmesi ve ürünlere yansımaları açısından kalite yatırımlarına devam edilmesi gerekir”. İhracatın yeni pazar çalışmaları yeni yatırımlar gerektirdiğini de belirten Özkavak şöyle devam ediyor: “Özellikle Pasifik bölgesindeki üst yapı pazarını değerlendirmek için yaptığımız çalışmalar 1,5 yıla yakın bir süre devam ettikten sonra Hindistan’da üretim tesisi kurulmasına karar verdik. Yaklaşık 15 Milyon dolarlık bir yatırım ile kurduğumuz yeni fabrikada 2010 yılının temmuz ayında ilk silindir banttan çıkmış olacak. 9 bin metrekare alana kurulu bulunan fabrikamızda sadece silindir üretimi yapacağız. Buradan Hindistan, Bangladeş, Nepal, Malezya, Endonezya, Filipinler, Avustralya gibi ülkelere ihracat yapacağız. Yapılan yatırımın 4 yıl içerisinde geri dönüşünü hedefliyoruz.”

2010 yılının araç üstü ekipman üreticilerinin toparlanma ve yeni yatırımlara başlama yılı olduğunu sözlerine ek-

HİDROLİK PNÖMATİK SEKTÖRÜ İTHALATINDA BAŞLICA ÜLKELER DÜNYA İTHALATI (\$)

SIRA	ÜLKE	2007	2008	Değişim 07-08
1	Amerika Birleşik Devletleri	4.537.604.000.000	5.989.950.000.000	32,0
2	Çin	2.798.837.000.000	3.959.149.000.000	41,5
3	Almanya	3.143.134.000.000	3.721.874.000.000	18,4
4	Fransa	1.447.549.000.000	1.582.226.000.000	9,3
5	Kanada	1.097.844.000.000	1.191.988.000.000	8,6
6	İngiltere	1.322.340.000.000	1.355.151.000.000	2,5
7	İtalya	1.246.351.000.000	1.334.106.000.000	7,0
8	Meksika	534.927.000.000	667.894.000.000	24,9
9	Japonya	680.192.000.000	785.269.000.000	15,4
10	Güney Kore	514.079.000.000	616.335.000.000	19,9
11	Brezilya	524.480.000.000	707.684.000.000	34,9
12	Belçika	621.314.000.000	696.615.000.000	12,1
13	Rusya	575.777.000.000	759.946.000.000	32,0
14	Avusturya	645.277.000.000	700.830.000.000	8,6
15	İsveç	562.553.000.000	642.086.000.000	14,1
16	Norveç	330.583.000.000	458.649.000.000	38,7
17	Avustralya	289.062.000.000	390.744.000.000	35,2
18	İsviçre	367.527.000.000	434.054.000.000	18,1
19	Danimarka	382.465.000.000	440.835.000.000	15,3
20	Türkiye	307.225.000.000	353.233.000.000	15,0
	Diğer	6.096.365.000.000	7.430.374.000.000	21,9
	Toplam	28.247.295.000.000	34.218.992.000.000	21,1

Kaynak: BM İstatistik Bölümü

yen Özkavak, “Kayıp yıl olan 2009’un telafi edilmesi için sektör yoğun bir mesai hazırlığında. Hidromas olarak bu döneme destek veriyor ve bizde çalışmalarımıza bu doğrultuda yön veriyoruz” diye konuşuyor.

“SEKTÖR SON 10 YILDA GELİŞME GÖSTERDİ”

Akon Hidrolik Pazarlama Müdürü Çağlar Çelikkbilek ise sektörün durumunu şöyle değerlendiriyor: “Hidrolik pnömatik sektörü birçok sanayi dalında olduğu gibi özellikle son 10 yılda ciddi gelişmeler gösteren bir sektör. İthalata çok bağımlı olan bu sektör son yıllarda yerli üretimin de gelişmesiyle ciddi rakamlarda ihracat da yapabileceği bir hal aldı. Bugün hidrolik silindir, hidrolik pompa, hidrolik hortum, kumanda kolları, valfler, rekorlar gibi birçok hidrolik ve pnömatik eleman Türkiye’de başarıyla üretilip hem yerli üreticilerin hizmetine sunuluyor hem de birçok ülkeye ihraç ediliyor.

ÜLKELERE GÖRE SEKTÖR İHRACATI \$ (2009 YILINA GÖRE DEĞER SIRALI)						
SIRA	ÜLKE	2007	2008	2009	Değişim % 07-08	Değişim % 08-09
1	ALMANYA	19.772.877	22.223.126	17.409.347	12,4	-21,7
2	İRAN	6.810.807	12.204.637	11.768.267	79,2	-3,6
3	AVUSTURYA	10.519.318	13.579.872	10.548.041	29,1	-22,3
4	İTALYA	1.036.988	1.043.306	6.244.693	0,6	498,5
5	IRAK	2.659.362	2.369.056	3.683.182	-10,9	55,5
6	JAPONYA	69.721	69.870	3.121.038	0,2	4366,9
7	SUUDİ ARABİSTAN	4.980.290	4.151.234	3.027.557	-16,6	-27,1
8	A.B.D.	4.454.782	5.626.079	2.712.977	26,3	-51,8
9	İNGİLTERE	8.453.954	9.564.240	2.406.669	13,1	-74,8
10	SURİYE	1.452.180	2.243.540	2.290.811	54,5	2,1
	DİĞER	30.780.633	37.281.449	30.458.524	21,1	-18,3
	TOPLAM	90.990.912	110.356.409	93.671.106	21,3	-15,1

Kaynak: TÜİK

Tüketici de artık daha bilinçli. Sadece ucuz olduğu için kalitesiz ithal ürünleri tüketmekten artık sakınıyor ve kalite-fiyat oranı daha uygun olan ürünlere yö-

neliyor. Bu da sektörde genel olarak kalite bilincini yükseltiyor ve üreticileri daha kaliteli üretmeye, ithalatçıları da daha kaliteli markalarla ilgilenmeye yönlendiriyor. Ayrıca sektörün müşterileri yani makine imalatçıları makinalarının, dolayısıyla hidrolik pnömatik sistemlerinin bakımlarına daha fazla önem vermelerini sağlıyor. Daha iyi bakımı yapılan makinelerin ömürleri hidrolik-pnömatik aksamalarının ömürleri uzatarak kaliteli ürünle kalitesiz arasındaki farkın daha anlaşılır olmasını sağlamaktadır.”

Ucuz ve kalitesiz ürün ithalatının sektörün en önemli sorunlarından biri olduğunu aktaran Çelikkbilek, “Ancak artan kalite bilinci tüketicileri gittikçe daha kaliteli ancak pahalı olmayan ürün ya da hizmetlere yönlendiriyor” diyor. Çelikkbilek’e göre sektördeki bir diğer sıkıntı ise yetişmiş yetkin eleman bulmanın zorluğu. “Ülkemizde hidrolik pnömatik sektörü artan üretim kapasitesiyle üniversite sanayi işbirliği için önemli sektörlerden biri olmaya adaydır, dolayısıyla bu konuya verilecek önem ve yapılacak yatırımların karşılığının fazlasıyla alınacağını böylece bu sektörün ihracat potansiyelini çok daha iyi değerlendirebileceğini düşünüyoruz.

Bence bir başka sorun sektörde çok fazla yeni distribütör firmanın kuruluşu ve büyüklüğü belli olan pastadan pay almaya çalışıyor olmasıdır. Reka-

İHRACATIMIZDA ALMANYA BİRİNCİ

Hidrolik-Pnömatik sektörü 2009 yılı ihracatımızda Almanya 17,4 milyon Dolar ile birinci konumda yer aldı. Bu ülkeyi 11,8 milyon Dolar ile İran ve 10,5 milyon Dolar ile Avusturya'nın takip ettiği görülür. Sektörde en büyük ithalatçı konumunda olan ABD, Türkiye'nin sektör ihracatında da yüzde 0,025'lik pay ile 8. sırada yer alıyor. 2009'da ihracatta düşüş yaşayan sektör, 2009 yılında (serbest bölgeler dahil olmak üzere) 131 ülkeye ihracat gerçekleştirdi. 2009 yılında sektör ihracatımızda en büyük payı alan ilk 20 ülke arasında ihracat artışı esas alındığında; yaklaşık 120 kat artış ile İsviçre'nin ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu ülkeyi 41 kat artış oranı ile Ürdün ve yüzde 544,1 artış oranı ile Özbekistan takip ediyor. Söz konusu dönemde ihracatımızda en büyük düşüş ise Sudan'da (yüzde 75,7) gerçekleşti.

bet güzeldir ama teknik ve pazar altyapısı çok kuvvetli olmadan kurulan firmalar sadece fiyat rekabetine ağırlık vermek zorunda kalarak bazen sektöre zarar verebiliyorlar. Bizim gibi ihracat yapan firmalar için bir diğer sıkıntı döviz kurunda son zamanlarda yaşanan istikrarsızlıklardır. Ancak bu malum sadece bu sektörü değil her sektörü yakından etkileyen bir durumdur.” Son yıllarda sektördeki üretici firmaların, artan Uzakdoğu rekabetine karşı en büyük avantajlarının kalite ve teslimat olduğunun bilinciyle başarılı yatırımlar ve çalışmalar yaptıklarını da sözlerine ekleyen Çelikköle şöyle devam ediyor: “Bu sektör genel olarak makine sektörlerine ara ürün tedarik eden bir konumda olduğu için ve Türkiye'nin sürekli artan makine ihracatı da düşünüldüğünde üreticiler de kaliteli malzeme seçiminin ne denli önemli olduğunun bilincine daha çok varıyorlar. Örneğin biz kendi ürünlerimizi ihraç ettiğimiz gibi iç piyasadaki birçok müşterimiz de bizim ürünlerimizi kullandıkları makineleri ihraç ediyorlar. Böylece aslında kolektif olarak ülkeye birlikte döviz girdisi sağlamış oluyoruz. Bu da artık makine üreticilerinin ithal ürünlere çok yüksek bedeller ödemedi ama kaliteden de ödün vermeden üretim ve ihracat yapmalarını sağlıyor.”

İMALATÇI VE DİSTRİBÜTÖRLER BİR ARADA

AKDER Akışkan Gücü Derneği Yöne-

tim Kurulu Başkanı Mehmet Kürtöz ise sivil toplum kuruluşlarının yönetimlerde daha etkin olduğu bu dönemde, Türkiye'nin Hidrolik ve Pnömatik Sektörü imalatçı ve distribütörlerinin bir araya gelerek kurdukları derneğin, kendi alanında önemli çalışmalar yaptığını söylüyor. “Sektörümüz esas olarak makine ve tesis tasarım ve imalatçıları ile çalışmakta olan makine ve tesislerin yedek parça ve bakım hizmetlerini desteklemektedir. Bu hizmetler arasında askeri makine ve teçhizatlar girdiği gibi, özellikle de ihracat yapan makine imalatçıları önemli bir müşteri kitlesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Derneğimiz bu sektöre ait; ekonomik ve ticari istatistik, teknik standartlar, sektörel değerler ve dayanışma, kamu yönetimi ile gerekli olan ilişkilerin yürütülmesi vb. konularda sektörü temsil etmektedir.”

“MTG'YE TEŞEKKÜRLER”

Hidrolik-Pnömatik sektörünü ve Türkiye'yi bekleyen en önemli sorunlardan birinin kalitesiz, standart dışı yeterince test edilmemiş Uzakdoğu ürünlerinin Türkiye pazarına elini kolunu sallayarak girmeleri olduğuna değinen Kürtöz, “Bu konu ile ilgili gerek ithalatçı arkadaşlarımız gerekse kullanıcılarımız bilinçlendirilmeli ve bu tür ürünlerin kullanılmaması sağlanmalıdır” diyor. Ayrıca devlet açısından bakıldığında bu tür ürünlerdeki haksız rekabeti önlemek amacı ile gelişmiş ülkelerin dahi uyguladığı bir takım engelleme politikalarının devreye sokulmasının gerekliliğine de vurgu yapan Kürtöz şöyle devam ediyor: “Örneğin bu tür ürünlerle ilgili gümrüklerin ulaşımı daha zor ve maliyeti arttırıcı bölgelerde kurulması gibi tedbirler alınabilir. Bir diğer sorun ise gene haksız rekabete neden olan kalite ve standart olarak, olması gerektiği gibi olmayan merdiven altı üretim dediğimiz üretime çözüm bulunması gerekmektedir. Standartlara uymadığı gibi kayıt dışı çalışan bu tür üreticilerin standarda uygun üretim yapmaları konusunda denetleyecek mekanizmaların kurulmasının yanında kayıt içine alınmaları da gerekmektedir. Devlet açısından bakıldığında ise her ne kadar liberal ekonomi dense de, bu kriz bizlere bir kez daha göstermiş-

SEKTÖR İTHALATI YÜZDE 21,1 ARTTI

2008 yılında sektör ithalatı yüzde 21,1 artarak 34,2 milyar Dolara yükseldi. ABD 6 milyar Dolara aklaşarak dünya sıralamasında lider konumunu korudu. ABD'yi 4 milyar Dolara Çin, 3,7 milyar Dolar ile Almanya ve 1,6 milyar Dolar ile Fransa izledi. 2008 yılında, hidrolik-pnömatik ithalatında ilk 20 ülkenin verileri incelendiğinde; yüzde 41,5 artış ile Çin en fazla artış kaydeden ülkeler arasında ilk sırada yer aldığı ve bu ülkeyi Norveç (yüzde 38,7) ile Avustralya'nın (yüzde 35,2) takip ettiği görülür. Bu ülkeler arasında ithalatında düşüş kaydedilen ise olmadı. 2008 yılı sektör ithalatında 20. sırada bulunan Türkiye, 2007 yılında 307,2 milyon Dolar değerinde ithalatı yüzde 21,9 oranında artarak 2008 yılında 353 milyon Dolar seviyelerine ulaştı. Dünya genel ithalattan ise yüzde 1 pay aldı.

tir ki sanayi politikalarının genel çerçevesi belirlenmeli ve önemli sektörler bu konuda desteklenmelidir. Öncelikle devlet ihalelerinde yerli üretimi teşvik etmek amacı ile ülkemizde üretilmiş ürünlerin kullanımı ve alımı tercih edilmeli, bazı ihalelerde belirtilen ithal ürün tercih edilir ibaresi kaldırılmalıdır.” Tüm sanayide diğer ülkeler ile rekabet edici istihdam politikası uygulanması gerektiğini vurgulayan Kürtöz, istihdam üzerindeki ağır yüklerin azaltılmasının yanı sıra kredi maliyetlerinin de düşürülmesi gerektiğini söylüyor. Yetmiş eleman sorununun en önemli sorun olarak her zaman ön sıraya koyan AKDER- İstanbul Sanayi Odası Vakfı (İSOV) arasında imzalanan protokol hayata geçirildi. Akatlar'da bulunan İSOV-DİNÇKÖK Teknik ve Endüstri Meslek Lisesinde, Dernek öncülüğünde Ulusal Akışkan Gücü Eğitim Merkezi (UAGEM) kuruldu ve Nisan-Mayıs aylarında 2 adet eğitim gerçekleştirildi. Bu merkezin kurulmasında yer tahsis eden, başkaca birçok konuda da desteklerini esirgemeyen İstanbul Sanayi Odası ve İstanbul Sanayi Odası Vakfı yöneticilerine teşekkür eden Kürtöz şöyle devam ediyor: “İstanbul'daki bu eğitim merkezimize özellikle OAİB Makine Tanıtım Grubunun maddi desteğini de ifade etmek ve teşekkürlerimizi sunmak isteriz.

Kaynaklar:

- Türkiye İstatistik Kurumu
- International Trade Center (ITC) www.trademap.org
- Akışkan Gücü Derneği (AKDER) www.akder.org

Çelik dökümünde devler ligindeyiz

TÜRKİYE'DE DÖKÜM SEKTÖRÜ 2008 YILI ÜRETİMLERİ İLE ALMANYA, FRANSA, İTALYA VE İSPANYA'YI TAKİBEN AVRUPA'DA 5. SIRADA YER ALIYOR. TÜDOKSAD GENEL SEKRETERİ KUBİLAY DAL, ÖNÜMÜZDEKİ 10 YIL İÇİNDE TÜRK ÇELİK DÖKÜM SANAYİNİN KÜRESEL REKABETTE CİDDİ BİR POZİSYONA YERLEŞECEĞİNİ SÖYLÜYOR.

Kuyumculuktan, ağır sanayi tezgâhlarına, silahlardan gemi makinalarına kadar çok değişik alanlarda döküm yöntemi ile üretilen malzemeler kullanılıyor. Bugün döküm sanayi özellikle makine sektörüne göbek bağı ile bağlı. Türkiye makine sektörünün gelişmesi aynı zamanda Türk döküm sanayinin de gelişmesi anlamına geliyor. Türkiye’de döküm sektörü 2008 yılı üretimleri ile Almanya, Fransa, İtalya ve İspanya’yı takiben Avrupa’da 5. sırada yer alıyor. Moment Expo’nun sorularını yanıtlayan Türkiye Döküm Sanayicileri Derneği (TÜDOKSAD) Genel Sekreteri Kubilay Dal, Türkiye döküm sanayinde 1200 civarında kuruluş bulunduğunu ve 2009 yılında 2,6 Milyar Dolar kıymetinde 1 milyon 30bin üretim yapıldığını söylüyor. Dal, “Türkiye ayrıca 1,9 Milyar Dolar üzerinde ihracat gerçekleştirmiş ve 25 bin kişiye istihdam yaratmıştır” diyor. Dal şöyle devam ediyor: “Döküm sektörü temel metalurjik özelliklerine göre Pik/Sfero/Temper; Çelik; Bakır Alaşımları ve Alüminyum Alaşımları dökümü olmak üzere dört grupta incelenebilir. Bununla beraber işletmenin yatırım sahasına bağlı olarak değerlendirilirse otomotiv dökümhaneleri yüksek miktarda seri üretim yapmak üzere, makine ve diğer alanlarda daha düşük serilerde üretim yapacak işletmeler ise daha farklı teknolojiler ile kurulmuşlardır. Çelik dökümhanelerimizin çoğunluğu çimento ve altyapı sanayine aşınma parçaları üretmekte olup 4 tane firmamız büyük çelik parça dökümü konusunda uzmanlaşmışlardır. Alüminyum döküm temel olarak yüksek basınç ve alçak basınç olmak üzere ikiye ayrılır. Yüksek basınçlı döküm yatırımları yüksek kapasiteli tesisler olup otomotiv ve beyaz eşya sanayine üretim yapmaktadırlar.”

“2009’DA SEKTÖR YÜZDE 50 KAPASİTE İLE ÇALIŞTI”

Türkiye’deki değişik yapıdaki döküm işletmelerinin çoğunun 2009 yılında yüzde 50 kapasite ile çalıştığını da sözlerine ekleyen Dal, “Türk Döküm sektörü Avrupa’da elde ettiği başarıyı dünyanın diğer bölgelerine de ulaştırma hedefindedir. Ancak sektörün temel müşterisi ana

Kubilay Dal
TÜDOKSAD Genel Sekreteri

Son on yıl içinde çelik döküm sektöründe üretim profili büyük gelişme göstermiş, teknolojisi ve katma değeri daha yüksek alaşımların ve malzemelerin dökümü hedeflenmiştir.

üretim sanayidir. Sektör ana sanayinin kuvvetli olduğu ülkelerde pazar bulabilmektedir” diyor. Döküm sektörünün diğer üretim metotlarına göre üstünlükleri ve gelişen modern teknolojiler ile hem dünyada hem de Türkiye’de uzun yıllar önemini koruyacağını da aktaran Dal, her yıl artan dünya üretim rakamlarının da bunun ifadesi olduğunu söylüyor. Döküm ürünleri ağırlık/kıymet oranı düşük ürünler olduğundan navlun ürünün dış ticaretinde önemli bir maliyet kalemi olduğunu aktaran Dal, “Verimli demiryolu ve denizyolu taşımacılığı sektörün rekabet gücünü artıracaktır” diyor.

Son dönemde, sektördeki küçük boyutlu döküm atölyelerinin kapanmakta olduğu, bunların yerine teknolojisi yüksek yeni fabrika boyutunda dökümhanelerin devreye girdiğini ifade eden Dal şöyle devam ediyor: “Tesisler modernize edilerek, toplam üretim kapasitesinin arttığı görülüyor. Bu eğilim tüm dünyada da yaygınlaşmakta. Coğrafi dağılım itibarıyla özel sektöre ait fabrikaların büyük kısmı İstanbul, Kocaeli, Bursa, Eskişehir, Bilecik, İzmir, Ankara ve Samsun yörelerinde bulunuyor. Küçük atölyeler ise, başta İstanbul, Bursa, Eskişehir, Ankara, Konya ve Gaziantep olmak üzere, tüm illerimize dağılmış durumda. Alüminyum Döküm Sanayi sektöründe faaliyet gösteren yaklaşık 200

firma bulunuyor. 50 kadar firma orta boyutta işletmeler olup 30 – 100 kişi arasında işçi çalıştırıyorlar. Bununla beraber 120 civarında da küçük atölyeler şeklinde aile işletmeleri mevcut. Zamak dökümde ise 220 civarında işletme çoğunluğu KOBİ ve mikro işletmeler şeklinde üretim yapmaktadırlar.”

2000 yılından itibaren yerli otomotiv sanayinin, montaj ağırlıklı gelişme içerisine girmesi sebebiyle, yan sanayinin yeterince gelişemediğini ve döküm sektöründeki üretim artışının kaldığını söyleyen Dal şöyle devam ediyor: “Bununla beraber modern dökümhaneler yurt dışı satışları ile kapasitelerini doldurmaya çalışmaktadırlar. Ancak gelişmekte olan ülkelerden gelen devlet sübvansiyonlu mamuller, çok ucuz fiyatları ile dünya pazarlarında olduğu gibi, Türkiye pazarını da tehdit etmektedir. Çelik döküm uzun süredir Türkiye’nin önde gelen sanayi alanlarından olmuştur. Yüksek tecrübeye sahip kuruluşların yeni yatırımları ile yurt içine ve dışına ciddi üretimler gerçekleştirdikleri gözlenmektedir. Son on yıl içinde çelik döküm sektöründe üretim profili büyük gelişme göstermiş, teknolojisi ve katma değeri daha yüksek alaşımların ve malzemelerin dökümü hedeflenmiştir. Önümüzdeki 10 yıl içinde Türk Çelik Döküm Sanayi küresel rekabette ciddi bir pozisyona yerleşecektir.”

“ALÜMİNYUM DÖKÜM SANAYİ HENÜZ GENÇ”

TÜDOKSAD Genel Sekreteri Dal, Türk Sanayi için genç konumda olan alüminyum döküm sanayinde; özellikle yerli otomotiv sanayinin gelişmesi ve döküm ihracatında talep artışı nedeniyle önemli ilerleme beklenilmekte olduğunu söylüyor. “Alüminyum döküm ile beraber Zamak Dökümü de gelişme göstermektedir. Alüminyum Döküm sektörünün yurt içinde en önemli kullanım alanları: Otomotiv sanayi (Alaşımlı jant, dişli kutuları, silindir kafaları), elektrikli ve elektronik sanayinde (elektrik motor gövde ve kapakları, buvat kutuları, cep telefonları, tv, video, müzik sistemleri), mobilya sanayi (masa ve koltuk ayakları), beyaz ve kahverengi eşya (dişli kutuları kapaklar, kulplar). Döküm Sektöründe, Türkiye alüminyum döküm

“Almanya, verimsiz eski dökümhanelerini kapatmaktadır. Ancak açtığı her yeni dökümhane, kapattığı 10 dökümhanenin tonajını yapmakta ve iş gücü tecrübe ve eğitiminde çok iyi olması nedeniyle, maliyetleri navlun farkı ile birlikte, Türk ürünleriyle başabaş noktaya gelmektedir”

sektörü, Avrupa sıralamasında gerilerde yer almaktadır. Ancak eğilim kısa süre içinde Avrupa’da bu alanda da söz sahibi haline geleceğimiz şeklinde değerlendirilebilir.”

Dal, “AB ve diğer batı ülkeleri döküm sektörünün zorluğu, katma değerinin düşüklüğü, emeğe dayalı olması nedeniyle, bu sektörde yeni yatırımlar yapılmayıp ihtiyaçlar doğu Avrupa, Türkiye, Çin, Hindistan gibi ülkelere temin edilme yönüne gidilmektedir” diyor. Hammadde fiyatlarındaki dalgalanma-

lar, enerji fiyatlarının yüksekliği ve Çin/Hindistan ve Doğu Avrupa ülkelerinden gelecek rekabetin sektördeki büyümeyi etkileyebilecek faktörler olduğuna vurgu yapan Dal, “Türkiye’deki enerji (elektrik, doğalgaz, akaryakıt) fiyatlarının yüksekliği, 1 ton alüminyum döküm parçanın üretimi için gerekli olan 4500 kws (eşdeğer) enerji maliyetini yükseltmekte ve aynı enerjiyi 5 ~ 6.5 kws bedelle kullanabilen Doğu Avrupa ülkelerine göre rekabet gücümüzü azaltmaktadır. Bunun yanında, tüm AB müşteri-

lerinin JİT (Just in time/zamanında teslimat) sistemi ile çalışmalarını nedeniyle saatlik, günlük teslimatı sağlamak için yerinde depo ve hızlı nakliye bedelleri maliyetleri artırmaktadır.”

Dal, döküm sektörünün güçlü yönlerini şöyle sıralıyor: “1 milyon 500 bin tonluk kurulu kapasite, Bin 200 Milyar Dolarlık yatırım, modern teknolojiye uyan tesisler, genç ve yetişmiş insan gücü, Türkiye’deki coğrafi dağılımın uygunluğu, ekonomik kriz dönemlerinde ayakta kalabilme gücü, yabancı dil bilgisi ve bilgisayar kullanımının yoğunluğu, kalite sertifikasyonlu tesis sayısının yaygınlığı, ihracat arzusu ve bilgisi.” Sektörün zayıf yönleri ise şunlar: “Pazar dağılımının otomotiv sektörü yoğunluklu olması, yurt içi hammadde üretimi yetersizliği, sermaye yetersizliği ve finansman maliyetlerinin yüksekliği, Ar-Ge faaliyetlerinin yetersizliği, küçük işletmelerin kırılgan yapısı, Orta ve büyük işletmelerin büyüme zorunluluğu, ana sanayi, komponent ve alt sistem üretim yatırımlarının yetersizliği, AB çevre standartlarına

uyum konusundaki eksiklikler, yurt içi tesis, ekipman ve servis üretiminin yetersizliği.

Döküm sektörünün en önemli sıkıntıları arasında yeni yatırım için arazi temini geldiğini belirten Dal, "Sektörün ağır ve geniş sahalara olan ihtiyacı sanayinin yoğun olduğu büyük şehirlerde ve sanayi bölgelerinde sanayi arazilerinin bedellerinin çok yükselmesi nedeniyle dökümhane yatırımları imkansız hale gelmektedir" diyor. Dal ayrıca, bölge sanayicilerinin yeni organize sanayi bölgelerine ihtiyaç duyduklarını aktararak şöyle devam ediyor: "En önemli örnek İzmir ilimizde yaşanmaktadır. Bölge dökümcüleri ihtisas organize sanayi bölgesinin hayata geçirilmesini heyecanla beklemektedirler. Sektörün diğer önemli sorunu ise nakliyedir. Gerek hammaddelerin gerek mamulün nakliyesi önemli bir maliyet teşkil etmektedir. Verimli demiryolu taşımacılığı da sektörün hevesle beklediği bir gelişme olacaktır. Döküm sektörü metal ergitmede yüksek miktarda elektrik enerjisi kullanmaktadır. Serbest piyasa koşullarının hala oluşmadığı enerji piyasasında sektör "büyük kullanıcı" olmanın avantajını beklemektedir."

"ALMANYA VERİMSİZ DÖKÜMHANELERİ KAPATIYOR"

Döküm sektörünün, zorluk ve çevre koşulları nedeniyle AB tarafından terk edilip Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelere kaydığı düşünüldüğünü sözlerine ekleyen Dal, "AB içerisindeki döküm tesis yatırımlarına ve tonajlarına bakıldığında, durumun böyle olmadığı anlaşılmaktadır. Almanya, verimsiz eski dökümhanelerini kapatmaktadır. Ancak açtığı her yeni dökümhane, kapattığı 10 dökümhanenin tonajını yapmakta ve iş gücü tecrübe ve eğitiminde çok iyi olması nedeniyle, maliyetleri navlun farkı ile birlikte, Türk ürünleriyle başa baş noktaya gelmektedir" diyor. Dökümün, diğer üretim metodlarına göre üstünlükleri ve gelişen teknikler ile hem dünya, hem de Türkiye'de uzun yıllar önemini koruyacağını söyleyen Dal şöyle devam ediyor: "Bu her yıl artan dünya üretim rakamları ile de kendini belirgin şekilde göstermektedir. Ağır olarak yerli otomobil sanayinin gelişmesine

paralel olarak döküm sektörü büyümesini sürdürebilecektir. Bu büyüme rekabet şansının daha fazla olduğu yoğun işçilik gerektiren döküm parça üretiminde daha fazla olabilir. Üretilen döküm parçalarının yaklaşık yüzde 75'i ihraç edilecektir. Katma değeri çok yüksek olan bu sektörde en önemli girdiler yerli hammaddeler, enerji ve işçiliktir. Dolayısıyla, enerji ve işçilik fiyatlarında yapılacak tasarruflar rekabet gücünü olumlu yönde etkileyecektir. Alınacak kararlarda enerji, işçilik ve nakliye konularına özel önem verilmesi gerekmektedir. Kıymeti düşük olan döküm ürünü üzerine nakliye bedelleri yüzde 15-20 arasında ilave ihracat maliyeti getirmektedir. Avrupa'ya demir yolu taşımacılığı mutlaka verimli hale getirilmelidir.

KRİZ SONRASI ALINAN TEDBİRLER

Dal, sektör olarak 2008 krizi sonrası aldıkları tedbirleri ise şöyle sıralıyor: "Üretiminin yüzde 50'sini otomotiv ve ilişkili sektörlerle satan döküm sektörü, özellikle bu müşterileri ve diğer pazarlarda yaşanan daralma ile yüzde 30 - 40 arası küçülme yaşamaktadır. Bu daralma, birçok küçük döküm fabrikasının kapanmasına, orta ve büyük fabrikalarda ise önemli sayıda personel azaltılmasına neden olmaktadır. Sektörde 2009 yılında 6 bin direkt, 5 bin indirekt personel daralması yaşanmıştır. Sektör, bu daralmaya en az hasarla atlatılmak için kendi bünyesinde birçok tedbir alarak, kriz sonrası için rekabet gücünü arttırmayı hedeflemektedir."

Makine ihracatımızın en büyük 3. pazarı,

Fransa

TÜRKİYE, 2009 YILINDA FRANSA'YA 6,2 MİLYAR DOLAR DEĞERİNDE İHRACAT VE 7,09 MİLYAR DOLAR DEĞERİNDE İTHALAT GERÇEKLEŞTİREREK FRANSA'NIN İTHALAT VE İHRACATINDA 14. SIRADA YER ALDI. MAKİNE VE AKSAMLARI SEKTÖRÜ İSE; 2009 YILI RAKAMLARINA GÖRE FRANSA'YA İHRACATIMIZDA 549 MİLYON DOLAR İLE 3. SIRADA KONUMLANDI.

Fransa, Avrupa'nın iktisadi açıdan güçlü ülkeleri arasında yer alıyor. Tarım ürünleri bolluğu ve çeşitliliği ile Avrupa Ekonomik Topluluğu içinde birinci, süt ürünleri açısından ise dünyada dördüncü sırada yer alan Fransa, sanayi yönünden de oldukça güçlü bir ülkedir. Endüstri, ülke gelirinin çeyreğini ve ticaret kazancının yüzde 80'inden fazlasını karşılıyor. Diğer birinci dünya ekonomileri gibi Fransa ekonomisi de ağırlıklı olarak hizmet sektörüne dayanıyor. Ülke sanayinde ve ihraç malları arasında önemli bir konuma sahip olan otomotiv sektörü, birçok kişiye istihdam sağlıyor.

Ülkede işsizlik oranı mevcut durumda yüzde 10,1 seviyesinde seyrediyor. Enflasyon oranının ise 2009 yılına göre yüzde 0,1 artarak 2010 yılı için yüzde 1,1 olarak gerçekleşmesi bekleniyor. Fransa'da milli gelire sektörlerin katkıları incelendiğinde, hizmetler sektörünün yüzde 56 ile başı çektiği görülüyor. Bu sektörü yüzde 23 ile kamu hizmetleri, yüzde 13 ile sanayi ve yüzde 6 ile de inşaat sektörleri izliyor. 2009 yılı tahmini rakamlarına göre Fransa'nın GSMH rakamı, 2.545 milyar dolar olarak iken kişi başına GSMH ise 45.678 dolar olarak kayıtlara geçti. 2008 yılında Fransa'nın Reel Gayrisafi Milli

Hasılası 2007 yılına kıyasla 0,4 puan yükseldi.

2009 yılında ise GSMH, tahminen yüzde -2,2 seviyesinde geriledi. Bu düşüşte 2008 yılı son çeyreğindeki yüzde 1,4 ve 2009 yılı ilk çeyreğinde gerçekleşen yüzde 1,2'lik daralmaların etkisi büyük oldu.

Fransa'da imalat sanayinin bölgelere göre belli alanlarda yoğunlaştığı gözleniyor. Kuzey Doğu Fransa; demir-çelik, çeşitli metal sanayileri ve otomotivde öne çıkıyor. Lyon bölgesi kimya sektöründe, Toulouse bölgesi havacılık ve uçak üretiminde, Paris ve Alsace bölgeleri de ağırlıklı olarak KOBİ düzeyinde

çok çeşitli hizmet ve üretim dallarında faaliyet gösteriyor.

Fransa'da 2009 yılında sanayi sektöründe yaklaşık olarak yüzde 7 oranında daralma yaşanırken, en büyük düşüş motorlu araç, aksam ve parçaları üretiminde görüldü. 2006 yılında 3,6 milyon araç üretimi yapan Fransa'da bu sayı 2008 yılında 2,1 milyona kadar geriledi. 81,9 milyon turist sayısı ile dünyanın en çok ziyaret edilen ülkelerinden olan Fransa; ABD ile İspanya'nın ardından 39,6 milyon dolar ile turizm gelirleri açısından üçüncü sırada yer alıyor. Ülkenin gelişmiş turizm sektöründe yaklaşık olarak 894 bin kişiye istihdam sağlıyor. 2008 senesinde Fransa'da moda ve lüks sanayi sektörü, 20 kişiyi aşkın personeli bulunan 1500 şirkette toplam 160 bin çalışan ile yaklaşık 32 milyar euro ciro yaptı. Fransa, kozmetik ve parfüm ihracatında dünya birincisi konumundadır. 2008 yılında, 145 milyar euro ciro ile gıda işleme sanayisi Fransa'nın sanayi sektöründe birinci, dünyada ise ABD'nin ardından ikinci sırada bulunuyor. Kozmetik sanayi; makine sanayisinden sonra Fransa'nın en çok iş sağlayan sanayisi olarak sayılıyor.

MAKİNE VE AKSAMLARI; İHRAÇ ÜRÜNLERİNDE İLK SIRADA

BM verilerine göre; bir önceki yıla kıyasla Fransa'nın ihracatı yüzde 21,9 azalarak 2009 yılında 464 milyar dolara düştü. Ülkenin genel ihracatında en çok payı alan ilk üç ülke sırasıyla Almanya, İtalya ve İspanya oldu.

Fransa'nın ihracatında en büyük payı alan ilk 20 ülkeye yönelik ihracatta gerileme kaydedilmiş olup bu ülkeler arasında en az daralma gösteren ülke ise yüzde -6,8'lük pay ile; Birleşik Arap Emirlikleri'dir. Türkiye, 2009 yılında

Fransa'nın ihracatında 6,2 milyar dolar ile 14. sırada yer aldı.

2009 yılında Fransa'nın önemli ihracat ürünleri incelendiğinde ilk üç sırayı "makine ve aksamları", "motorlu kara taşıtları, traktör, bisiklet, motosiklet ve diğer" ile "elektrikli makine ve cihazlar, aksam ve parçaları" kalemlerinin aldığı görülüyor.

Fransa'nın ithalatı yüzde 22,2 azalarak 2009 yılında 540 milyar dolar oldu. Aynı yılda ülkenin genel ithalatında en çok payı alan ilk üç ülke sırasıyla Almanya, Belçika, İtalya'dır. Türkiye ihracatta olduğu gibi ithalatta da 14. sırada yer alıyor.

Önemli ithal kalemleri ise "mineral yakıtlar, mineral yağlar ve müstahsalları, mumlar", "makine ve aksamları", "motorlu kara taşıtları, traktör, bisiklet, mo-

tosiklet ve diğer"dir. Makine ve aksamları ithalatı, 2009 yılında yüzde 24 oranında geriledi.

TÜRKİYE; FRANSA'NIN İTHALAT VE İHRAÇATINDA 14. SIRADA YER ALIYOR

Fransa ile Türkiye arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin yasal altyapısının büyük ölçüde tamamlandığını görülüyor. Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları 1946 yılında, Uluslararası Kara Ulaştırma Anlaşması 1969 yılında, Sosyal Güvenlik Konusunda Genel Sözleşme 1972'de, Karma Ekonomik Komisyon Kurulmasına İlişkin Protokol 1987'de, Çifte vergilendirmenin Önlenmesi Antlaşması 1989 yılında, Türkiye-Fransa 2000 Antlaşması 1998'de, Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Antlaşması ise 2006 yılında imzalandı.

Hazine Müsteşarlığı verilerine göre, 2008 yılında Türkiye'de Fransız yatırımları 679 milyon dolar, 2009 yılında ise 593 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. Fransa'dan 2002-2009 döneminde ülkemize giren UDY girişi toplam 4.362 milyon dolar düzeyinde olurken, Fransa; tüm dünya ülkeleri arasında Hollanda, ABD, Yunanistan, Belçika ve Lüksemburg'un ardından 6. sırada yer aldı. Türkiye'de yerleşik Fransız firmalarının

“ TÜİK verilerine göre; 2009 yılında ülkemizin 84. fasıl itibariyle makine ve aksamları sektörü ihracatında 3. sırada bulunan Fransa, sektör ihracatımızdan yüzde 6,7 pay aldı. Fransa'dan ithalatımız da yüzde 0,57 oranında artarak 1.357 milyar dolara çıktı ”

önemli bölümü büyük ölçeklidir. Yatırım yapılan sektörlerin başlıcaları ise: otomotiv ve yan sanayi, perakende dağıtım, sigortacılık, gıda ve çimento sektörleridir.

2002–2009 döneminde Fransa'daki Türk yatırımları ise 42 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti.

Fransa, makine ithalatında yoğunlukla yüzde 0 ila yüzde 2,7 arasında gümrük vergisi uyguluyor. İlgili ürün için vergi oranları http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds/cgi-bin/taric-hap?Lang=EN adresinden belirlenebilir.

Türkiye, 2008 yılında Fransa'ya 6,6 milyar dolar değerinde ihracat ve 9,02 milyar dolar değerinde ithalat gerçekleştirerek Fransa'nın ithalat ve ihracatında 14. sırada yer aldı.

FRANSA'YA İHRACATIMIZDA MAKİNE VE AKSAMLARI; 3. SIRADA

2009 yılı verileri bir önceki yıl ile kıyaslandığında Fransa'ya ihracatımızda yüzde 6,2 oranında, Fransa'dan ithalatımızda ise yüzde 21,4 seviyesinde bir azalış gerçekleştiği görülüyor.

Türkiye ile Fransa arasındaki ticaret hacmi 2009 yılında yüzde 14,9 gerileyerek 13.301 milyon dolar seviyesinde

FRANSA'NIN ÜLKELER BAZINDA İTHALATI (BİN \$)

SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009	2008/09 Değişim %
1	Almanya	81.703.992	86.144.464	101.710.832	113.901.584	88.206.760	-22,56
2	Belçika	38.438.920	44.144.972	50.697.120	59.139.864	44.696.188	-24,42
3	İtalya	41.127.492	44.828.368	52.210.576	56.530.104	42.981.560	-23,97
4	Çin	25.949.320	30.102.976	38.728.292	45.461.944	41.252.584	-9,26
5	A.B.D.	28.100.924	31.805.570	35.571.996	38.295.740	34.722.668	-9,33
6	İspanya	33.837.472	36.359.196	42.665.916	45.316.840	34.255.168	-24,41
7	İngiltere	27.866.768	32.478.402	33.410.532	33.670.664	25.172.286	-25,24
8	Hollanda	19.664.484	21.641.200	25.010.184	28.179.660	22.853.692	-18,90
9	İsviçre	11.145.187	12.114.829	14.010.041	15.699.978	13.725.119	-12,58
10	Rusya Feder.	10.067.573	12.588.663	15.135.157	20.159.584	12.938.862	-35,82
11	Japonya	12.889.946	12.909.259	13.987.373	13.998.663	10.767.919	-23,08
12	İrlanda	8.950.530	8.123.677	8.929.598	8.983.380	8.389.467	-6,61
13	Polonya	4.800.455	6.206.823	7.428.753	9.549.717	7.788.092	-18,45
14	Türkiye	5.887.816	7.239.952	7.849.700	9.022.015	7.092.516	-21,39
15	Norveç	8.029.679	8.538.360	8.660.117	12.381.513	6.629.929	-46,45
16	İsveç	6.009.888	6.499.936	7.976.562	9.297.559	6.497.835	-30,11
17	Çek Cumhuriyeti	3.982.711	5.154.866	6.214.037	6.891.627	5.875.979	-14,74
18	Portekiz	4.561.731	4.957.008	5.647.642	6.030.559	5.012.945	-16,87
19	Avusturya	4.298.789	4.534.061	5.339.687	5.997.335	4.738.808	-20,98
20	Kore	4.519.196	5.222.406	5.451.962	5.743.523	4.400.112	-23,39
	Diğer	95.517.008	110.254.766	126.008.256	151.945.728	112.577.150	-25,91
	TOPLAM	475.856.802	529.902.260	611.364.436	695.004.296	540.502.287	-22,23

Kaynak: www.trademapp.org (BM istatistik bölümü verileri)(2009 verileri halen güncellenmektedir.)

gerçekleşti. İki ülke arasında dalgalı bir seyir izleyen dış ticaret dengesi 2008 yılında yüzde 28,2 oranında artmasına rağmen 2009 yılında Türkiye lehine yüzde 63,3 oranında rekor bir azalma gösterdi.

2009 yılı ihracatımızda yüzde 6,08 pay ile 2. sırada bulunan Fransa, aynı yıl ithalatımızda yüzde 5 pay alarak 6. sırada konumlandı.

Fransa'ya ihracatımızda Makine ve Aksamları sektörü 549 milyon dolar ile 3. sırada yer aldı. 2009 yılında anılan ülkeye yönelik sektör ihracatı yüzde 15 oranında azaldı.

Fransa'dan ithalatımızda Makine ve Aksamları sektörü 2009 yılında 1,3 milyar dolar ile 1. sırada yer alıyor.

2009 yılında "makine ve aksamları" ürün grubu Fransa'nın toplam ihracatından yüzde 12,1 pay aldı. Fransa'nın 2009 yılında makine ihracatı yüzde 26 azalarak 56,2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Makine ihracatında ilk sıra-

da yer alan ülkeler Almanya, ABD, İspanya, İngiltere ve İtalya'dır. Fransa'nın makine ve aksam ihracatında 1. sırada yer alan Almanya; Fransa'nın makine ihracatında yüzde 16 paya sahiptir. Ülkenin 2009 yılı toplam makine ihracatı yüzde 26,96 azalış göstererek 56,25 milyar dolar olarak kayıtlara geçti.

Fransa'nın makine ve aksam ihracatında "turbojetler, turbopropeller ve diğer gaz türbinleri" 1. sırada yer alırken, onu "dizel ve yarı dizel motorlar" takip ediyor. "Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri" ise 3. sırada yer alıyor. Bu 3 ürün grubunun ihracat değerleri sırası ile 9,3 milyar dolar, 3,5 milyar dolar ve 2,9 milyar dolar seviyesindedir.

2009 YILINDA FRANSA ÜLKEMİZDEN 596 MİLYON DOLARLIK MAKİNE İHRAÇ ETTİ

2009 yılında Fransa'nın genel ithalatında makine ve aksamlarının payı yüzde 11,9 seviyesinde kaydedildi. Fransa'nın

FRANSA'NIN BAŞLICA FASILAR BAZINDA İTHALATI (BİN \$)

G.T.İ.P.	G.T.İ.P. TANIMI	2007	2008	2009	2007/08 Değişim %
1	27 Mineral yakıtlar,mineral yağlar ve müstahsalları, mumlar	81.855.208	117.496.800	71.975.424	-38,74
2	84 Makine ve aksamları	78.959.760	85.215.496	64.491.256	-24,32
3	87 Motorlu kara taşıtları, traktör, bisiklet, motosiklet ve diğer	66.228.220	70.983.880	53.143.376	-25,13
4	85 Elektrikli makina ve cihazlar, aksam ve parçaları	53.205.752	56.442.316	47.246.968	-16,29
5	30 Eczacılık ürünleri	19.557.892	22.172.244	24.538.936	10,67
6	39 Plastik ve plastikten mamul eşya	23.819.280	25.260.936	20.022.004	-20,74
7	90 Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar cihazları, tıbbi alet	16.408.564	18.433.252	16.703.628	-9,38
8	88 Hava taşıtları, uzay araçları, aksam ve parçaları	14.950.542	16.145.149	16.190.394	0,28
9	29 Organik Kimyasallar	17.982.072	18.442.380	15.360.449	-16,71
10	72 Demir veya çelikten eşya	19.943.730	22.228.764	11.406.940	-48,68
	Diğer	218.453.410	242.183.067	199.422.919	-17,66
	TOPLAM	611.364.430	695.004.284	540.502.294	-22,23

Kaynak: www.trademap.org (BM istatistik bölümü verileri)

84. fasıl bazında makine ithalatı 2009 yılında bir önceki seneye göre yüzde 24,3 oranında azalış göstererek 64,5 milyar dolar oldu. Almanya, Çin, ABD, İtalya ve Japonya; Fransa'nın makine ithal ettiği başlıca ülkelerdir. Türkiye ise yüzde 0,92 pay ile 20. sırada yer alıyor.

Fransa'nın makine ve aksam ihracatında olduğu gibi ithalatında da Almanya en önemli partneridir. Fransa'nın bu ülkeye yönelik makine ihracatı 9,4 milyar dolar iken, bu ülkeden ithal ettiği makine 13,2 milyar dolardır. Fransa'nın Türkiye'den makine ithalatı azalmakla birlikte, azalma oranı ülkenin ithalatındaki ilk 10 ülkeye nazaran daha düşük seviyede oldu. Türkiye 2009 yılında Fransa'nın makine ithalatında 20. sırada yer aldı. 2009 yılı itibariyle Fransa ülkemizden 596 milyon dolarlık makine ithal et-

miştir. 2009 yılında, Fransa'nın makine ve aksamları ithalatındaki başlıca kalemler arasında ilk sırayı "Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri" alıyor. Bu kalemi; "Turbojetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleri", "matbaacılığa mahsus baskı makineleri, yardımcı makineler" takip ediyor.

Fransa'nın 2009 yılında gerçekleştirdiği makine ve aksamları ithalatında en çok pay alan ilk 20 pozisyon arasında; ithalatı en çok artan alt grup; yüzde 5,65 ile nükleer reaktörler, reaktörler için yakıt hücreleridir.

İthalatında en çok düşüş görülenler ise sırasıyla; yüzde -45 ile ağır iş makine ve cihazlarının aksamı, parçaları, yüzde -35,64 ile dizel ve yarı dizel motorlar ve yüzde -35,18 ile Transmisyon milleri, kranklar, yatak kovanları, dişliler, çark-

lar oldu. BM verilerine göre 2009 yılında Fransa'nın makine ihraç ettiği ülkeler arasında 11. sırada yer alan Türkiye, Fransa'nın makine ithal ettiği ülkeler arasında ise 20. sırada bulunuyor.

TÜİK verilerine göre; 2009 yılında ülkemizin 84. fasıl itibariyle makine ve aksamları sektörü ihracatında 2. sırada bulunan Fransa, sektör ihracatımızdan yüzde 6,7 pay aldı. Anılan yılda Fransa'ya makine ve aksamları ihracatımız yüzde 14,8 azalarak 549 milyon dolara geriledi. Fransa'dan ithalatımız da yüzde 0,57 oranında artarak 1.357 milyon dolara çıktı

Fransa ile Türkiye arasındaki makine ve aksamları dış ticaret hacmi 2009 yılında yüzde 4,4 gerileyerek dış ticaret dengesi 808 milyon dolar ile ülkemiz aleyhine açık verdi.

TÜRKİYE – FRANSA MAKİNE VE AKSAMLARI DIŞ TİCARETİ (\$ - 84. FASIL)

		2005	2006	2007	2008	2009
İhracat	Değer	288.179.903	372.287.224	521.777.451	644.391.990	549.084.062
	Değişim %	20,94	29,19	40,15	23,50	-14,79
İthalat	Değer	832.131.022	939.445.343	1.017.031.056	1.349.590.539	1.357.285.130
	Değişim %	-0,75	12,90	8,26	32,70	0,57
Hacim	Değer	1.120.310.925	1.311.732.567	1.538.808.507	1.993.982.529	1.906.369.192
	Değişim %	4,05	17,09	17,31	29,58	-4,39
Fark	Değer	-543.951.119	-567.158.119	-495.253.605	-705.198.549	-808.201.068
	Değişim %	9,36	-4,27	12,68	-42,39	-14,61

Kaynak: TÜİK verileri

TÜRKİYE'NİN FRANSA'YA MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATINDA BAŞLICA KALEMLER (84.FASIL-Ş)

GTİP	MADDE ADI	2007	2008	2009	Değişim %
1 8418	BUZDOLAPLARI, DONDURUCULAR, SOĞUTUCULAR, ISI POMPALARI	145.306.960	146.677.475	142.308.637	-2,98
2 8409	İÇTEN YANMALI, PİSTONLU MOTORLARIN AKSAM-PARÇALARI	59.532.832	105.034.276	118.360.265	12,69
3 8450	ÇAMAŞIR YIKAMA MAKİNELERİ	82.568.864	78.055.609	77.129.859	-1,19
4 8422	YIKAMA, TEMİZLEME, KURUTMA, DOLDURMA VB. İŞLER İÇİN MAKİNE	23.497.677	42.545.885	69.390.680	63,10
5 8411	TURBOJETLER, TURBO-PROPELLER, DİĞER GAZ TÜRBİNLERİ	43.522.750	48.282.698	13.717.172	-71,59
6 8419	ISI DEĞİŞİKLİĞİ YÖNTEMİ İLE MADDELERİ İŞLEMELİK İÇİN CİHAZLAR	15.802.529	15.558.147	12.605.718	-18,98
7 8480	METAL DÖKÜMÜ İÇİN KASALAR, PLAKALAR, KALIP MODELLERİ	7.701.951	12.940.277	9.350.220	-27,74
8 8483	TRANSMİSYON MİLLERİ, KRANKLAR, YATAK KOVANLARI, DİŞLİLER, ÇARKLAR	6.100.274	10.165.300	9.100.327	-10,48
9 8482	HER NEVİ RULMANLAR	10.535.162	14.829.615	8.515.678	-42,58
10 8413	SIVILAR İÇİN POMPALAR, SIVI ELEVATÖRLERİ	7.231.784	10.123.544	7.795.660	-22,99
11 8451	DOKUMA MADDELERİNİ YIKAMA, KURUTMA, ÜTÜLEME MAKİNE VE CİHAZLARI	8.615.158	9.733.427	7.452.610	-23,43
12 8421	SANTRİFÜJLE ÇALIŞAN KURUTMA, FİLTRE, ARITMA CİHAZLARI	4.704.009	4.795.534	7.382.126	53,94
13 8403	BUHAR KAZANLARI DIŞINDA KALAN MERKEZİ İSITMA KAZANLARI	2.128.584	7.167.037	6.738.441	-5,98
14 8462	METALLERİ DÖVME, İŞLEME, KESME, ŞATAFLAMA PRESLERİ, MAKİNELERİ	4.404.783	5.734.526	6.381.987	11,29
15 8481	MUSLUKÇU, BORUCU EŞYASI-BASINÇ DÜŞÜRÜCÜ, TERMOSTATİK VALF DAHİL	10.552.687	11.607.318	6.256.275	-46,10
16 8431	AĞIR İŞ MAKİNE VE CİHAZLARININ AKSAMI, PARÇALARI	17.765.936	19.147.544	5.873.835	-69,32
17 8414	HAVA-VAKUM POMPASI, HAVA/GAZ KOMPRESÖRÜ, VANTİLATÖR, ASPIRATÖR	6.843.374	7.987.243	4.925.117	-38,34
18 8471	OTOMATİK BİLGİ İŞLEM MAKİNELERİ, ÜNİTELERİ	3.264.327	7.121.969	4.702.867	-33,97
19 8479	KENDİNE ÖZGÜ FONKSİYONLU MAKİNE VE CİHAZLAR	3.313.244	9.284.774	4.619.698	-50,24
20 8433	HASAT, HARMAN, BIÇME; ÜRÜNLERİ AYIRMA, TEMİZLEME CİHAZLARI	8.107.518	9.724.392	3.904.278	-59,85
	DİĞER	50.277.048	67.875.400	22.572.612	-66,74
	TOPLAM	521.777.451	644.391.990	549.084.062	-14,79

Kaynak: TÜİK Verileri

84. fasıl itibariyle sektör ihracatında önemli yer tutan kalemler pozisyon bazında incelendiğinde 2009 yılında;

ilk sırada “Buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları”, ikinci sırada “içten yanmalı, pistonlu motorların

aksam ve parçaları”, üçüncü sırada ise “çamaşır yıkama makineleri” nin yer aldığı görülüyor.

2009 yılında pozisyon bazında Türkiye'nin Fransa'dan 84. fasıl itibariyle en fazla ithal ettiği ürün grupları sırasıyla, “Alternatif-rotatif kıvılcım ateşlemeli, içten yanmalı motorlar”, “içten yanmalı, pistonlu motorların aksam ve parçaları” ve “dizel, yarı dizel motorlar” oldu. Fransa'dan ithalatımızda yüzde 254 oran ile “metalleri haddeleme makineleri ve silindirleri”, yüzde 159 oranla “matbaacılığa mahsus baskı makineleri, yardımcı makineler” ve yüzde 86 oranla “içten yanmalı, pistonlu motorların aksam ve parçaları” en çok artış gösteren ürün grupları oldular.

KAYNAKLAR:

- BM İstatistik Bölümü Verileri
- TÜİK Verileri
- DTM Verileri
- Müşavirlik Raporları
- CIA, The World Factbook

İHRACATÇI BİRLİKLERİNE ÜYELİK İŞLEMLERİ

Yasal Dayanak; "Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında 4059 Sayılı Kanun"un 6. Maddesinin (c) fıkrasına göre; İhracatçı Birlikleri, Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı kuruluşudur.

06.06.2006 tarih ve 26910 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan İhracat Yönetmeliği'nin 4. Maddesi'nin (e) fıkrasında; ihracatçı: "İhraç edeceği mala göre ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine üye olan, vergi numarasına sahip gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat hükümlerine istinaden hukuki tasarruf yapma yetkisi tanınan ortaklıklar" olarak tanımlanmaktadır. Buna göre; fatura düzenleyebilmek için gerekli olan, Vergi Mükellefiyet kaydı yaptırılmak şartıyla, gerçek kişiler de İhracatçı Birliklerine üye olarak ihracat yapabilmektedir.

İhracat Yönetmeliği'nin 5. Maddesi'nde ise; "İhracat işleminin başlaması için ihracatçıların, İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine onaylatılmaları gümrük beyannamesi ile ihracatın yapılacağı gümrük idaresine başvurmaları gerekir" ifadesi bulunmaktadır.

5910 SAYILI "TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ İLE İHRACATÇI BİRLİKLERİNİN KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN"UN 4. MADDESİ'NDE;

1- İhracatçıların ilgili birliğe üye olmaları ve kanunda belirtilen ödemeleri yapmaları zorunludur. Birliklerden birine üye olan ihracatçı, diğer birliklerin iştiğal alanına giren maddeleri üyelik şartı aranmaksızın ihraç edebilir.

2- Üyeler; birliğin kararlarına uymak, birliğin amaçlarına uygun davranmak, yetkili organlar tarafından istenecek ihracatla ilgili bilgi ve belgeleri zamanında ve eksiksiz olarak vermekle yükümlüdür, istediği zaman üyelikten ayrılabilme hakkına sahiptir.

3- Gümrük idarelerince gümrük beyannamesinin onaylanmasında birliğin onayının aranması ve buna ilişkin usul ve esaslar, Gümrük Müste-

şarlığı'nın olumlu görüşü alınmak kaydıyla Müsteşarlık(Dış Ticaret Müsteşarlığı) tarafından belirlenir hükümleri ifade edilmektedir.

5910 sayılı Kanun'a istinaden yayımlanan "Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmelik" in üyelikle ilgili 6.Maddesi şu şekildedir;

1- İhracat yapacak gerçek veya tüzel kişilerin, ihraç edecekleri malın ait olduğu sektörde faaliyet gösteren ve ticaret siciline kayıtlı merkez veya şube adreslerinin birinin bulunduğu en yakın birliğe üye olmaları ve Kanunda belirtilen ödemeleri yapmaları zorunludur. Birliklerden birine üye olan ihracatçı diğer birliklerin iştiğal alanına giren maddeleri de üyelik şartı aranmaksızın ihraç edebilir. Ancak, sadece üyesi olduğu birliğin hizmetlerinden yararlanır ve genel kuruluna katılabilir.

2- Birliğe üye olan gerçek ve tüzel kişi ihracatçılar diledikleri zaman yazılı olarak müracaat etmek suretiyle birlik üyeliğinden ayrılabilirler. Üyelikten ayrılanların, ayrıldıkları tarihe kadar olan yükümlülükleri ortadan kalkmaz sayılmaz. Birlikten ayrılan üyenin yeniden üye olmak istemesi halinde varsa diğer genel sekreterliklere bağlı birliklerdeki de dahil olmak üzere eski borçları ilgili birlik adına tahsil olunur.

3- Üyeler; Kanun ve yönetmeliklerde üyelikle ilgili olarak belirtilen görevleri yerine getirmekle, birliklerin amaçlarına aykırı harekette bulunmamakla, birlik yetkili organları tarafından istenecek bilgi ve belgeleri zamanında, tam ve doğru olarak vermekle, birlik kararlarına uymakla, birlik veri tabanında yer alan adres, telefon, faks, elektronik posta adresi ve internet adresi başta olmak üzere iletişim bilgilerinin güncelliğini sağlamakla, birliğe kayıt sırasında giriş aidatı ve her yıl için yıllık aidat ödemekle yükümlüdür.

Buna göre; ihracat yapacak olan gerçek veya tüzel kişilerin ilgili birliğe üye olmaları zorunludur. Gümrük idarelerince gümrük beyanna-

melerinin onaylanmasında birliğin onayı aranmaktadır. Birliklerden birine üye olan ihracatçı diğer birliklerin iştiğal alanına giren maddeleri de üyelik şartı aranmaksızın ihraç edebilmektedir. Ancak, sadece üyesi olduğu birliğin hizmetlerinden yararlanır ve genel kuruluna katılabilir.

İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerince, ilgili birliğin iştiğal alanına giren sektördeki, ihracatçı firmaları ilgilendiren, mevzuattaki ve ihraç pazarlarındaki son gelişmeler, ticaret heyetleri, alım heyetleri, fuarlar gibi konular söz konusu birliğe üye firmalara duyurulur (sirküler) şeklinde gönderilmektedir. Bunun dışındaki tüm sektörleri ilgilendiren konularla ilgili duyurular ise tüm üye ihracatçı firmalara Genel Sirküler olarak gönderilmektedir.

Ayrıca; 2009/5 sayılı "Yurt Dışında Gerçekleştirilen Fuar Katılımlarının Desteklenmesine İlişkin Tebliğ" in 13. Maddesi'nin 1. fıkrasında; "Bu Tebliğ kapsamındaki desteklerle ilgili gerekli tüm bilgi ve belgeler fuarın bitiş tarihini müteakip en geç üç ay içerisinde; yurt dışı fuar organizasyonlarında; katılımcı ve/veya organizatör tarafından Müsteşarlıkça belirlenecek İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine, bireysel düzeyde uluslararası fuar katılımlarında ise; katılımcı tarafından katılımcının üretim konusuyla ilgili üye olduğu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine intikal ettirilir. Fuarın bitiş tarihini müteakip en geç üç ay içerisinde müracaatta bulunmak kaydıyla, eksik bilgi ve belgelerin tamamlanmasını teminen ilave süre verilir. İlave sürenin ne kadar olacağı Müsteşarlıkça belirlenir" ifadesi bulunmaktadır.

Buna göre; bireysel düzeyde uluslararası fuar katılımlarında katılımcı firmaların Fuar Desteğinden yararlanabilmesi için sergilediği ürün/ürünlerle ilgili, üyesi olduğu İhracatçı Birliğini bünyesinde barındıran İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine başvurması gerekmektedir.

İstanbul, İzmir, Bursa, Ankara, Mersin, Antalya, Gaziantep, Denizli, Erzurum, Giresun ve Trabzon'da olmak üzere 11 ilde

toplam 13 Genel Sekreterlik ve ihracatçıya yerinde hizmet vermek üzere, Genel Sekreterliklere bağlı irtibat büroları faaliyette bulunmaktadır. Gümrük beyannamesi İhracatçı Birlikleri onayı ve üyelik işlemlerini, Genel Sekreterlikler birbiri adına yapabildiğinden, herhangi bir birliğe üye olmak isteyen gerçek ya da tüzel kişi, bulunduğu yere en yakın Genel Sekreterlik veya irtibat bürosuna giderek üyelik işlemini yaptırabilmektedir.

ÜYELİK SIRASINDA İSTENEN BELGELER

1- Üyelik Formu (Genel Sekreterlikler, irtibat büroları ve Genel Sekreterlik web sayfalarından temin edilebilir.)

2- Taahhütname (Genel Sekreterlikler, irtibat büroları ve Genel Sekreterlik web sayfalarından temin edilebilir.)

3- Vergi mükellefiyet yazısı. (İlgili vergi dairesi tasdikli - Fotokopisi) Gerçek Kişiler için (TC. Kimlik Numarasının yer aldığı)Nüfus Cüzdanı Fotokopisi

4- İmza Sirküleri (Fotokopisi)

5- Tüzel Firmalar için: Ticaret Sicil Gazetesi (Fotokopisi), Ortak Girişim, Joint-Venture, İş Ortaklıkları, Adi İş Ortaklıkları ve Konsorsiyumlar için durumlarını belirtir ortaklık sözleşmesi.

Ayrıca üyelik sırasında Giriş Aidatı alınmaktadır. Üyelik yapıldığı yıl Yıllık Aidat ödenmezken üyeliği takip eden yıldan itibaren başlamak üzere, yılın ilk üç ayı içerisinde (01 Ocak-31 Mart tarihleri arasında) Yıllık Aidat ödenmektedir.

Üyelik Formu ve Taahhütname'nin kaşelenmesi ve imzaya yetkili firma temsilcisi tarafından imzalanması gerekmekte, belgeler ve üyelik aidatı, Genel Sekreterlikler ya da irtibat bürolarına herhangi bir firma yetkilisi tarafından getirilerek üyelik işlemi yaptırabilmektedir (İmzaya yetkili kişinin şahsen başvurması gerekli değildir).

İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri ve irtibat büroları iletişim bilgileri, İhracatçı Birlikleri üyelik formları ve konuyla ilgili detaylı bilgi için, Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Genel Mevzuat ve Bilgi Danışma Servisiyle irtibata geçebilirsiniz (www.oaib.gov.tr)

**ORTA ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ
GENEL SEKRETERLİĞİ
ANKARA**

Genel Sekreterliğimize bünyesinde bulunan,
 Orta Anadolu Çimento ve Toprak Ürünleri İhracatçılar
 Orta Anadolu Hububat-Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçılar
 Orta Anadolu Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri İhracatçılar
 Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçılar

Birliğimize/Birliklerine üye olmak istiyorsanız,
 Üyeliliğinize ilişkin belgeleri iliştiğinizde,
 Geciktirmeyi arz ederim. Saygılarımla,

Firma Üzvanı
Kaşe-Yetkili İmza

Firma Üzvanı _____
 Firma Yazısına Adresli _____
 T.C. Kimlik No _____
 Yurtiçi Telefon No _____
 Telefon 1 _____
 Faks 1 _____
 E-Mail 1 _____
 Web Adresi _____
 İhracatçı İlgili Firma Yetkilisi _____

Yurtdışı Telefonlar, Buluntular ve Sirküleri nasıl istenildiği,
 Posta ile E-Mail ile İb ile

Sadıca tek bir adetleli hazırladınız.

EKLER :
 1- Vergi mükellefiyet yazısı. (İlgili Vergi Dairesi Tasdikli-Fotokopisi)
 Gerçek Kişiler için (TC. Kimlik Numarasının yer aldığı)Nüfus Cüzdanı Fotokopisi
 2- İmza Sirküleri (Fotokopisi)
 3- Taahhütname (Eklil Form)
 4- a) Tüzel Firmalar için: Ticaret Sicil Gazetesi (Fotokopisi)
 b) Ortak Girişim, Joint-Venture, İş Ortaklıkları, Adi İş Ortaklıkları ve Konsorsiyumlar için durumlarını belirten ortaklık sözleşmesi

FİRMANIN KURUMU :
 İhracatçı ( ) İmalatçı - İhracatçı ( )
 İmalatçı ( ) İhracatçı - İmalatçı-İhracatçı ( )
 İmalatçı ( ) İhracatçı - İhracatçı ( )
 Enerji ve Sanatçılar ( ) Ortak Girişim Joint-Venture ( )
 İş Ortaklığı (Konsorsiyum) ( ) Adi İş Ortaklığı ( )

Firmanızın İhraç Emiği/Edeceği Maddeler ve Biliriyorsa GTİP No.su
 1. 2. 3.

NOT :
 1- Üye olmak istediğiniz Birliğe (X) işareti koyunuz.
 2- Daha önce Genel Sekreterliğimizde herhangi bir Birliğe üye olan firmalar sadece dilekçe ve taahhütname getirecektir.
 3- Vekâletname ile üyelik yaptırılması halinde vekâletname fotokopisi ve vekili imza sirküleri eklenecektir.
 4- Giriş aidatı 200,00 TL olup, üyelik giriş emsasında tahsil edilecektir.

ÜYELİK GİRİŞİ YAPAN PERSONELİN
 ADI SOYADI: _____ İMZA: _____

TAAHHÜTNAME

03.07.2009 tarihli, 27277 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren, "Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun ile bu kanuna giren konularda uygulanacak usul ve esasları belirleyen hükümlere Dair," 03.09.2009 tarihli ve 27338 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birlikleri Yönetmeliği'ni bütünüyle okuduğumuzu ve bütün maddelerini kabul ettiğimizi, bu Kanun ve Yönetmelik ile sair mevzuat hükümlerine riayet edeceğimizi, çalışma alanı ülke sınırları ve yönetim merkezi ANKARA'da olmak üzere kurulmuş İHRACATÇILARI BİRLİĞİ'ne üye olarak katıldığımızı, ortaya çıkabilecek her türlü ihtilafta ANKARA İhraç Daireleri'nin ve Ankara mahkemelerinin yetkili olacağını beyan ve taahhüt ederim.

**ŞİRKET KAŞESİ
VE
YETKİLİ İMZA**

ÇORUM İLİNDE MAKİNE SANAYİ

Çorum Orta Karadeniz Bölgesinde Ankara'ya 244 km ve en yakın liman şehri Samsun'a 175 km uzaklıkta olan bir ilimizdir. Yaklaşık 550.000 nüfusuna sahip Çorum ili karayolu ulaşım imkanlarının gelişmiş olması ve özellikle Ankara'ya olan yakınlığı ile Türkiye'nin önemli sanayi şehirlerinden birisi olma yolunda çok önemli adımlar atmıştır. 1970' li yıllardan itibaren imalat sanayisi yerel kaynak kullanan toprak sanayisine (tuğla-kiremit) dayalı bir gelişme göstermiş, otomasyona dayalı üretime geçiş ve devam eden yatırımlar ile bu sektör bölgeye yüksek istihdam sağlar konuma gelmiştir.

Çorum ilinde istihdam ve üretim bazında öne çıkan bir diğer sektör ise gıda sektörüdür. Bölgenin tarımsal potansiyeline bağlı olarak 1930'lu yıllarda değirmenlerle un üretimine başlanan Çorum ilinde 1980' li yıllara gelindiğinde un fabrikalarının kurulmasına başlanmıştır. Bu iki sektörün ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla 1960'lı yıllarda küçük atölyelerde bakım amaçlı olarak başlayan makine sanayi bugün ilin sanayi yapısı içerisinde çok büyük bir paya sahiptir. 1990'lı yıllarda başlayan AR-GE çalışmalarıyla ivme kazanan Çorum makine sektörü

BANU KARSIALAN

bölgenin ihtiyacını karşılayan üretimden ulusal ve uluslararası konuma geçmiştir. Bugün Çorum ilinde biri merkezde diğeri Sungurlu ilçesinde olmak üzere iki adet Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır. Çorum Organize Sanayi Bölgesi Karma Organize Sanayi bölgesi olup bölgede makine, gıda, seramik, otomobil sanayi, tekstil, metal sanayi, döküm sanayi gibi tesisler bulunmakta ve genel olarak çoğunluğunu makine sektörü oluşturmaktadır. Bunların yanı sıra biri merkezde olmak üzere 6 ilçede de küçük sanayi siteleri bulunmaktadır.

Çorum Ticaret ve Sanayi Odasına kayıtlı kapasite raporuna sahip 378 firmadan makine sanayisinde faaliyet gösteren 83 firma yaklaşık 1600 kişiye istihdam sağlamaktadır.

Anahtar teslimi un ve yem fabrikaları ile yine anahtar teslim üretilen tuğla, kiremit fabrikaları makine sektörünün lokomotifini oluşturmaktadır. Sipariş üzerine üretim yapan firmaların büyük bir kısmı ihracat yapmakta ve genellikle kendi markalarını kullanmaktadır.

Sektörel bazda ihracat incelendiğinde Çorum'un 2009 yılında 74,462,000 dolar olan sanayi mamülleri ihracatında makine ve aksesuarları 41,846,293 dolar ve %56 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Sektörel bazda ihracat incelendiğinde Çorum'un 2009 yılında 74,462,000 dolar olan sanayi mamülleri ihracatında makine ve aksesuarları 41,846,293 dolar ve %56 pay ile ilk sırada yer almaktadır. 2008 yılı ile de mukayese edildiğinde global krizin etkileri göz önüne alındığında makine ve aksesuarları ihracatında 43,575,336 ile %3,96 tutarında bir düşüş söz konusudur. (Veri: TİM) İlin istatistiklerinde yer almayan, firmaların aracı vasıtalarıyla yapmış oldukları ihracat ise 20,000,000 dolar civarındadır. İhracat yapılan başlıca ülkeler arasında Almanya, İngiltere, İtalya, Fransa, Yunanistan, Mısır, Suriye, Irak, İran, Tunus, Azerbaycan, Libya, Romanya, Rusya, Türkmenistan yer almaktadır. 2006 yılında 26,609,731 dolar olan makine ve aksesuarları

“TUĞLA, KİREMİT VE UN FABRİKALARINI ANAHTAR TESLİM OLARAK ÜRETEN FİRMALAR ÇORUM MAKİNE SANAYİSİNİN DÖRTTE ÜÇÜNÜ OLUŞTURMAKTADIR. BU FİRMALARIN DIŞINDA SEKTÖRDE TARIM MAKİNELERİ, YOL SÜPÜRME MAKİNELERİ, BORU İMALAT MAKİNESİ, PVC İŞLEME MAKİNELERİ GİBİ ÜRETİM YAPAN FİRMALAR DA MEVCUTTUR.”

BANU KARSIALAN - Çorum ABİGEM Direktörü

İstanbul doğumlu, 1986 Boğaziçi Üniversitesi Ekonomi Bölümünden mezun olan Banu Karsıalan aynı yıl İktisat Bankası'nda meslek hayatına başlamış olup Ekinciler Dış Ticaret A.Ş. , Atakaş-Şahin Grubu ve Habaş Sınai ve Tıbbi Gazlar İstihsal Endüstrisi A.Ş. gibi Türkiye ağır sanayisinin önde demir-çelik şirketlerinde 20 yıl süreyle üst düzey yöneticilik yapmıştır. Son yıllarda Avrupa Birliği projelerinde de görev alan Banu Karsıalan halen Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin lehdarı olduğu bir Avrupa Birliği projesi olan "Avrupa Birliği Türkiye İş Geliştirme Merkezleri Ağının Yaygınlaştırılması" projesi kapsamında Çorum ABİGEM' de direktör olarak görev yapmaktadır.

ları ihracatı 2009 yılına gelindiğinde % 57 tutarında bir artış yakalamıştır. İhracat konusunda ilin yaşamış olduğu en büyük sıkıntılardan birisi ilde gümrük müşavirlik hizmetlerinin olmayışdır. Bu eksikliğin giderilmesi konusunda da gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

2009 yılında Çorum' da makine imalatçısı ve sanayicilerini bir çatı altında toplamak amacıyla Çorum Makine İmalatçıları ve Sanayicileri Derneği (ÇOMİSIAD) kurulmuş ve makine sanayisinin envanter çalışması yapılmıştır.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin lehdarı olduğu Türk Avrupa Birliği İş Geliştirme Merkezlerinin Yaygınlaştırılması projesi kapsamında 2009 yılı içerisinde Çorum ABİGEM tarafından Çorum ili makine sektörü için bir "Değer Zincir Analizi" çalışması yaptırılarak sektörün "Değer Zincir Haritası" çıkartılmıştır. Bu çalışma kapsamında tedarik, üretim, pazarlama ve sevkiyat gibi sektörün faaliyetlerini oluşturan tüm değer yaratan süreçler birbirleriyle ilişkileri de dikkate alınarak incelenmiştir. Tuğla, kiremit ve un fabrikalarını anahtar teslim olarak üreten firmalar Çorum makine sanayisinin dörtte üçünü oluşturmaktadır. Bu firmaların dışında sektörde tarım makineleri, yol süpürme makineleri, boru imalat makinesi, pvc işleme makineleri gibi üretim yapan firmalar da mevcuttur. Yapılan analiz sonucunda sektörün girdilerinin büyük bir kısmının yerel üretici ve distribütörlerden tedarik edildiği ve bölgesel yeterliliğe sahip olduğu gözlemlenmiştir. Özellikle elektrikli motor, bağlantı elemanları, boya gibi ürün tedarikçilerinin satışlarının %90 gi-

bi bir miktarının Çorum ili içerisinde kullanılmakta olduğu ve bunun yanı sıra bölgede ihtiyaç olarak ortaya çıkan çelik döküm imalatının da makine sektöründeki gelişmeye paralel olarak büyümekte olduğu da gözlenmiştir.

Bazı tuğla-kiremit fabrikaları üreticileri dünyadaki değişiklikleri göz önünde bulundurarak ürün çeşitlendirme yoluna gitmekte ve konvansiyonel teknolojilerden otomasyona geçmektedirler.

Çorum Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği tarafından ise 2008 yılında "Çorum İlinde Makine Sanayi Sektörünün Rekabet Analizi Araştırması" yaptırılmıştır. Bu araştırma kapsamında 58 firma ile görüşülmüş, istihdam yapıları, kapasite kullanımları, bilişim altyapıları, marka stratejileri ve firmaların Ar-Ge yapıları gibi konularda bilgiler toplanarak sektörün SWOT(GZFT) çalışması gerçekleştirilmiştir. Çalışmada ilin gelecekte yöneleceği hedeflere ışık tutacak güçlü yönler tespit edilerek makine sanayi sektörünün ithalat, ihracat, kurumsallaşma, markalaşma, istihdam, eğitim, kalite yönetimi gibi konularda yaşadığı sorunlarla ilişkili zayıf yönler belirlenerek alınabilecek gereken tedbirler ortaya konulmuştur.(Çorum ilinde Makine Sanayi Sektörünün Rekabet Analizi Araştırması -2008)

2007 yılında resmi olarak uygulamaya konulan ve 2009 yılı Mart ayında tamamlanan araştırmanın temel amacı Türkiye'nin uluslararası piyasalarda rekabet edebilirliğini arttırmak olan "Ulusal Kümelenme Politikasının Geliştirilmesi" projesi çerçevesinde "Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Progra-

mı (BROP)"kapsamında öne çıkan 11 pilot kümeden biri olan Çorum ili makine sektörü için kümelenme analizleri yapılmış, mevcut durumu ile kümelenme alanında ihtiyaç duyduğu temel hususlar ortaya konulmuştur. Yapılan saha çalışması, ilde makine imalat kümesinin eksikliklerinin giderilmesi durumunda, kümenin gelişebileceği ve rekabet gücünün artabileceği yönünde umut vermiştir. (Ulusal Kümelenme Politikasının geliştirilmesi-Çorum Makine İmalatı İş Kümesi-2009)

Makine sanayi Çorum iline değer katmaktadır. İlin makine sanayisi yukarıda belirtildiği üzere birçok kurum tarafından incelenmiş, sektörün rekabet edebilirliğinin artırılması amacıyla yol haritası çıkartılmıştır. Tarım şehrinde sanayi şehrine dönüşümünde çok önemli yollar kat etmiş, makine imalat kültürünün artık kanıksanmış olduğu Çorum ilinde Türkiye genelinde bir çok sektörde de eksikliği hissedilen ortak çalışma platformlarına ihtiyaç duyulmaktadır. ÇOMİSIAD (Çorum Makine İmalatçıları ve İşadamları Derneği)' in 2009 yılında kurulması bu yolda atılmış önemli bir adımdır. Firmaların know-how birikimi, ISO kültürü, öz sermaye ağırlıklı yatırım yapma, girişimcilik, ucuz işgücünün varlığı gibi büyük avantajları bulunmaktadır. Ortak çalışma ve kurumsallaşma bilincinin gelişmesi ile rekabet güçlerinin artacağı çok açıktır.

Bunun dışında AR-GE faaliyetlerinin artırılması dolayısı ile inovasyona verilecek önemle de ürün çeşitliliği, katma değeri yüksek ürünlerin pazara sunulmasına imkan tanıyacaktır.

ARAŞTIRMA

Kaynak: Deloitte Türkiye

Rotasını başarıya çevirenler: Aile Şirketleri

DELOITTE TÜRKİYE’NİN ŞUBAT 2010’DA YAPTIĞI AİLE ŞİRKETLERİ ARAŞTIRMASINDA TÜRKİYE’NİN ÖNDE GELEN AİLE ŞİRKETLERİNİN ÜST DÜZEY YÖNETİCİLERİNE ANKET SORULARI YÖNELTİLMİŞ VE AİLE ŞİRKETLERİNİN POTANSİYELLERİ, KORKULARI, BÜYÜME STRATEJİLERİ VE BEKLENTİLERİ ORTAYA KONMUŞ.

Aile Şirketleri araştırması, Şubat 2010’da Türkiye’nin önde gelen aile şirketlerinin üst düzey yöneticileri ile elektronik olarak gerçekleştirilmiştir.

Araştırmaya katılan firmaların büyük bir çoğunluğunun merkezi İstanbul’da olmakla beraber Adana, Denizli, İzmir ve Kayseri’den de firmaların araştırma-ya katıldığı gözlenmiştir.

Firmaların büyük bir çoğunluğu üretim sektöründe faaliyet gösterirken, çalışan sayıları da 1000’in üzerinde olanlar ağırlıkta yer almaktadır.

Araştırmaya katılan firmaların kuruluş yıllarına baktığımızda ise 1980-2000 yılları arasında kurulan firmalar çoğunluktadır.

Yönetimde ikinci kuşağın ağırlıklı olarak hakim olduğu gözlenirken, birinci kuşak da hemen arkasından ikinci kuşağı takip etmektedir. Yönetimde aile mensubu kişilerin sayısının ise genel olarak 1-3 kişi aralığında olduğu anlaşılmaktadır.

ŞİRKETLERİN PAZAR DEĞERİ

Halka açık ve halka açıklık oranı yüksek bir şirket yönetiminin tek bir amacı vardır: Şirketin piyasa değerinin artması. Hissedarlar da hem şirket değeri-

rinin artmasını, hem de nakit olarak yüksek temettü almayı arzular. Türkiye’de hala etkisinin hissedildiği krizle beraber şirket alım ve satımlar sınırlı sayıda olsa da Deloitte’un Mart 2010’da yayınladığı “Private Equity Confidence Survey” bulgularına göre önümüzdeki altı ayda yatırım piyasalarında hareketliliğin artacağı anlaşılmaktadır. Şirket satın alma ve birleşmelerin yoğunlaşması halinde şirket sahiplerinin şirketlerinin pazar değerleri ve bu değeri nasıl artıracabilecekleri hakkında daha net bir fikir sahibi olmalarının kaçınılmaz olduğunu düşünmekteyiz.

Bunun için yapılması gereken ilk iş, Kurumsal Finansman alanında hizmet veren şirketler tarafından yapılacak değerlendirme çalışmalarıdır. Böylece şirket sahipleri ve yöneticileri; firmalarının mevcut performansları ve ileriye dönük potansiyellerinin şirketleri için nasıl bir değer oluşturduğunu anlayabilirler. Sonrasında ise şirket sahipleri, şirketlerini kısa ve uzun vadede daha cazip kılmak için strateji, insan kaynakları, süreç ve teknoloji alanlarında alınacak aksiyonları belirleyebilirler.

Araştırmaya katılan Aile Şirketleri Yöneticilerine şirketlerinin pazar değerlerini sorduğumuzda, yaklaşık üçte biri şirketlerinin değerinin 500 milyon TL’den

fazla olduğunu belirtmiştir. Bunu yaklaşık dörtte birlik bir oranla (%23), 200-500 milyon TL arası olarak değerlendirenler takip etmiştir. Şirketlerinin pazar değerlerini 10 milyon TL’den az görenler sadece %2 iken araştırmaya katılan Aile Şirketleri Yöneticilerinin %4’ü ise Pazar değerlerini bilmediklerini ifade etmişlerdir.

POTANSİYEL

Şirket sahiplerinin büyük bir çoğunluğu (%86) şirketlerinin henüz tam potansiyeline ulaşmadığına ve işlerini ciddi ölçüde geliştirebileceklerine inandıklarını ifade ederken, %4’lük bir bölüm emin olmadıklarından bu soruya “belki” diyerek cevap vermiş ve sadece %10’luk bir grup potansiyellerine tam olarak ulaştıklarına inandıklarını ifade etmişlerdir.

DAHA NE KADAR DEĞER ÜRETEBİLİR?

Şirket değerlerinin uzun vadede daha ne kadar artabileceği sorulduğunda ise şirket sahiplerinin %42’sinin %100’ün üzerinde bir artış öngördüğünü anlıyoruz. Yöneticilerin %28’i ise %50-99 arasında bir artışın olabileceğini düşünüyor. Bütün bunlar bizlere, araştırmamıza katılan aile şirketlerinin büyük bir

çoğunluğunun üretilebilecek ek değerinin yüksek bir düzeyde olacağına ilişkin inançlarını göstermektedir.

AİLE ŞİRKETLERİ NASIL FAZLA DEĞER YARATABİLİR?

Günümüz iş dünyasında Aile Şirketleri, uzun vadeli sürdürülebilir büyüme ihtiyacı, azalan şirket karlılığı, şirketi çevreleyen risk ve belirsizlik gibi karmaşık sorunlar ile mücadele etmektedir.

Bu sorunlara uygun çözümlerin hayata geçirilmesi amacıyla, tüm çalışanların ve hissedarların aynı vizyon ile ortak hedeflere koşmalarının sağlanması ve kaynakların etkin kullanılması için uygulanabilir stratejilerin belirlenmesi önem arz etmektedir.

Aile Şirketlerine yönelik olarak organizasyon ve operasyon stratejilerinin be-

lirlenmesi, uygulanması ile uzun vadeli büyüme elde edilmesi, şirket karlılığının artırılması, hedeflere uygun ürün portföy stratejilerinin belirlenmesi ile kalıcı değer yaratılması, şirketi çevreleyen risklerin belirlenmesi ve önlenmesi için uygulanabilir kurum stratejilerinin belirlenmesi gerektiğini düşünüyoruz.

SİZDEN SONRASI TUFAN MI?

Aile şirketlerini belki onlar yarattılar, kurdular ya da başka birinin kurmuş olduğu kuruma liderlik ediyorlar. Bugün sahip oldukları işe bakınca şirketlerinin herhangi bir insan ömründen daha uzun bir gelecek vaat ettiğini düşünüyorlar.

Ancak araştırmalar aile şirketlerinin %35'inin ikinci kuşaklara ve yalnızca %15'inin üçüncü kuşaklara geçebildiğini göstermektedir. Biz de araştırmamıza katılan Aile Şirketleri Yöneticilerine, onlardan sonraki nesillere planlı olarak işlerin devredilebilmesi ve işletmelerinin sürekliliğinin sağlanabilmesi için oluşturulmuş bir aile anayasalarının olup olmadığını sorduğumuzda yaklaşık %70'i böyle bir aile anayasalarının olmadığını belirtmiştir.

YÖNETİM KURULU

Bir yönetim kurulu, genel kurulda hissedarlar tarafından kendisine verilen yetki ile, hissedarların menfaatini gözeterek şekilde şirketi yönetir ve yönetimin başarısını değerlendirir.

Yönetim kurulunun bu belirtilen esas görevlerini yerine getirebilmesi için şirket stratejilerini yönlendirmesi ve faaliyetlerin çerçevesini oluşturması gerekir. Şirkete yön veren yönetim kurulu, performans hedeflerini de belirleyerek bu doğrultuda kaydedilen aşamayı sürekli izler ve icrayı denetler. Menfaat sahiplerinin farklı ve zaman zaman birbiriyle çelişebilen çıkarlarından doğabilecek çatışmaları dengeleme sorumluluğu da, şirketi temsil eden en yetkili organ olarak yönetim kuruluna aittir. Yönetim kurulunun bu kritik görevleri başarıyla yerine getirebilmesi, uygun bir yapıda oluşturulmuş olmasına bağlıdır. Bu yapı, yönetim kurulunun uz-

“Aile şirketlerinin karşılaştıkları zorlukları incelediğimizde, kısa vadede “insan kaynakları ve yetenek bulmak – işe almak/tutmak” öne çıkarken, uzun vadede ise “büyümenin devamlılığı” nı sağlamak açık ara farkla en sık belirtilen zorluk olmuştur.”

manlık alanları birbirini tamamlayıcı nitelikte olan üyelerden oluşturulması ve yeterli sayıda bağımsız üyeye yer verilmesi ile kurulabilir.

Yönetim kurulunun şirket işleriyle ilgili konularda nesnel yargıda bulunabilmesi ve tepe yönetimden bağımsız olması, şirket yönetiminin denetlenmesi görevini sağlıklı bir biçimde yerine getirmesi için büyük önem taşımaktadır. Biz de Aile Şirketleri yöneticilerine rol ve sorumlulukları açık ve net bir şekilde tanımlanmış bir yönetim kurulları olup olmadığını sorduğumuzda sadece % 57'si böyle bir yönetim kuruluna sahip olduklarını belirtmiştir.

İşin geleceğini garanti etmek için kesinlikle planlama yapmak gerekir. Aile Şirketleri yöneticilerinin yerlerine kimin atanacağı konusu, zamanı gelince düşünülecek bir husus olmamalı. Bu, sorular sormayı, strateji geliştirmeyi, planlar yapmayı ve uygulamayı gerektiren bir süreçtir.

Bu süreç her büyüklükteki ve yapıdaki tüm şirketler için karışıktır; iyi bir planlama ile hatanın maliyeti önlenebilir. Bunun için Aile Şirketleri yöneticileri kendilerine şu soruları sormalıdır; Sizden sonra şirket yönetimini devralacak kişi

hangi bilgi, beceri ve tecrübeye sahip olmalı ki sizin işinizi geleceğe taşıyabilsin? Aileden işi devralacak kişi siz emekli olmak istediğinizde işi almaya hazır olacak mı, yoksa geçiş sürecinde dışarıdan bir yöneticiye mi ihtiyacınız olacak? Aileden işi devralacak kişiyi nasıl belirleyeceksiniz? Yönetimin devir sürecinde yapılacak işleri kime da-
nışacaksınız?

AİLE ŞİRKETLERİNİN KORKULARI

Aile Şirketlerinin karşılaştıkları zorlukları incelediğimizde, kısa vadede "İnsan Kaynakları ve yetenek bulmak – işe almak/tutmak" öne çıkarken, uzun vadede ise "büyümenin devamlılığı" nı sağlamak açık ara farkla en sık belirtilen zorluk olmuştur. Kısa vadede "rekabet", "büyümenin devamlılığı" ve "yeni pazarlar" aile şirketlerini zorlarken, "kanun ve düzenlemelere uyum" ile "Çin ile rekabet" diğer unsurlara kıyasla önemli bir zorluk olarak değerlendirilmemiştir.

AİLE ŞİRKETLERİNİ BÜYÜTEN STRATEJİLER

Başarılı ve sürdürülebilir büyümeyi sağlayan firmalarda yetenek yönetimi ve yeteneklerin gelişiminin sağlanması gittikçe önem kazanıyor.

Araştırmamıza katılan aile şirketleri yöneticilerinin %71'i de şirketlerinin değerlerini artırmada yönetim ekibinin becerilerinin geliştirmeyi en önemli strateji olarak belirtmiştir.

Her gün dünyada binlerce yeni ürün ve hizmet piyasaya sunulduğu göz önünde bulundurulduğunda, "ürün yeniliği" en fazla öne çıkan ikinci strateji olması şaşırtıcı değildir.

Pazar birbirine benzeyen ürün ve hizmetlerle kalabalıklaştıkça markalar şirketlerin kendilerini farklılaştırabilecekleri, tüketicinin kendilerini tercih

taşımaktadır. Bunlara ilave olarak, araştırmaya katılan aile şirketlerinin hemen hemen yarısı yatırımların daha verimli kullanılmasını ve teknolojiden daha fazla yararlanılmasını şirket değerinin artmasında önemli stratejiler olarak belirtmişlerdir.

AİLE ŞİRKETLERİ ARZULANAN PERFORMANSI YAKALAYABİLİYOR MU?

Aile Şirketleri yöneticilerine şirketlerinin değerini artırdığına inandıkları stratejileri ne kadar başarı ile uyguladıklarını sorduğumuzda, performanslarının hiç de arzu ettikleri düzeyde olmadığını gözlemliyoruz.

Örneğin, Aile Şirketlerinin %71'i "yönetim ekibinin becerilerini geliştirme"yi önemli bir strateji olarak işaret-

etmesini sağlayan en önemli varlıkları haline gelmektedir. Büyüme fırsatlarından faydalanmak için uluslararası pazarlara açılan şirketler için bir yandan Uzakdoğulu üreticiler fiyat ve marjlar üzerinde tehdit oluştururken, diğer yandan köklü uluslararası şirketlerin güçlü markaları ile karşılaşmaktadır.

Dolayısıyla uluslararası pazarlarda büyümeye başlayan aile şirketleri için global pazarlarda etkili olabilecek bir markaya sahip olunması kritik önem

lerken yalnızca %4'ünün bu alandaki performanslarından memnun olduklarını görmekteyiz. Aynı şekilde Aile Şirketlerinin %55'i "ürün yeniliği" nin çok önemli

bir stratejileri olduğunu belirtirken yalnızca %15'inin bu alandaki performanslarından tatmin olduğunu anlıyoruz. Bunlara paralel olarak, aile şirketlerinin gelişmeye açık diğer alanları "yatırımların daha verimli kullanılması" ve "teknolojiden daha çok yararlanmak" olarak öne çıkmaktadır.

Kocaeli'nde makine sektörü

2009 YILI VERİLERİNE GÖRE ORTA ANADOLU MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ İŞTİĞAL ALANI İTİBARIYLA KOCAELİ MAKİNE İHRACATINDA 6. ÖNEMLİ İL KONUMUNDA OLUP, BU SEKTÖRDE KOCAELİ'DEN İHRACAT YAPAN FİRMA SAYISI 345'TİR. İLİN İHRACATINDA 5. ÖNEMLİ SEKTÖR KONUMUNDAKİ MAKİNE VE AKSAMLARI SEKTÖRÜ; 220 MİLYON DOLARA YAKIN BİR DEĞERE SAHİP OLMASIYLA DİKKAT ÇEKİYOR.

Kocaeli; 1,5 milyon kişilik nüfus yoğunluğu ile 11. sırada yer alıyor. İl; ülke nüfusunun yaklaşık yüzde 2'sini barındırıyor. Kocaeli, güçlü sanayisine bağlı olarak yaratmış olduğu katma değer ve istihdam açısından ülke ekonomisi için tartışılmayacak bir öneme sahiptir. Bu yönüyle; yaratılan katma değer dikkate alındığında Kocaeli'nin, İstanbul, Ankara ve İzmir'den sonra dördüncü sırada yer alması sürpriz değildir. Kocaeli'nin GSYİH'ya olan katkısı TÜİK tarafından en son 2001 yılında açıklanan verilere göre yüzde 5,1'dir.

İhracatçı Birlikleri kayıt rakamlarına göre Kocaeli'nin ihracatı, 2008 yılında 2007 yılına göre yüzde 41,1 büyüyerek 8,2 milyar dolara ulaştı. 2009 yılında ise küresel kriz nedeniyle genel ihracattaki düşüşe paralel olarak yüzde 19 geriledi ve 6,6 milyar dolar oldu. 2009 yılında Türkiye ihracatının yüzde 6,8'ini gerçekleştiren Kocaeli ili ülkemiz sanayi ve ihracatı açısından gelişen illerimiz arasında yer alıyor. İlin ihracatında AB

ülkeleri önemli olup, 2009 yılında İtalya yüzde 8,3 pay ile ilk sırada yer aldı. Birleşik Arap Emirlikleri, Singapur, Rusya Federasyonu, Güney Afrika Cumhuriyeti, Almanya ise ihracatta önde gelen ülkelerdendir.

Kocaeli'nin sektörel ihracat rakamlarına bakıldığında, 2009 yılında "Sanayi" ihracatının 6,4 milyar dolar ve yüzde 96'luk oran ile en büyük paya sahip olduğu görülüyor. "Sanayi Mamulleri" ihracatından aldığı yüzde 64 pay ile "Taşıt Araçları ve Yan Sanayi" en önemli kalemi oluştururken, "Elektrik-Elektronik, Makine ve Bilişim" ile "Demir Çelik Ürünleri" onu takip ediyor. İlin ihracatında 5. önemli sektör konumundaki makine ve aksamları sektörü 220 milyon dolara yakın bir değere sahip olmasıyla dikkat çekiyor.

TÜİK verilerine göre 84. fasıl olarak tanımlanan makine ve aksamları sektöründe Kocaeli'nin ihracatı 2008 yılında bir önceki yıla göre yüzde 40,4 artış gösterirken, 2009 yılında genel ihracattaki yüzde 30 gerilemeye karşın, yüzde 19,7 oranında artış kaydedildi. Bununla

Ayhan Zeytinoğlu
Kocaeli Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

"Türkiye'nin ihracatı en hızlı artan sektörü olarak makine ve aksamları sektörünün bu yönde daha cesur girişimlere ihtiyacı var. Özellikle, kamu ihalelerinde yerli makine kullanılmasına önem verilmesi gerektiğini düşünüyorum."

birlikte, Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanında yer alan GTİP'ler bazında ilin 2009 yılı makine ihracatı incelendiğinde ihracat değerinin 2009 yılında yüzde 20 oranında gerilediği görülüyor. Alt mal grupları bazında incelendiğinde tüm mal gruplarında gerileme olmuş, özellikle "Vanalar" ile "Endüstriyel Isıtıcılar ve Fırınlar" ihracatında büyük düşüşler meydana geldi. 2009 yılı verilerine göre Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanı itibarıyla Kocaeli makine ihracatında 6. önemli il konumunda olup, bu sektörde Kocaeli'nden ihracat yapan firma sayısı 345'tir.

KOCAELİ SANAYİ ODASI: "MAKİNE SEKTÖRÜ; SANAYİLEŞMENİN LOKOMOTİFLERİNDEN BİRİ"

Kocaeli Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Zeytinoğlu; makine sanayinin sanayileşmenin lokomotif sektörlerinden biri olduğunu söyledi. Kocaeli ili açısından makine sektörünün önemine de değinen Ayhan Zeytinoğlu sözlerine şöyle devam etti: "Makine

sektörü, yüksek katma değer üreten ve diğer sektörleri de harekete geçiren, geliştiren temel bir sektör olması özelliğiyle, sanayileşmenin lokomotifi olan bir sektör. Kocaeli'nde makine sektörünü ve yan sanayini oluşturan üyelerimizin hemen hemen tamamını KO-Bİ'ler oluşturmakta. Bu sektörde faaliyet gösteren yaklaşık 150 üyemiz bulunuyor."

Kocaeli Sanayi Odası Yönetim Kurulu

Türkiye ihracatının yüzde 6,8'ini gerçekleştiren Kocaeli ili; ülkemiz sanayi ve ihracatı açısından gelişen illerimiz arasında yer alıyor. 2010 yılı Nisan ve Mayıs aylarında, makine sektöründe, Türkiye ile paralel olarak kapasite kullanım oranları artışa geçerek yüzde 73 seviyelerine kadar çıktı.

Başkanı Zeytinoğlu; Kocaeli'ndeki sanayi sektöründeki gelişmelerin ve değişmelerin takip edilmesi amacıyla her ay bir anket düzenlediklerini söyledi. Zeytinoğlu: "İlimizde her ay düzenli olarak Kocaeli Sanayi Odası tarafından Sanayi Kuruluşlarının Durumunu ve Beklentilerini Belirleme Anketi yapıyor. 2008 yılının son çeyreğinden bu

yana aylık bazda yapılan anket sonuçları sektörel kırılmalara göre de değerlendirilmektedir. Buna göre, makine sektöründeki firmalarımızın kapasite kullanım oranlarında, 2009 yılı son çeyreğinde, krizin de etkisiyle, yüzde 56'lara varan düşüşler görülmüştür. 2010 yılı Nisan ve Mayıs aylarında ise, Türkiye ile paralel olarak sektörde, kapasite kullanım oranları artışa geçerek yüzde 73 seviyelerine kadar çıkmıştır."

"KAMU İHALELERİNDE YERLİ MAKİNE KULLANILMASINA ÖNEM VERİLMESİ GEREKİYOR"

Ayhan Zeytinoğlu; Kocaeli'nde makine sektörünün daha da geliştirilmesi için yapılması gerekenler hakkında şunları söyledi: "Diğer ülkelerdeki Eximbankların daha uygun koşullarda kredi sağlıyor olmaları, ithalatı teşvik etmekte ve yerli üreticilerimizi zor duruma düşürmektedir. İhracat açığımızın en önemli kalemlerinden olan makine sektörümüzün gelişmesi ve dış pazarlarda rekabet gücünü artırmak için ülkemizde de daha uygun koşullarda orta ve uzun vadeli ihracat kredileri sağlanmalı. Bu kapsamda, Eximbank'ın uzun vadeli ve düşük faizli sistemleri geliştirmesi önemli. Türkiye'nin ihracatı en hızlı ar-

tan sektörü olarak makine ve aksamları sektörünün bu yönde daha cesur girişimlere ihtiyacı var. Özellikle, kamu ihalelerinde yerli makine kullanılmasına önem verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Yerli malına yönelik fiyat avantajı uygulamaları, yerli makinelerin kullanımını artıracaktır."

“TÜKETİCİNİN YERLİ SANAYİ MALLARINI TERÇİH ETMESİ; ÜRETİCİYİ TEŞVİK EDİYOR”

Tüketicinin son dönemlerde yerli sanayi mallarını tercih etmesini, üretici için teşvik edici bir gelişme olarak yorumlayan Zeytinoğlu; sözlerine şöyle devam ediyor: “Ayrıca, yerli girdi oranının çok yüksek olduğu sektörün son teşvik sistemimizde 12 stratejik sektörden biri olarak belirlenmesinin de sektör açısından sevindirici bir gelişme olduğu söylenebilir.

Tüm bunların yanı sıra, Kocaeli’nde makine sektörünü temsil eden firmalarımızın sorunlarına da kısaca değinmek istiyorum. Firmalarımız açısından, düşük kurların satış fiyatları üzerinde oluşturduğu dayanılmaz baskı ve düşük kur kaynaklı ithal ikame ile rekabet gücünün sektörde ciddi bir sıkıntı yaratmakta. Hammadde fiyatlarının dün-

ya pazarlarına göre daha yüksek oranlarda artmasıyla birlikte enerji maliyetlerinin yüksek oluşu da sektörümüz üzerindeki diğer önemli baskı unsurlarından. Bütün bunlara ek olarak meslek lisesi ve meslek yüksek okulu mezunlarının niteliklerinin yetersiz olması ve sektör beklentilerini karşılayamamaları da önemli bir sorun olarak karşımıza çıkıyor.”

“SEKTÖRLERİMİZİN YEREL SORUNLARINI TARTIŞABİLECEKLERİ PLATFÖMLER OLUŞTURDUK”

Ayhan Zeytinoğlu; Sanayi Odası olarak Kocaeli’nde makine sanayinin gelişmesi için yaptıkları destek ve faaliyetleri şu sözlerle ifade etti: “Kocaeli’nde makine sektörünün temsilcileriyle belli dönemlerde yaptığımız toplantılarla sektörün sorunlarını ve önceliklerini

belirlemeye çalışıyoruz. 23. ve 26. Meslek Komitelerimiz her ay düzenli olarak bir araya geliyor. Ayrıca, sektörlerimizin yerel sorunlarını tartışabilecekleri “Bölge Toplantıları” adı altında platformlar oluşturuyoruz.

Bunun yanı sıra, Kocaeli Sanayi Odası öncülüğünde, her yıl PricewaterhouseCoopers Türkiye ve CNN Türk işbirliğinde “Sanayi Kuruluşları Sektörel Performans Değerlendirme” araştırma çalışması düzenliyoruz. Bu organizasyona makine sektörü de dahil olmak üzere çeşitli sektörlerden katılan firmalarımız, sektördeki yerlerini, rekabetteki avantajlarını ve iyileştirme yapmaları gereken noktaları gösteren yol haritalarına sahip oluyorlar.

Bu seneki organizasyonumuzda, söz konusu çalışmanın sınırlarını TR42

Steven Young

Bosch Rexroth A.Ş. Murahhas Aza ve Genel Müdürü

“Türkiye’ye yapılan doğrudan yatırımlar yerli üretim kapasitelerini artırmakta ve sanayinin gelişip canlanmasına, gelecek yatırımlara yol açmak adına katkıda bulunmaktadır.”

kapsamındaki illeri de dahil ederek, genişletmeyi planlıyoruz.”

BOSCH REXROTH A.Ş. 80'DEN FAZLA ÜLKEDE ÜRÜN VE SİSTEM GELİŞTİRİYOR

Bosch Rexroth; tahrik ve kontrol teknolojileri alanında dünyanın önde gelen uzman firmaları arasında sayılıyor. Firma; mobil uygulamaların yanında endüstriyel ve fabrika otomasyonunda kullanılan makinelerin tahrik, kontrol ve hareket ettirilmesi konusunda 500 binden fazla müşteriye Rexroth markası ile özel çözümler üretiyor. The Drive & Control Company sloganı ile Bosch Rexroth, 80'den fazla ülkede ürün ve sistemler geliştiriyor, üretiyor ve sanayiye sunuyor. Bosch Grubu'na dahil olan firma 2009'da yaklaşık 34.200 çalışanı ile yaklaşık 4,1 milyar Avro ciro elde etmiştir.

1976'da Türkiye'de başlayan faaliyetlerini artırarak devam ettiren Bosch Rexroth A.Ş., 2009 yılı içerisinde hem Gebze'deki yeni genel müdürlük binası hem de Bursa'daki seri üretim tesisi ile Türkiye'deki sınırlarını genişletti.

Gebze'deki yeni fabrika; hidrolik güç üniteleri, hidrolik silindirler, hidrolik bloklar ve didaktik setler üretim yeri ve

aynı zamanda servis merkezi olarak hizmet veriyor. Yeni merkez binasının yer aldığı TOSB (Taysad Organize Sanayi Bölgesi) modern altyapısı ve stratejik lokasyonu ile firmaya çeşitli avantajlar sağlıyor. Özellikle sanayinin metropolün dışına kaymasıyla beraber şehirden uzaklaşan Türk sanayicilerine bölgenin karayolları ve liman alt yapısı ile daha kolaylıkla ulaşılabilir.

Bosch Rexroth A.Ş. Murahhas Aza ve Genel Müdürü Steven Young, makine üssü olma yolunda ilerleyen Kocaeli'nde yer almanın kendi firmalarına getirdiği artılara değindi. Young: “Hizmet verdiğimiz sektörlerin aynı bölgede faaliyet göstermesi müşterilerimize daha yakın olmamızı sağlıyor. Müşterilerimize yakınlaştıkça onların ihtiyaçlarını daha yakından takip edebiliyor, ta-

leplerini daha hızlı karşılayabiliyoruz. Böylece Türk sanayi ve sanayicisinin vazgeçilmez iş ortağı olma adına önemli bir adım daha atmış oluyoruz.”

“20 YILDIR HOLLANDA'DA ÜRETİLEN SİLİNDİRLER ARTIK TAMAMEN GEBZE'DE ÜRETİLİYOR”

Bosch Rexroth A.Ş. Genel Müdürü Steven Young; üretim ve ihracatlarını artırmak için yaptıkları çalışmalar hakkında bilgi verdi. Genel Müdür Young: “Bosch Rexroth Türkiye, Avrupa ve Dünya'nın çeşitli bölgelerine ihracat yapmaktadır. 2009'da Bosch Rexroth tarafından yapılan atılımlardan bir tanesi silindir pazarındadır. Bosch Rexroth Hollanda'da 20 yıldır üretilen silindirler, Bosch üretim standartlarına

sahip bir fabrikada değer katarak üretilme fırsatı çıkınca tamamen Gebze fabrikasında üretilmeye başlanmıştır. Buna göre Hollanda'da özellikle mobil hidrolik olmak üzere, endüstriyel presler, madencilik ve hatta deniz tabanı tarama gibi çok özel alanlarda üretim yapan müşterilerin ihtiyaçları Türkiye'den karşılanmaya başlamıştır. Benzer bir diğer olumlu gelişme de "Golden Horn" adıyla anılan Bosch Rexroth didaktik set mühendisliği ve üretiminin Almanya merkezden Türkiye'ye kademeli geçişinin gerçekleştirilmesidir. Her iki proje de özellikle eğitim setlerinin Türkiye'de üretilip ihraç edilmesi Türk Sanayisi adına takip edilmesi gereken iki önemli atılımdır. Bu şekilde Türkiye'ye yapılan doğrudan yatırımlar

yerli üretim kapasitelerini artırmakta ve sanayinin gelişip canlanmasına, gelecek yatırımlara yol açmak adına katkıda bulunmaktadır." Genel Müdür Young; firma olarak 2010 yılı hedeflerinin büyümeye devam etmek olduğunu söyledi. Young: "2009 kriz yılında dünya çapında belirgin ölçüde düşen ticaret hacminin

kriz öncesi seviyeye dönüşü, zaman alacaktır. Frankfurt'ta düzenlenen 2009 ticaret yılı firma rakamlarının sunumunda Bosch Rexroth AG Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Albert Hieronimus'un da belirttiği gibi, "Önümüze bakıyoruz ve 2010 yılında Bosch Rexroth olarak yeniden büyüme kaydedeceğiz."

SİSMAT A.Ş. 50 ÜLKEYE İHRACAT YAPIYOR

Sismat; 30 yıldır su ve atık su arıtma tesisleri, su alma yapıları ve çamur su-

suzlaştırma ekipmanlarının tasarım ve üretimini gerçekleştiriyor. Sismat; Kocaeli-Gebze bölgesinde arıtma tesisi ekipmanları üreten ilk firmalar arasın-

da yer alıyor. Sismat Genel Müdürü Osman Türüdü; makine sektörünün Kocaeli'ndeki gelişimi hakkında bilgi verdi. Genel Müdür Türüdü: "Bölgenin

sanayileşmesine ve Türkiye’de çevre sektörünün büyümesine paralel olarak bölgemizde konumuzla işteğal pek çok firma faaliyette bulunmaktadır. Gebze

bölgelerini artırma tesis ekipmanları üreticilerinin merkezi olarak adlandırılmak yanlış olmaz.”

Türüdü; Sismat’ın ihracat yaptığı ülkelerin başında Avrupa Birliği üyesi ülkelerin geldiğini söyledi. Türüdü: “Sismat 50’den fazla ülkeye ihracat yapmaktadır. Ağırlıklı olarak Avrupa Birliği üyeleri ana ihracat yapmış olduğumuz ülkelerdir bununla birlikte son dönemde Arap Yarımadası ve Kuzey Afrika pazarında büyük gelişmeler kaydetmekteyiz.”

Genel Müdür Türüdü; iç pazarın; firmalarının cirolarının sadece 15’ini oluşturduğunu ve amaçlarının bu oranı artırmak olduğunu söyledi.

“KOCAELİ’NİN GELİŞMİŞ SANAYİSİNE YAKIN OLMAK EN BÜYÜK ARTIMIZ”

Kocaeli’nin makine üretim yapan firmalar için artı ve eksilerini değerlendiren Türüdü; Kocaeli’nin gelişmiş sanayi alt yapısının önemli bir artı unsur olduğunun altını çizdi. Türüdü: “Kocaeli bölgesinin gelişmiş sanayi alt yapısı ile doğru ve iyi tedarikçiler bulma diğer bölgelere göre büyük bir artı unsurdur. Gelişmiş sanayiye sürekli yakın olmak pazar bilgilerini güncel ve gelişmeleri daha yakından takip edebilme imkanı sunmaktadır. Kaliteli personel bulabilme, diğer bölgelere göre daha kolay olmaktadır. Sismat’ın üretmiş olduğu ürünler hacim olarak oldukça büyüktür. Fakat bölgemiz bu ekipmanların lojistiği için bir avantajdır.”

Genel Müdür Türüdü; bölgenin eksi yönleri hakkında ise şunları söyledi: “Kocaeli’nin makine sektörü açısından dezavantajları ise; özellikle bölgenin değerlendirilmesi ve maliyetlerin yükselmesi ile daha yüksek katma değerli ürünler üretme konusunda sürekli bir baskı oluşturmaktadır. İşletmemizde ihtiyaç duyduğumuz fazla alanın veya depo sahalarının maliyeti yüksek olmaktadır.”

Sismat Genel Müdürü Türüdü; üretim ve ihracatın artırılması için yapılması gerekenleri şu şekilde ifade etti: “Çalışmalarımız hem makro hem de mikro düzeyde olmalıdır. Sismat olarak mikro düzeyde önceliğimiz çalıştığı-

Osman Türüdü

Sismat A.Ş. Genel Müdürü

“Bölgenin sanayileşmesine ve Türkiye’de çevre sektörünün büyümesine paralel olarak Gebze bölgesini artırma tesis ekipmanları üreticilerinin merkezi olarak adlandırabiliriz.”

mız firmalarda tam memnuniyeti sağlamaktır. Müşterilerimizden aldığımız geri dönüşler ile özellikle iş süreçlerimizde ve ürün kalitemizde iyileştirmeler için şu anda 2 ayrı proje yürütmekteyiz. Daha sonra yeni ülkeler ve müşterilere hizmet amacı gütmekteyiz.

Bu amaçla bu yıl ihracat yaptığımız ülkelere 5 yeni ülke eklemeyi planlıyoruz ve belirlemiş olduğumuz bu ülkelere ziyaret programlarını gerçekleştiriyoruz.

Ayrıca Sismat olarak her yıl ürün grubumuza 1 yeni ürün ekleyerek müşterilerimize vermiş olduğumuz hizmetleri genişletmeyi planlıyoruz.

Bununla birlikte özellikle makro düzeyde yapılması gereken konular vardır. Öncelikli olarak Türk markalarının imajının artırılması, ihracatçı teşviklerinin KOBİ düzeyinde daha aktif olması, ihtisas sektörlerin belirlenerek, bu sektörlerle yönelik bölgesel alt yapıların oluşturulması, uzman ara eleman ve mühendis yetiştirilmesi ve tabii makro ekonomik ölçekte özellikle kredi faizleri ve döviz kuru politikasının kabul edilebilir bir düzeyde olması, ihracatımızda büyük fayda sağlayacaktır.”

Sadece mühendis değil girişimci yetiştiren:

Dumlupınar Üniversitesi

ÖĞRENCİLERİMİZE MEZUN OLDUKLARINDA İŞ ARAYAN, İŞ BULMAK İÇİN ÇABA SARF EDEN KİŞİLER DEĞİL DE İŞ KURMA VE İŞ VERME KONUSUNDA ÇALIŞAN BİREYLER OLMALARINI VE BU KONUDA DA KENDİLERİNE GÜVENMELERİNİ VE GİRİŞİMCİ OLMALARINI ÖĞÜTLÜYÜRÜZ DİYEN PROF. DR. RAMAZAN KÖSE, SADECE MÜHENDİS DEĞİL GİRİŞİMCİ YETİŞTİRDİKLERİNİ SÖYLÜYOR.

Bilim ve teknoloji alanında çok hızlı gelişim ve değişim yaşandığını söyleyen Dumlupınar Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makina Mühendisliği Bölüm Başkanı Ramazan Köse, “Bu aşamada Türkiye makine sektörü her geçen yıl karlılığını artıran bir sektör konumunda olmasına rağmen ABD ve AB ülkeleri ile yarışabilecek konumda değildir” diyor. Prof. Dr. Köse, öncelikle üretim üzerine büyüyen bir ülke olmak için üretkenliğimizi nasıl artıracığımızı ve daha rekabetçi bir Türkiye için neler yapmamız gerektiği üzerinde çalışarak bir model oluşturulması gerektiğini söylüyor. Prof. Dr. Köse şöyle devam ediyor: “Şu andaki mevcut durumda, hangi iş sektöründe, hangi düzeyde ve nitelikte ne kadar yetişmiş insan gücüne ihtiyaç duyulduğu ile ilgili bir planlama yok. Bu durum mühendislik eğitiminin düzenlenmesinde, geliştirilmesinde ve istihdamında önemli sorunlara neden olmaktadır. Sonuç olarak sektörün ABD ve AB ülkeleri ile rekabet edebilmesi için; son teknolojilerin takibi, Ar-Ge çalışmalarına yatırımlar yapılması ve sektörünün teknolojiyi öne çıkaran bir üretim modeline geçmesi gerekiyor.”

“HAMMADE MALİYETLERİ YÜKSEK”

Prof. Dr. Köse, “Bugün dünyada, daha çok devletlerin ve özel sektörün görevleri arasında yer alan konuların (işsizlik, ekonomik ve sosyal kriz, yoksulluk, küresel terör, iklim değişikliği, çevre kirliliği, altyapı yatırımlarının yetersizliği vb)

Ramazan Köse

Dumlupınar Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makina Mühendisliği Bölüm Başkanı

Türkiye’de üniversite-sanayi işbirliğine yeterince önem verilmiyor. Bunun temelindeki neden tarafların birbirlerini yeterince tanımaması. Üniversite eğitim-öğretim programlarının sanayiye dönük olmaması şart. Aynı zamanda mali kaynak ve işbirliğini düzenleyecek bir organizasyon oluşturulması da gerekiyor.

çözümü için sektörlerin bir araya gelip güç oluşturması gerekiyor” diyor. Prof. Dr. Köse şöyle devam ediyor: “Ülkemizde mühendislik ve işçilik maliyetleri düşük olsa da enerji ve hammadde maliyetleri yüksek olduğundan diğer ülkelerle rekabet şansımız azdır. Dolayısıyla öncelikle bu konularda iyileştirmeler yapılmalı, yeni yatırımlara gidilerek, bu giderler azaltılmalıdır. Ayrıca hammadde ve enerji üretimini teşvik eden yasa reformlarının yapılması gerektiği gerçeği de unutulmamalıdır. Ancak sektörel planlama, bilimsel araştırma ve teknoloji geliştirme altyapısı kurulmaksızın, sade-

ce bir teşvik mekanizmasına bağlı olarak ülkemizdeki ABD ve AB ülkeleri ile yarışmak mümkün olamamaktadır. Bu hususta, sanayi kuruluşları Ar-Ge faaliyetlerini artırmalı ve bu yolda üniversite desteğini mutlaka almalıdır.”

Üniversitelerin eğitim-öğretim yanında yapması gereken diğer bir görevlerinin de disiplinler arası bilimsel araştırmalara bağlı olarak teknoloji üreterek, bu teknolojinin kullanımına öncülük yap-

maları olduğuna değinen Prof. Dr. Köse, “Bu bağlamda; üniversite sanayi işbirliği ile Ar-Ge çalışmalarının yapılması, son teknolojilerin takibi ve yeni teknolojilerin bulunması gerekmektedir” diye konuşuyor. Prof. Dr. Köse’ye göre, üniversitelere bu konuda düşen görev ise sektörün ihtiyaç duyduğu kalifiye iş gücünü yetiştirmek ve teknoloji geliştirme çalışmalarında sektöre yardımcı olmak. “Bu nedenle üniversiteler kendilerine tahsis

edilen kaynakları rasyonel ve verimli kullanmalı, yeni projeler için kaynak yaratarak imkânlarını üniversite ve kamu yararı için değerlendirme konusunda hassas davranmalıdır.”

“YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI ÜZERİNE ÇALIŞIYORUZ”

Üniversiteler yakın çevreleri ile vazgeçilmez bir etkileşim içerisindeyken, çağdaş üniversite yaklaşımında, yakın çevrenin sorunlarına çözüm aramak artık bir zorunluluk haline geldi. Prof. Dr. Köse Makine Mühendisliği Bölümü’nün de, 18 yıllık geçmişi boyunca bölge ve ülke ekonomisine katkıda bulunduğunu söylüyor ve şöyle devam ediyor: “Ülkemizde ve dünyada artan enerji talebinin karşılanması ve bilinen enerji üretim yöntemlerinin oluşturduğu çevre problemlerinin azaltılabilmesi amacıyla, yenilenebilir enerji kaynakları üzerinde araştırmalar yapılmıştır. İlimizdeki kamu ve özel kuruluşlar ile birlikte ortak projeler gerçekleştirilmiş, yapılan çalışmalara katkıda bulunulmuş ve bu çalışmaları isteklendirici etkinlikler gerçekleştirilmiş-

“ Kütahya Sanayi ve Ticaret Odası ve KOSGEB desteğiyle, üniversite-sanayi işbirliği bağlamında Ar-Ge projeleri yürütüyoruz. Çevre illerde Sanayi ve Ticaret Odalarının düzenlediği proje pazarlarına katkı verdiğimiz gibi, en son Eskişehir’de Mayıs ayında Ticaret odasının düzenlediği proje pazarına bölüm olarak 4 proje ile katıldık. ”

tir. Bu bağlamda; Jeotermal enerji, Rüzgar Enerjisi, Güneş Enerjisi ve Sanayi Kuruluşlarının Ekonomiklik ve Enerji Analizleri, Hava Kirliliği, Sistem ve Ekipman Optimizasyonu, Üretim ve İmalat ile ilgili lisans üstü düzeyinde çalışmalar yapılmıştır. Bu alanlarda, 92 adet tez tamamlanmış olup 45 adet tez ise devam etmektedir.”

Üniversite-Sanayi işbirliği kapsamında bölümde birçok projenin hayata geçirildiğine de değinen Prof. Dr. Köse, “Projeler TÜBİTAK, DPT ve Dumlupınar Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Şubesi tarafından desteklenmektedir. Kütahya Dumlupınar Tasarım Teknoloji Geliştirme Bölgesi projesi 28 Temmuz 2009 tarihli Resmi gazetede yayınlanarak resmîyet kazanmıştır. Kütahya Organize Sanayi Bölgesi içinde gerçekleştirilecek söz konusu teknopark alanı içinde DPT tarafından kabul edilen DPÜ Araştırma ve Tasarım Merkezi bulunacaktır” diyor.

“KAMU VE ÖZEL SEKTÖRLERE EĞİTİM VERİYORUZ”

Kütahya Genç İş Adamları Derneği ile yaptıkları iş birliği protokolü çerçevesinde Kütahya merkezindeki işletmelerin sorunlarını çözme ve verimliliğini artırma çalışmaları yürüttüklerini de belirten Prof. Dr. Köse, Kütahya’da bulunan kamu veya özel sektör kuruluşlarında çalışanlara ihtiyaç duyacakları konularda eğitim vermek amacıyla Sürekli Eğitim Merkezi’nin çalışmalarına devam ettiğini söylüyor. “Ayrıca Kütahya Sanayi ve Ticaret Odası ve KOSGEB desteğiyle, üniversite-sanayi işbirliği bağlamında Ar-Ge projeleri yürütülmektedir. Çevre illerde Sanayi ve Ticaret Odalarının dü-

zenlediği proje pazarlarına katkı verilmekte olup en son Eskişehir’de Mayıs ayında Ticaret odasının düzenlediği pro-

je pazarına bölüm 4 proje ile katılmıştır. Yine Mayıs ayında bölüm öğrencileri sektörün önde gelen firmalarının katıldığı kariyer günlerini gerçekleştirmiştir.” Bölümün akademik kadrosu, fiziki yapılanması ve laboratuvarlarının nitelikli eğitim-öğretim için yeterli düzeyde olduğunu vurgulayan Prof. Dr. Köse,, “Bölümde lisans eğitimi yanında Yüksek Lisans ve Doktora eğitimi verilmekte olup kadrolu 20’nin üzerinde öğretim üyesi (2 Prof., 2 Doç.17 Yrd.Doç, 2 Öğr.Gör, 5 Arş.Gör, 2 Teknisyen) görev yapmaktadır” diyor. Prof. Dr. Köse şöyle devam ediyor: “Bölüm akademik kadrosu, ulusal ve uluslararası düzeyde bilimsel yayınlar yapmanın yanı sıra kongre, çalıştay vb. bilimsel organizasyonlar düzen-

leme yetkinliğine sahiptir. Mevcut laboratuarlarda 5-10 kişilik öğrenci grupları rahatça çalışabilmekte, ayrıca 4. sınıf öğrencileri bölümdeki 14 adet laboratuarda öğretim elemanları nezaretinde çalışarak bitirme projelerini tamamlamaktadırlar. Bölümlerin altyapılarının güçlendirilmesinde üniversite-sanayi işbirliği çok önemlidir. Bu noktada, ihtiyaç duyulan istihdamın yeterli bir şekilde donatılabilmesi için, gerek ortak projelerde gerekse staj konusunda üniversite ve sanayi birlikte hareket ederek hedeflerini belirlemelidirler." Makine sanayi temsilcilerinin yetişmiş eleman bulmakta zorluk çekmelerine de değinen Prof. Dr. Köse, "Yetişmiş eleman bulmakta zorlandığını söyleyen firmalar tecrübeli eleman aramaktadırlar. Yeni mezun olmuş mühendisler, tecrübeli mühendisler göre öğrenmeye ve bilgiye daha hevesli olurlar. Maalesef dina-

mizm ve üretkenlik açısından daha verimli olan yeni mezun mühendisler işi öğretmek ve faydalanmak zaman aldığından sektör tecrübeli insanlara yöneliyor ve bu da ülkemizin mühendislik gücünü köreltiyor" diyor.

Teknik elemanın gerek iş yaşamında gerekse sosyal yaşamında girişimci ve sosyal olması gerektiğine de değinen Prof. Dr. Köse, "Bizler öğrencilerimize mezun olduklarında iş arayan, iş bulmak için çaba sarf eden kişiler değil de iş kurma ve iş verme konusunda çalışan bireyler olmalarını ve bu konuda da kendilerine güvenmelerini ve girişimci olmalarını öğütlüyoruz" diye konuşuyor.

“ÜNİVERSİTE - SANAYİ İŞBİRLİĞİ ÖNEMLİ”

Türkiye’de üniversite-sanayi işbirliğine yeterince önem verilmediğini ifade eden Prof. Dr. Köse, bunun temelinde birçok neden bulunduğunu söylüyor: "Tarafların birbirlerini yeterince tanımaması,

üniversite eğitim-öğretim programlarının sanayiye dönük olmaması, mali kaynak ve işbirliğini düzenleyecek bir organizasyonun olmaması gibi. Tüm bu sorunların yanında tarafları mali açıdan veya diğer konularda işbirliğine zorlayıcı tedbirlerin olmaması, üniversite-sanayi işbirliğini engelleyen sorunların başında gelmektedir. Üniversite-sanayi işbirliğini koordine edecek ve yürütecek finans anlamında gerekli desteği sağlayacak bir kurum olmalı ve iki kurum arasındaki bağı güçlendirmelidir."

"Kurumların karşılıklı işbirliğine kurumlar zorlanmalıdır!" diye konuşan Prof. Dr. Köse, üniversite ve sanayi kuruluşlarını bir araya getiren toplantılar düzenlenmesi, gerektiğini söylüyor. Prof. Dr. Köse, "Hâlihazırda birkaç kuruluşun yapmış olduğu yarışma ve teknoloji pazarı gibi etkinlikler artırılmalıdır. Ancak, tüm etkinlikler yerel düzeyde kalmamalı, ulusallaştırılmalı hatta globalleştirilmelidir" diye konuşuyor.

Prof. Dr. Köse, Dumlupınar Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nün şu anda gerçekleştirdiği faaliyetlerden de bahsediyor: "Danışman öğretim elemanları nezaretinde bölüm öğrencilerinin dizayn ettiği güneş arabası 2008 yılında TÜBİTAK tarafından organize edilen Formula-G yarışması Ankara etabında 46 üniversite aracı arasından finale kalmıştır. Bu başarı, yarışmaya ilk defa katılan üniversiteler arasında en iyi derece olmuştur. Aracımız yarı finalde 9.(46 Üniversite arasında) finalde ise 16. (22 Üni. Arasında) olmuştur. Öğrencilerimiz, şu anda araç dizaynı üzerinde çalışmakta olup Temmuz ayında ki yarışlara katılıp iyi bir derece yapmayı hedeflemekteler. Bölümümüzün en önemli misyonu olan, Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü savunan, demokrat, lâik, insan haklarına, hukukun üstünlüğüne ve başkalarının özgürlüklerine saygılı, toplumsal sorumluluk bilincine ve ekip ruhuna sahip, araştırmacı ve sorgulayıcı, rekabetçi, sosyal ilişkileri güçlü, toplumun değerini bireysel menfaatlerinin önünde tutan, bilimin peşinde koşan, sadece yaptıklarından değil yapamadıklarından da sorumlu olan mükemmel eğitimli bireyler yetiştirme hedefine kararlı ve emin adımlarla yürümektedir."

göstergeler

Yılın ilk 5 ayında 4 milyar dolar makine ihracatı

MAKİNE SEKTÖRÜ TOPLAMI 84. FASLIN TAMAMI VE 84. FASIL DIŞI ORTA ANADOLU MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ İŞTİĞAL ALANI TOPLAMINDAN OLUŞAN MAKİNE SEKTÖRÜNÜN TAMAMININ İHRACATI 2009 YILI OCAK-MAYIS DÖNEMİNDE 3 MİLYAR 334 MİLYON DOLAR İKEN, BU RAKAM 2010 YILI AYNI DÖNEMİNDE YÜZDE 19,2 ORANINDA ARTARAK 3 MİLYAR 974 MİLYON DOLARA YÜKSELDİ.

Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanına giren GTİP'ler kapsamında belirlenen Türkiye geneli ihracat kayıtlarına göre; 2009 yılı Ocak-Mayıs dönemi ihracat kayıt rakamı 2 milyar 216 milyon dolar iken, bu rakam 2010 yılının eş zaman diliminde yüzde 12,6 oranında yükselerek 2 milyar 494 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Makine sektörü toplamı, 84. faslin tamamı ve 84. fasıl dışı Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanı itibarıyla 2010 yılının ilk 5 ayında önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 19,2 artarak 3 milyar 974 milyon dolar olarak kaydedildi. Mal grupları bazında incelendiğinde ise; 2010 yılı Ocak-Mayıs döneminde, ihracatında en yüksek artış gerçekleşen kalemler ise yüzde 175,3 ile motorlar, aksam ve parçaları, yüzde 134,2 ile diğer endüstriyel yıkama ve kurutma makineleri, yüzde 79,0 ile deri işleme ve imalat makineleri, yüzde 70 ile

ambalaj makineleri aksam ve parçaları, yüzde 56,3 ile rulmanlar olmuş. 2010 yılı Ocak-Mayıs dönemi ihracatında en fazla gerileme görülen mal grupları ise; % 18,9 ile hadde ve dökmük makineleri, kalıplar, aksam ve parçaları, yüzde 18,4 ile savunma sanayi için silah ve mühimmat, yüzde

17,3 ile yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri, yüzde 8,0 ile büro makineleri, yüzde 4,8 ile gıda sanayii makineleri, aksam ve parçaları olarak sıralanıyor. OAİB iştiğal alanına giren ürünler itibarıyla, mal gruplarının sektör ihracatından aldıkları paylar incelendiğinde ise; 2010 yılı Ocak-Mayıs döneminde; yüzde

ORTA ANADOLU MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ İŞTİĞAL ALANI İTİBARIYLA İHRACAT GERÇEKLEŞTİRİLEN İLK ON ÜLKE (2009-2010 YILLARI OCAK-MAYIS DÖNEMİ)

ÜLKE	2009 YILI		2010 YILI		(% DEĞİŞİM)	
	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer
ALMANYA	29,696,283	192,415,625	30,112,679	208,433,246	1.4	8.3
İRAN	17,157,814	107,439,609	27,974,774	154,436,295	63.0	43.7
A.B.D.	13,377,269	148,198,964	14,187,534	152,459,175	6.1	2.9
İRAK	23,053,004	110,350,636	27,269,675	150,293,306	18.3	36.2
İNGİLTERE	19,032,480	83,161,413	24,748,314	107,964,741	30.0	29.8
İTALYA	15,539,111	82,282,778	16,378,664	92,514,863	5.4	12.4
FRANSA	12,640,092	72,272,030	14,126,195	81,633,751	11.8	13.0
RUSYA	10,914,092	76,247,897	11,859,953	79,434,023	8.7	4.2
AZERBAYCAN	9,022,080	54,981,895	10,095,556	69,653,976	11.9	26.7
LİBYA	10,707,406	55,166,147	12,207,648	66,816,899	14.0	21.1
DİĞER	196,421,144	1,233,937,298	217,110,285	1,331,056,712	10.5	7.9
T O P L A M	357,560,774	2,216,454,291	406,071,278	2,494,696,987	13.6	12.6

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

13,8 pay ile Endüstriyel Klimalar ve Soğutma Makineleri birinci, yüzde 11,2 pay ile İnşaat ve Madencilikte Kullanılan Makineler ikinci ve yüzde 9,5 pay ile Pompa ve Kompresörler üçüncü sırada yer alıyor.

2010 OCAK-MAYIS DÖNEMİNDE İLK 10 ÜLKEYE DE MAKİNE İHRACATIMIZ YÜKSELDİ

Ülkeler itibariyle ihracat kayıt rakamlarına bakıldığında; 2010 yılı Ocak-Mayıs döneminde en fazla ihracat yapılan ilk üç ülke Almanya, İran ve ABD olarak sıralanıyor. Söz konusu dönemde ilk on ülke arasında en büyük ihracat artışının yüzde 43,7 ile İran'a yönelik olduğu görülüyor. Anılan ülkeye ihracatımız 154,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiş. 2010 yılı Ocak-Mayıs döneminde en fazla makine ihracatı yaptığımız ilk 10 ülkede de ihracatımızın yükseldiği görülüyor. Bu dönemde en fazla makine ihracatı gerçekleştirdiğimiz ülke

MAKİNE VE AKSAMLARI SEKTÖRÜNÜN TAMAMINA İLİŞKİN İHRACAT KAYIT RAKAMLARI

	OCAK-MAYIS 2009		OCAK-MAYIS 2010		(% Değişim)	
	Miktar Kg	Değer (\$)	Miktar Kg	Değer (\$)	Miktar kg	Değer (\$)
REAKTÖRLER VE KAZANLAR	15,667,296	92,184,620	13,457,552	96,682,479	-14.1	4.9
TÜRBİN, TURBOJET, HİDR.SİLİNDİR AKS. PRÇ.	4,805,777	88,715,247	5,385,889	89,181,570	12.1	0.5
POMPALAR VE KOMPRESÖRLER	22,056,686	162,750,118	28,887,699	236,140,262	31.0	45.1
VANALAR	12,251,717	97,239,076	14,138,353	123,713,586	15.4	27.2
KLİMALAR, SOĞUTUCU VE DONDURUCULAR	134,449,714	620,106,738	157,017,370	735,316,922	16.8	18.6
ISITICILAR VE FIRINLAR	11,720,503	88,212,534	11,648,830	107,698,913	-0.6	22.1
HADDE VE DÖKÜM MAK., KALIPLAR, AKS. VE PRÇ.	17,212,042	120,598,149	15,362,580	97,748,930	-10.7	-18.9
GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	22,065,878	143,038,652	21,748,456	136,187,552	-1.4	-4.8
TARIM VE ORMANCILIK MAKİNELERİ	32,811,279	138,624,393	37,589,512	168,066,953	14.6	21.2
YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEME MAK.	11,879,435	68,487,451	10,825,285	56,650,500	-8.9	-17.3
İNŞAAT VE MADENCİLİK MAKİNELERİ	64,573,497	251,305,005	74,771,017	280,207,982	15.8	11.5
KAĞIT İMALINE VE MATBAACILIĞA MAHSUS MAK.	2,093,726	18,786,852	3,491,212	21,927,008	66.7	16.7
DİĞER YIKAMA, KURUTMA MAKİNELERİ	100,004,001	324,699,510	121,787,795	401,837,745	21.8	23.8
TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ	17,148,664	84,641,248	22,433,380	108,607,420	30.8	28.3
DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ	542,801	2,084,032	747,799	3,730,308	37.8	79.0
KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME MAKİNELERİ	3,039,165	27,997,128	3,052,562	30,973,435	0.4	10.6
TAKIM TEZGAHLARI	30,040,234	192,609,269	30,890,164	198,694,377	2.8	3.2
DİĞER MAKİNELER, AKSAM VE PARÇALAR	28,335,969	198,571,127	36,926,915	230,506,177	30.3	16.1
MOTORLAR, AKSAM VE PARÇALARI	22,410,218	380,362,606	33,050,998	591,919,601	47.5	55.6
BÜRO MAKİNELERİ	1,226,892	33,705,289	1,267,631	54,760,496	3.3	62.5
RULMANLAR	2,681,046	21,874,094	3,247,098	34,183,070	21.1	56.3
SAVUNMA SAN.İÇİN SİLAH VE MÜHİMMAT	5,561,593	150,409,225	4,868,662	122,802,159	-12.5	-18.4
AMBALAJ MAKİNELERİ, AKSAM VE PARÇALARI	1,358,489	27,712,522	1,703,788	47,108,786	25.4	70.0
TOPLAM	563,936,623	3,334,714,886	654,300,548	3,974,646,233	16.0	19.2

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Not: 12'li GTİP bazında ihracat kayıt rakamlarına "www.makinebirlik.com" web sitesinin "İstatistik" bölümünden ulaşabilirsiniz.

olan Almanya'ya 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 192 milyon 415 bin dolarlık makine ihracatı yapan firmalarımız 2010 yılına geldiğinde bu değeri yüzde 8,3 oranında arttırarak 208 milyon 433 bin dolarlık makine ihracatı yapmışlar. Makine ihracatımızın en fazla olduğu

ikinci ülke olan İran'a ise 2009 yılının ilk 5 aylık döneminde 107 milyon 439 bin dolar ihracat söz konusu iken 2010 yılının eş zaman dilimine geldiğinde yüzde 43,7 artışla 154 milyon 436 bin dolarlık ihracat kaydedilmiş. Üçüncü büyük ihracat pazarımız ABD'de de yükseliş

ORTA ANADOLU MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ İŞTİĞAL ALANI İTİBARIYLA İHRACAT KAYIT RAKAMLARI

MAL GRUBU ADI	OCAK - MAYIS 2009			OCAK - MAYIS 2010			(% Değişim)		
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/KG	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/KG	Miktar	Değer	
REAKTÖRLER VE KAZANLAR	15,667,296	92,184,620	5.9	13,457,552	96,682,479	7.2	-14.1	4.9	
TÜRBİN, TURBOJET, HİDR.SİLİNDİR AKS. PRÇ.	4,805,777	88,715,247	18.5	5,385,889	89,181,570	16.6	12.1	0.5	
POMPALAR VE KOMPRESÖRLER	22,056,686	162,750,118	7.4	28,887,699	236,140,262	8.2	31.0	45.1	
VANALAR	12,251,717	97,239,076	7.9	14,138,353	123,713,586	8.8	15.4	27.2	
ENDÜSTRİYEL KLİMALAR VE SOĞUTMA MAK.	56,946,729	273,891,464	4.8	71,908,649	343,326,239	4.8	26.3	25.4	
ENDÜSTRİYEL ISITICILAR VE FIRINLAR	9,782,674	77,677,155	7.9	9,449,324	96,255,987	10.2	-3.4	23.9	
HADDE VE DÖKÜM MAK., KALIPLAR,AKS. VE PRÇ.	17,212,042	120,598,149	7.0	15,362,580	97,748,930	6.4	-10.7	-18.9	
GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	22,065,878	143,038,652	6.5	21,748,456	136,187,552	6.3	-1.4	-4.8	
TARIM VE ORMANCILIK MAKİNELERİ	32,811,279	138,624,393	4.2	37,589,512	168,066,953	4.5	14.6	21.2	
YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEME MAK.	11,879,435	68,487,451	5.8	10,825,285	56,650,500	5.2	-8.9	-17.3	
İNŞAAT VE MADENCİLİK MAKİNELERİ	64,573,497	251,305,005	3.9	74,771,017	280,207,982	3.7	15.8	11.5	
KAĞIT İMALİNE VE MATBAACILIĞA MAHSUS MAK.	2,093,726	18,786,852	9.0	3,491,212	21,927,008	6.3	66.7	16.7	
DİĞER ENDÜSTRİYEL YIKAMA, KURUTMA MAK.	265,823	3,297,262	12.4	262,330	7,722,671	29.4	-1.3	134.2	
TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ	17,148,664	84,641,248	4.9	22,433,380	108,607,420	4.8	30.8	28.3	
KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME MAKİNELERİ	542,801	2,084,032	3.8	747,799	3,730,308	5.0	37.8	79.0	
TAKIM TEZGAHLARI	3,039,165	27,997,128	9.2	3,052,562	30,973,435	10.1	0.4	10.6	
DİĞER MAKİNELER , AKSAM VE PARÇALAR	30,040,234	192,609,269	6.4	30,890,164	198,694,377	6.4	2.8	3.2	
MOTORLAR, AKSAM VE PARÇALARI	24,570,052	170,708,552	6.9	31,559,703	192,800,994	6.1	28.4	12.9	
BÜRO MAKİNELERİ	73,693	167,878	2.3	140,766	462,197	3.3	91.0	175.3	
RULMANLAR	132,478	1,654,898	12.5	149,498	1,522,521	10.2	12.8	-8.0	
SAVUNMA SAN.İÇİN SİLAH VE MÜHİMİMAT	2,681,046	21,874,094	8.2	3,247,098	34,183,070	10.5	21.1	56.3	
AMBALAJ MAKİNELERİ, AKSAM VE PARÇALARI	5,561,593	150,409,225	27.0	4,868,662	122,802,159	25.2	-12.5	-18.4	
TOPLAM	357,560,774	2,216,454,291	6.2	406,071,278	2,494,696,987	6.1	13.6	12.6	

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

gözleniyor. ABD'ye geçtiğimiz yılın ilk 5 ayında 148 milyon 198 bin dolarlık makine ihracatı varken 2010 yılının ilk 5 ayında ise yüzde 2,9 yükselişle 152 milyon 459 bin dolarlık ihracat söz konusu.

ABD'nin ardından en fazla makine ihracatı yaptığımız ülke olan Irak'a da makine ihracatımız geçtiğimiz yılın Ocak-Mayıs dönemine göre 2010 yılının aynı zaman diliminde yüzde 36,2 oranında yükselmiş. Irak'a 2009 yılının ilk 5 ayında 110 milyon 350 bin dolarlık makine ihracatımız söz konusu iken bu sene bu rakam 150 milyon 293 bin dolara ulaşmış.

Makine ihracatımızın en fazla olduğu ilk 10 ülkenin diğerlerine baktığımızda beşinci sırada olan İngiltere'ye yüzde 29,8, İtalya'ya yüzde 12,4, Fransa'ya yüzde 13, Rusya'ya yüzde 4,2, Azerbaycan'a yüzde 26,7 ve Libya'ya yüzde 21,1 oranında makine ihracatımızın arttığı görülüyor.

MAL GRUPLARINA GÖRE EN FAZLA İHRACAT YAPILAN ÜLKELER

2010 yılı Ocak-Mayıs döneminde mal grupları bazında en fazla ihracat yapılan ülkeler ise, İnşaat ve Madencilik Makinelerinde; Almanya, Libya ve Ege Serbest Bölgesi; Endüstriyel Klimalar ve Soğutucularda; İngiltere, Irak ve Fransa, Takım Tezgâhlarında; Irak, İran ve Almanya, Pompa ve Kompresörlerde; Almanya, ABD ve Romanya, Tarım ve Ormancılık Makinelerinde; ABD, Fas ve Irak, Gıda İşleme Makinelerinde; Almanya, İran ve Irak, Vanalarda; Almanya, Irak, İran, Tekstil ve Konfeksiyon Makinelerinde; İran, Hindistan ve Mısır, Hadde ve Döküm Makinelerinde; İran, İtalya ve Rusya, Reaktör ve Kazanlarda; İstanbul Deri Serbest Bölgesi, İngiltere ve İspanya, Türbin, Turbojet ve Hidrolik Silindirlerde; ABD, Japonya ve Belçika, Yük Kaldırma, Taşıma ve İstifleme Makinelerinde; Azerbaycan, İran ve Irak, Kauçuk, Plastik, Lastik İşleme Makinelerinde; Rusya, İran ve Ürdün, Rulmanlarda; Almanya, Fransa ve İtalya, Ambalaj Makinelerinde ise; Irak, Mısır, İtalya olmuş.

AMBALAJ MAKİNELERİ

Ülkemiz ambalaj makineleri ihracatı 2010 yılı Ocak-Mayıs döneminde geçtiğimiz yılın aynı zaman dilimine göre yüzde 70 oranında yükselerek 27 milyon 712 bin dolardan 47 milyon 108 bin dolara ulaştı.

Ambalaj makineleri ihracatımız ülkeler bazında incelendiğinde ise Irak'ın ilk sırada yer aldığı görülüyor. Söz konusu ülkeye 2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde 9 milyon 644 bin dolarlık ambalaj makineleri ihracatı gerçekleştirilmiş. Irak'ın ardından ambalaj makineleri ihracatımızın en fazla olduğu ikinci ülke ise Mısır. Bu ülkeye 2009 yılının Ocak-Mayıs ayları arasında 1 milyon 37 bin dolarlık ambalaj makineleri ihracatı yapılmışken 2010 yılının aynı dönemine gelindiğinde yüzde 681,7 oranında yükselişle 8 milyon 111 bin dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş. Ambalaj makineleri ihracatımızın en fazla olduğu üçüncü ülkenin ise İtalya olduğu görülüyor. İtalya'ya

2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 3 milyon 961 bin dolarlık ambalaj makineleri ihracatı var-

ken 2010 yılının eş zaman dilimine gelindiğinde yüzde 92,1 oranında değer artışı ile 7 milyon 608 bin dolarlık ihracat kaydedilmiş.

olarak ihracatımızdaki düşüşün en önemli sebeplerinden biri de yurt dışından ürünlerin Türkiye'ye çok rabat girebilmesi. Ayrıca yine 2. el makine ihracatı çok kolay yapılabiliyor. Özellikle ihracat konusunda konusunda çok dertliyiz.

Cezayir'le ihracat gerçekleştiriyoruz ancak akredite şartı konuyor ve işlemler her iki taraf için de zorlaşıyor. Özellikle artık Türkiye'de üretilen ürünler Avrupa kalitesinde olmasına rağmen, yerli imalatçılar desteklenmiyor, bütün makineler yurt dışından getiriliyor. 2010 Ocak-Mayıs dönemiyle ilgili genel olarak sektöre baktığımızda ise 47 milyon 108 bin dolardır. Bu rakam geçtiğimiz yılın aynı döneminde ise 27 milyon 712 bin dolardır. Bu da genel olarak sektörde yüzde 70'lik bir ihracat artışı olduğunu söyleyebilirim.

AMBALAJ MAKİNELERİ TÜRKİYE GENELİ İHRACATINDAKİ İLK 10 ÜLKE (2009 ve 2010 Yılları Ocak - Mayıs Dönemi)

ÜLKE	2009 YILI			2010 YILI			(% DEĞİŞİM)	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar	Değer
IRAK	150.665	2.234.685	14,8	187.399	9.644.852	51,5	24,4	331,6
MISIR	37.921	1.037.604	27,4	142.154	8.111.148	57,1	274,9	681,7
İTALYA	188.797	3.961.411	21,0	288.690	7.608.423	26,4	52,9	92,1
İRAN	37.378	1.089.696	29,2	55.496	1.946.804	35,1	48,5	78,7
ÖZBEKİSTAN	17.125	294.177	17,2	57.355	1.291.160	22,5	234,9	338,9
A.B.D.	4.673	58.672	12,6	35.758	1.212.867	33,9	665,2	-
ROMANYA	7.880	225.961	28,7	40.401	1.201.504	29,7	412,7	431,7
AZERBAJYAN	75.040	1.520.009	20,3	45.361	907.073	20,0	-39,6	-40,3
RUSYA	39.409	933.776	23,7	29.114	876.351	30,1	-26,1	-6,1
SURİYE	158.657	1.612.518	10,1	52.281	772.489	14,8	-67,3	-52,1

OAİB İŞTİGAL ALANI İTİBARIYLA AMBALAJ MAKİNELERİ İHRACATI (2009 ve 2010 Yılları Ocak-Mayıs)

OCAK-MAYIS 2009 YILI		OCAK-MAYIS 2010 YILI		DEĞİŞİM (%)	
MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)
1.358.489	27.712.522	1.703.788	47.108.786	25,4	70,0

Nuriye Şener

Yazıcı Makine Satış ve İhracat Müdürü

"Hareketlilik başladı"

Her ne kadar sektörde genel olarak bir hareketlilik yaşanıyor olsa da diğer aylara göre ihracatta yüzde 80'lik bir düşüş var. 2010 yılının ilk 6 ayında yaptığımız ihracat 2009 yılının ilk 6 ayında yaptığımız ihracattan çok daha düşük. Yurt dışından getirip, sonra tekrar yurt dışına satılan ürünler üzerinden ihracatı değerlendirerek çok yanlış bence. Yüzde 100 yerli imalatçıların yaptıkları baz alınmalı. Benim için real imalatçıların rakamları önemli. Sektör

ENDÜSTRİYEL KLİMALAR VE SOĞUTMA MAKİNELERİ

Ülkemiz endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ihracatımız 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 273 milyon 891 bin dolar iken 2010 yılının aynı zaman dilimine gelindiğinde yüzde 25,4 oranında yükselerek 343 milyon 326 bin dolar olmuş.

Endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ihracatımız ülkeler bazında incelendiğinde İngiltere'nin ilk sırada yer aldığı görülüyor. Söz konusu ülkeye 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 34 milyon 317 bin dolarlık endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ihracatı yapılmışken 2010 yılının Ocak-Mayıs dönemine gelindiğinde ise bu değer yüzde 14,9 oranında yükselerek 39 milyon 444 bin dolara ulaşmış. İngiltere'nin ardından en fazla endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ihracatı gerçekleştirdiğimiz ikinci ülke ise Irak olmuş. Bu ülkeye

2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 28 milyon 771 bin dolarlık endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ihracatı yapan firmalarımız 2010 yılı

nın aynı zaman dilimine gelindiğinde yüzde 7 oranında değer artışı sağlayarak 30 milyon 782 bin dolarlık ihracat yapmışlar. Endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ihracatımızın en fazla olduğu üçüncü ülke ise Fransa. Söz konusu ülkeye 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 19 milyon 639 bin dolarlık endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ihracatı yapılmışken 2010 yılının Ocak-Mayıs dönemine gelindiğinde ise yüzde 20,6 yükseliş ile 23 milyon 679 bin dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş.

30 bin euro değerinde bir ihracat gerçekleştirdik. Genel olarak Türkiye Cumhuriyetler, Afganistan, Kıbrıs, Irak gibi ülkelerle ihracat ilişkisi içerisindeyiz. Genel ihracat rakamımızın aylık 20bin ila 45 bin euro arasında değiştiğini söyleyebilirim.

Örneğin 2010'un Mart ayında Gürcistan'a 36 bin euro'luk soğutma tesisi satarken 2009'un Aralık ayında ihracatımız 46 bin euroyu buldu. Özellikle Türkiye Cumhuriyetlerle Türkiye arasındaki ilişkilerin gün geçtikçe gelişmesi bizim ihracat rakamlarımızı da olumlu etkiliyor. Daha önce böyle bir talep yokken şimdi aylık ihracatlarımız olmaya başladı. Biz firma olarak ihracatımızı arttırmak için herhangi bir faaliyette bulunmuyoruz. Ama ilerleyen zamanlarda yurt dışı fuarlarına ağırlık vererek, yabancı ülke firmalarıyla ilişkileri sıkı tutarak ihracatta da bir açılım yapabiliriz.

Gülay Öztürk

İmas A.Ş. İthalat İhracat Sorumlusu

“Türki Cumhuriyetlerle ilişkilerin artması ihracatımızı arttırdı.”

Biz firma olarak ihracat alanında yeniyiz. Mayıs ayında İran'a

ENDÜSTRİYEL KLİMALAR VE SOĞUTMA MAKİNELERİ TÜRKİYE GENELİ İHRACATINDAKİ İLK 10 ÜLKE (2009 ve 2010 Yılları Ocak - Mayıs Dönemi)

ÜLKE	2009 YILI			2010 YILI			(%) DEĞİŞİM	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar	Değer
İNGİLTERE	9.016.929	34.317.350	3,8	9.696.808	39.444.944	4,1	7,5	14,9
IRAK	7.182.317	28.771.244	4,0	7.348.176	30.782.132	4,2	2,3	7,0
FRANSA	4.553.332	19.639.034	4,3	5.679.836	23.679.920	4,2	24,7	20,6
İRAN	2.052.399	10.160.629	5,0	3.906.889	19.073.652	4,9	90,4	87,7
ALMANYA	1.855.228	12.098.472	6,5	2.164.193	14.582.768	6,7	16,7	20,5
RUSYA	1.399.437	7.060.107	5,0	2.693.226	12.784.279	4,7	92,5	81,1
ROMANYA	2.559.994	11.410.758	4,5	2.289.449	10.117.041	4,4	-10,6	-11,3
UKRAYNA	1.000.266	4.325.415	4,3	1.738.997	8.742.426	5,0	73,9	102,1
İTALYA	1.260.028	6.562.115	5,2	1.771.472	8.187.937	4,6	40,6	24,8
KAZAKİSTAN	1.027.385	5.441.501	5,3	1.648.502	8.012.751	4,9	60,5	47,3

OAİB İŞTİGAL ALANI İTİBARIYLA ENDÜSTRİYEL KLİMALAR VE SOĞUTMA MAKİNELERİ İHRACATI (2009 ve 2010 Yılları Ocak-Mayıs)

OCAK-MAYIS 2009		OCAK-MAYIS 2010		DEĞİŞİM (%)	
MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)
56.946.729	273.891.464	71.908.649	343.326.239	26,3	25,4

GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ

Ülkemiz gıda sanayii makineleri ihracatı 2009 yılı Ocak-Mayıs döneminde geçtiğimiz yılın aynı zaman dilimine göre yüzde 4,8 oranında gerileme göstererek 143 milyon 38 bin dolardan 136 milyon 187 bin dolar seviyesine düşmüştü.

Gıda sanayii makineleri ihracatımız ülkeler bazında incelendiğinde ise Almanya'nın ilk sırada yer aldığı görülüyor. Söz konusu ülkeye 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 8 milyon 674 bin dolarlık gıda sanayii makineleri ihracatımız söz konusu iken 2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde ise yüzde 59,5 oranında artışla 13 milyon 833 bin dolarlık ihracat rakamı yakalanmış. Almanya'nın ardından gıda sanayii makinelerinde en fazla ihracat yaptığımız ikinci ülke ise İran olmuş. Bu ülkeye 2009 yılının Ocak-Mayıs ayları arasında 6 milyon 656 bin

dolarlık gıda sanayii makineleri ihracatı yapılmışken 2010 yılının aynı dönemine gelindiğinde yüzde 79,8 oranında artışla 11 milyon 970 bin dolarlık ihracat gerçek-

leştirilmiş. Gıda sanayii makineleri ihracatımızın en fazla olduğu üçüncü ülkenin ise Irak olduğu görülüyor. Irak'a 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 9 milyon 565 bin dolarlık gıda sanayii makineleri ihracatı söz konusu iken 2010 yılının eş zaman dilimine gelindiğinde yüzde 10,2 oranında değer artışı ile ihracat rakamı 10 milyon 537 bin dolar olmuş.

Elif Selbes

Alapala İhracat Yöneticisi

"Fiji'ye bile makine satıyoruz"

2010 yılı Ocak-Mayıs döneminde toplamda 5 milyon 500 bin dolarlık ihracat gerçekleştirdik. 2009'a göre çok daha iyi bir rakam bu. Siparişlerimiz geçtiğimiz yıla oranla çok daha iyi. Açıkçası yetiştiremiyoruz, atölyelerimiz tamamen dolu. Eğer tüm

siparişleri yetiştirebilseydik, ihracatımız 7 milyon doları bulabilirdi. Komple değirmen makineleri ihracatı yapıyoruz. İhracat gerçekleştirdiğimiz en önemli ülkelerden biri İtalya, Libya'da diğer önemli ülkelere de var. Özellikle Fransa'ya tek başına çok fazla makine gönderdik. Müşterilerimiz bazen sadece internet aramasıyla buluyor bizi ve 'İnternette gördük, çok beğendik. Şu makineyi istiyoruz' diyorlar. Bu şekilde Fiji'ye bile makine gönderdik. Genel olarak sektöre bakıldığında ise 2010 Ocak-Mayıs döneminde 136 milyon 187 bin Dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Geçtiğimiz yılın aynı döneminde ise 143 milyon 38 bin dolarlık ihracat gerçekleştirilmişti. Bu da sektörde yüzde 4,8'lik bir düşüş olduğu anlamına geliyor.

GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ TÜRKİYE GENELİ İHRACATINDAKİ İLK 10 ÜLKE (2009 ve 2010 Yılları Ocak - Mayıs Dönemi)

ÜLKE	2009 YILI			2010 YILI			(%) DEĞİŞİM	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar	Değer
ALMANYA	622.364	8.674.317	13,9	884.302	13.833.845	15,6	42,1	59,5
İRAN	1.320.811	6.656.447	5,0	2.628.476	11.970.104	4,6	99,0	79,8
İRAK	2.048.892	9.565.175	4,7	1.865.441	10.537.948	5,6	-9,0	10,2
KAZAKİSTAN	2.023.041	9.724.665	4,8	1.576.084	8.507.303	5,4	-22,1	-12,5
LİBYA	779.489	3.884.287	5,0	1.405.200	7.724.013	5,5	80,3	98,9
SURİYE	1.185.467	8.594.605	7,2	1.014.392	7.392.588	7,3	-14,4	-14,0
AZERBAIJAN	574.483	6.046.215	10,5	956.021	7.241.449	7,6	66,4	19,8
MİSİR	981.317	6.895.984	7,0	1.428.570	5.225.078	3,7	45,6	-24,2
CEZAYİR	1.017.299	5.239.484	5,2	437.311	3.364.388	7,7	-57,0	-35,8
UKRAYNA	205.098	887.031	4,3	687.421	3.216.244	4,7	235,2	262,6

OAİB İŞTİGAL ALANI İTİBARIYLA GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ İHRACATI (2009 ve 2010 Yılları Ocak-Mayıs)

OCAK-MAYIS 2009		OCAK-MAYIS 2010		DEĞİŞİM (%)	
MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)
22.063.878	143.038.652	21.748.456	136.187.552	-1,4	-4,8

İNŞAAT VE MADCİLİK MAKİNELERİ

Türkiye inşaat ve madencilik makineleri ihracatı 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 251 milyon 305 bin dolar iken 2010 yılının aynı zaman dilimine gelindiğinde yüzde 11,5 oranında yükselerek 280 milyon 207 bin dolar olmuş.

İnşaat ve madencilik makineleri ihracatımız ülkeler bazında incelendiğinde ise Almanya'nın en fazla ihracat gerçekleştirdiğimiz ülke olduğu görülüyor. Söz konusu ülkeye 2010 yılının Ocak-Mayıs ayları arasında 31 milyon 162 bin dolarlık inşaat ve madencilik makineleri ihracatı yapılmış. Almanya'nın ardından en fazla inşaat ve madencilik makineleri ihracatımız olan ikinci ülke ise Libya. Bu ülkeye geçtiğimiz yılın ilk 5 aylık döneminde 18 milyon 227 bin dolarlık inşaat ve madencilik makineleri ihracatı söz konusu iken 2010 yılının aynı dönemine gelindiğinde yüzde 18 oranında değer artışı yakalanarak 21 milyon 515

İNŞAAT VE MADCİLİKTE KULLANILAN MAKİNELER TÜRKİYE GENELİ İHRACATINDAKİ İLK 10 ÜLKE (2009 ve 2010 Yılları Ocak - Mayıs Dönemi)

ÜLKE	2009 YILI			2010 YILI			(%) DEĞİŞİM	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar	Değer
ALMANYA	8.876.259	35.806.566	4,0	7.940.047	31.162.855	3,9	-10,5	-13,0
LİBYA	4.270.492	18.227.011	4,3	4.976.236	21.515.648	4,3	16,5	18,0
EGE SER. BÖL.	673.555	2.388.411	3,5	4.269.248	17.555.676	4,1	533,8	635,0
İRAN	2.601.174	10.602.083	4,1	3.878.190	17.237.001	4,4	49,1	62,6
CEZAYİR	5.491.813	26.379.451	4,8	3.296.120	15.071.925	4,6	-40,0	-42,9
İNGİLTERE	3.429.831	6.379.503	1,9	7.337.315	12.646.362	1,7	113,9	98,2
İRAK	3.468.722	9.977.540	2,9	3.581.005	11.887.919	3,3	3,2	19,1
AZERBAJCAN	1.898.448	8.373.763	4,4	1.500.830	10.157.886	6,8	-20,9	21,3
RUSYA	1.958.640	8.520.390	4,4	2.279.187	9.654.183	4,2	16,4	13,3
İTALYA	3.549.287	10.642.688	3,0	3.549.822	9.503.506	2,7	0,0	-10,7

OAİB İŞTİĞAL ALANI İTİBARIYLA İNŞAAT VE MADCİLİK MAKİNELERİ İHRACATI (2009 ve 2010 Yılları Ocak-Mayıs)

OCAK-MAYIS 2009 YILI		OCAK-MAYIS 2010 YILI		DEĞİŞİM (%)	
MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)
64.573.497	251.305.005	74.771.017	280.207.982	15,8	11,5

bin dolarlık ihracat yapılmış. Ege Serbest Bölgesi ise inşaat ve madencilik makineleri ihracatımızın en fazla olduğu üçüncü pazar konumunda. Ege Serbest Bölgesi'ne geçtiğimiz yılın ilk 5 aylık döneminde 2 milyon 388 bin dolarlık inşaat ve madencilik makineleri ihracatı yapan firmalarımız 2010 yılının eş zaman dilimine gelindiğinde bu değeri yüzde 635 oranında yükselttik 17 milyon 555 bin dolarlık inşaat ve madencilik makineleri ihracatı gerçekleştirmişler. İnşaat ve madencilik makineleri ihracatımızın en fazla olduğu dördüncü pazar konumundaki İran'a ise 2009 yılının Ocak-Mayıs dönemin-

de 10 milyon 602 bin dolarlık inşaat ve madencilik makineleri ihracatı söz konusu iken bu değer 2010 yılının eş zaman dilimine gelindiğinde yüzde 62,6 oranında yükselerek 17 milyon 237 bin dolar olmuş. 2010 yılının ilk 5 aylık döneminde en fazla inşaat ve madencilik makineleri ihracatı kaydedilen beşinci ülkenin ise Cezayir olduğu görülüyor. Cezayir'e 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 26 milyon 379 bin dolarlık inşaat ve madencilik makineleri ihracatı yapan firmalarımız 2010 yılının aynı dönemi içerisinde yüzde 42,9 oranında değer düşüşü ile 15 milyon 71 bin dolarlık ihracat gerçekleştirmişler.

POMPA VE KOMPRESÖR

Ülkemiz pompa ve kompresörler ihracatı 2009 yılının Ocak-Mayıs ayları arasında 162 milyon 750 bin dolar iken 2010 yılının aynı zaman dilimine gelindiğinde yüzde 45,1 oranında yükselerek 236 milyon 140 bin dolar olmuş. Pompa ve kompresörler ihracatımız ülkeler bazında incelendiğinde ise Almanya'nın ilk sırada yer aldığı görülüyor. Söz konusu ülkeye 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 31 milyon 426 bin dolarlık pompa ve kompresörler ihracatı yapılmışken 2010 yılının Ocak-Mayıs dönemine gelindiğinde yüzde 72,5 oranında yükselişle 54 milyon 211 bin dolarlık ihracat kaydedilmiş. Almanya'nın ardından en fazla pompa ve kompresörler ihracatı gerçekleştirdiğimiz ikinci ülke ise ABD olmuş. Bu ülkeye 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 7 milyon 867 bin dolarlık pompa ve

POMPA VE KOMPRESÖR TÜRKİYE GENELİ İHRACATINDAKİ İLK 10 ÜLKE
(2009 ve 2010 Yılları Ocak - Mayıs Dönemi)

ÜLKE	2009 YILI			2010 YILI			(% DEĞİŞİM)	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	S/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	S/kg	Miktar	Değer
ALMANYA	3.283.895	31.426.312	9,6	5.321.655	54.211.756	10,2	62,1	72,5
A.B.D.	1.058.626	7.867.612	7,4	1.771.836	14.805.065	8,4	67,4	88,2
ROMANYA	1.999.958	10.835.230	5,4	2.205.084	11.835.761	5,4	10,3	9,2
İTALYA	1.684.315	10.828.215	6,4	1.609.061	11.526.400	7,2	-4,5	6,4
İNGİLTERE	642.548	5.041.176	7,8	1.012.125	9.809.795	9,7	57,5	94,6
İRAK	2.013.454	7.922.151	3,9	1.323.436	9.559.489	7,2	-34,3	20,7
RUSYA	910.989	6.056.588	6,6	1.131.162	8.428.002	7,5	24,2	39,2
İRAN	532.157	4.644.585	8,7	736.843	6.862.461	9,3	38,5	47,8
FRANSA	436.889	3.725.697	8,5	648.255	6.779.451	10,5	48,4	82,0
AZERBAIJAN	462.318	4.877.487	10,6	607.281	6.717.631	11,1	31,4	37,7

OAİB İŞTİGAL ALANI İTİBARIYLA POMPA VE KOMPRESÖR İHRACATI
(2009 ve 2010 Yılları Ocak-Mayıs)

OCAK-MAYIS 2009		OCAK-MAYIS 2010		DEĞİŞİM (%)	
MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)
22.056.686	162.750.118	28.887.699	236.140.262	31,0	45,1

kompresörler ihracatı gerçekleştirilmişken 2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde ise yüzde 88,2 oranında değer artışı ile 14 milyon 805 bin dolarlık pompa ve kompresörler ihracatı yapılmış. Pompa ve kompresörler ihracatımızın en fazla olduğu üçüncü ülke ise Romanya olmuş. Romanya'ya 2009 yılının ilk 5 aylık döneminde 10 milyon 835 bin dolarlık pompa ve kompresörler ihracatı kaydedilmişken bu değer 2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde yüzde 9,2 oranında yükselerek 11 milyon 835 bin dolar olmuş. İtalya ise pompa ve kompresörler ihracatımızın en fazla olduğu dördüncü

pazar konumunda. İtalya'ya geçtiğimiz yılın ilk 5 aylık döneminde 10 milyon 828 bin dolarlık pompa ve kompresörler ihracatı yapan firmalarımız 2010 yılının aynı dönemine gelindiğinde yüzde 6,4 oranında değer artışı ile 11 milyon 526 bin dolarlık ihracat gerçekleştirmişler. Pompa ve kompresörler ihracatımızın beşinci en büyük pazarı konumundaki İngiltere'ye ise 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 5 milyon 41 bin dolarlık pompa ve kompresörler ihracatımız söz konusu iken bu değer 2010 yılının eş zaman dilimine gelindiğinde yüzde 94,6 oranında yükselerek 9 milyon 809 bin dolar olmuş.

TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ

Ülkemiz tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatı 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 84 milyon 641 bin dolar iken 2010 yılının Ocak-Mayıs dönemine gelindiğinde yüzde 28,3 oranında yükseliş göstererek 108 milyon 607 bin dolar olmuş. Tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatımız ülkeler bazında incelendiğinde ise İran'ın ilk sırada yer aldığı görülüyor. Söz konusu ülkeye 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 5 milyon 883 bin dolarlık tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatı yapılmışken 2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde yüzde 173 yükselişle 16 milyon 62 bin dolarlık tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatı yapılmış. İran'ın ardından, bu mal grubu için en fazla ihracat gerçekleştirilen ikinci ülkenin ise Hindistan olduğu görülüyor. Hindistan'a 2009 yılının 5 aylık döneminde 7 milyon 370 bin dolarlık tekstil ve konfeksiyon makineleri

ihracatı söz konusu iken 2010 yılının aynı dönemine gelindiğinde ise yüzde 26,4 artış ile 9 milyon 319 bin dolar ihracat yapılmış. Tekstil ve konfeksiyon

makineleri ihracatımızın en büyük üçüncü pazarı ise Mısır olmuş. Bu ülkeye 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 6 milyon 605 bin dolarlık tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatı yapan firmalarımız 2010 yılının aynı dönemine gelindiğinde yüzde 4,6 oranında değer düşüşü ile 6 milyon 300 bin dolarlık ihracat gerçekleştirmişler. Özbekistan ise tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatımızın en fazla olduğu üçüncü pazar konumunda. Özbekistan'a geçtiğimiz yılın ilk 5 aylık döneminde 5 milyon 531 bin dolarlık tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatı kaydedilmişken 2009 yılının aynı dönemine gelindiğinde ise yüzde 12,1 oranında değer artışı ile 6 milyon 198 bin dolarlık ihracat

kaydedilmiş. Tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatımızın en fazla olduğu dördüncü pazar konumundaki Etiyopya'ya ise 2009 yılının ilk 5 aylık döneminde 3 milyon 664 bin dolarlık tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatı söz konusu iken 2010 yılının eş zaman dilimine gelindiğinde bu değer yüzde 58,4 oranında yükselerek 5 milyon 806 bin dolar olmuş. Sudan ise tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatımızın en fazla olduğu beşinci ülke. Söz konusu ülkeye 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 7 milyon 835 bin dolarlık tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatı yapılmışken 2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde ise yüzde 32,8 değer düşüşü ile 5 milyon 264 bin dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş.

TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ TÜRKİYE GENELİ İHRACATINDAKİ İLK 10 ÜLKE (2009 ve 2010 Yılları Ocak - Mayıs Dönemi)

ÜLKE	2009 YILI			2010 YILI			(% DEĞİŞİM)	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar	Değer
İRAN	943.372	5.883.435	6,2	2.043.006	16.062.271	7,9	116,6	173,0
HINDİSTAN	1.953.106	7.370.803	3,8	3.108.763	9.319.998	3,0	59,2	26,4
MISIR	2.703.135	6.605.144	2,4	2.359.949	6.300.499	2,7	-12,7	-4,6
ÖZBEKİSTAN	1.490.854	5.531.281	3,7	1.603.875	6.198.410	3,9	7,6	12,1
ETİYOPYA	345.355	3.664.704	10,6	1.340.870	5.806.255	4,3	288,3	58,4
SUDAN	421.050	7.835.930	18,6	404.444	5.264.813	13,0	-3,9	-32,8
İNGİLTERE	1.033.686	3.461.624	3,3	1.297.314	4.696.988	3,6	25,5	35,7
SURİYE	1.760.196	4.747.028	2,7	1.639.423	4.419.630	2,7	-6,9	-6,9
PAKİSTAN	656.532	1.951.856	3,0	1.201.024	4.059.543	3,4	82,9	108,0
BANGLADEŞ	983.268	6.367.151	6,5	586.335	3.744.796	6,4	-40,4	-41,2

OAİB İŞTİGAL ALANI İTİBARIYLA TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ İHRACATI (2009 ve 2010 Yılları Ocak-Mayıs)

OCAK-MAYIS 2009		OCAK-MAYIS 2010		DEĞİŞİM (%)	
MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)
17.148.664	84.641.248	22.433.380	108.607.420	30,8	28,3

YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEME MAKİNELERİ

Türkiye yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatımızın 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 68 milyon 487 bin dolar iken 2010 yılının Ocak-Mayıs dönemine geldiğinde yüzde 17,3 oranında gerileme göstererek 56 milyon 650 bin dolar oldu.

Yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatımız ülkeler bazında incelendiğinde ise Azerbaycan'ın ilk sırada yer aldığı görülüyor. Söz konusu ülkeye 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 2 milyon 789 bin dolarlık yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatı yapılmışken 2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde yüzde 59,7 yükselişle 4 milyon 454 bin dolarlık ihracat yapılmış.

Azerbaycan'ın ardından, bu mal grubu için en fazla ihracat gerçekleştirilen ikinci ülkenin ise İran olduğu görül-

üyor. İran'a 2009 yılının 4 aylık döneminde 2 milyon 122

bin dolarlık yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatı söz konusu iken 2010 yılının aynı dönemine geldiğinde ise yüzde 79,1 yükseliş ile 3 milyon 802 bin dolar ihracat yapılmış.

Yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatımızın en büyük üçüncü pazarı ise Irak olmuş.

Bu ülkeye 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 2 milyon 653 bin dolarlık yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatı yapılmışken 2010 yılının aynı dönemine geldiğinde yüzde 42,8 değer artışıyla 3 milyon 789 bin dolar rakamı yakalanmış. ABD ise yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatımızın dördüncü büyük pazarı konu-

munda. ABD'ye geçtiğimiz yılının Ocak-Mayıs döneminde 2 milyon 147 bin dolarlık yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatı yapan firmalarımız 2010 yılının eş zaman dilimine geldiğinde yüzde 72,1 değer artışı ile 3 milyon 694 bin dolarlık yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatı gerçekleştirmişler.

En fazla yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatımız olan beşinci ülke Çin'e 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 3 milyon 381 bin dolarlık yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatı yapılmışken 2009 Ocak-Mayıs döneminde yüzde 1,6 azalışla 3 milyon 328 bin dolarlık ihracat yapılmış.

YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEME MAK. TÜRKİYE GENELİ İHRACATINDAKİ İLK 10 ÜLKE (2009 ve 2010 Yılları Ocak - Mayıs Dönemi)

ÜLKE	2009 YILI			2010 YILI			(%) DEĞİŞİM	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	S/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	S/kg	Miktar	Değer
AZERBAJYAN	595.247	2.789.320	4,7	755.551	4.454.281	5,9	26,9	59,7
İRAN	523.453	2.122.931	4,1	713.459	3.802.917	5,3	36,3	79,1
İRAK	595.436	2.653.520	4,5	771.623	3.789.130	4,9	29,6	42,8
A.B.D.	358.902	2.147.028	6,0	654.214	3.694.066	5,6	82,3	72,1
ÇİN	425.257	3.381.396	8,0	435.798	3.328.817	7,6	2,5	-1,6
MİSİR	308.071	915.317	3,0	498.822	2.622.196	5,3	61,9	186,5
ALMANYA	675.606	3.620.431	5,4	426.986	2.580.349	6,0	-36,8	-28,7
LİBYA	515.020	1.803.091	3,5	453.341	2.524.067	5,6	-12,0	40,0
S. ARABİSTAN	553.109	3.771.055	6,8	327.987	1.948.849	5,9	-40,7	-48,3
TÜRKMENİSTAN	341.203	1.756.548	5,1	374.441	1.676.262	4,5	9,7	-4,6

OAİB İŞTİGAL ALANI İTİBARIYLA YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEME MAK. İHRACATI (2009 ve 2010 Yılları Ocak-Mayıs)

OCAK-MAYIS 2009		OCAK-MAYIS 2010		DEĞİŞİM (%)	
MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)
11.879.435	68.487.451	10.825.285	56.650.500	-8,9	-17,3

İHRACAT RAKAMLARI

OAİB İŞTİGAL ALANINA GİREN MAKİNE İHR. BRL. ÜLKE DAĞILIMI

ÜLKE ADI	01 OCAK - 31 MAYIS 2009	01 OCAK - 31 MAYIS 2010	Değişim %
	Değer (\$)	Değer (\$)	
ALMANYA	192,415,624.59	208,433,246.24	8.32
İRAN (İSLAM CUM.)	107,439,608.74	154,436,295.01	43.74
BİR.DEVLETLER(ABD)	148,198,963.55	152,459,175.22	2.87
IRAK	110,350,636.33	150,293,306.05	36.20
BR.KRALLIK(İNGİLTERE)	83,161,412.91	107,964,741.06	29.83
İTALYA	82,282,778.44	92,514,862.79	12.44
FRANSA	72,272,030.00	81,633,751.27	12.95
RUSYA FEDERASYONU	76,247,897.46	79,434,023.03	4.18
AZERBAJCAN-NAHCIVAN	54,981,894.80	69,653,975.92	26.69
LİBYA	55,166,146.69	66,816,898.99	21.12
MISIR	60,215,787.05	64,662,519.98	7.38
SUUDI ARABİSTAN	58,568,194.50	57,117,345.70	-2.48
İST.DERİ SERB.BÖLGE	38,214,125.77	51,618,767.47	35.08
BİRLİK ARAP EMİRLİ	23,698,516.21	46,787,420.30	97.43
CEZAYİR	53,244,803.73	46,721,553.61	-12.25
K.KIBRIS TÜRK CUMH.	11,734,234.05	45,113,407.16	284.46
ROMANYA	46,642,149.74	43,981,998.08	-5.70
TÜRKMENİSTAN	26,362,792.71	43,725,772.06	65.86
SURİYE ARAP CUM.(SUR)	43,598,361.31	41,364,550.63	-5.12
İSPANYA	34,345,161.38	38,283,183.53	11.47
BELÇİKA	27,058,021.55	37,558,434.63	38.81
KAZAKİSTAN	29,088,302.17	34,618,237.43	19.01
BULGARİSTAN	35,154,275.68	32,698,715.07	-6.99
FAS	35,781,371.34	32,556,339.15	-9.01
EGE SERBEST BÖLGE	16,794,686.22	31,294,358.89	86.33
POLONYA	22,039,706.13	29,093,094.35	32.00
HOLLANDA	30,072,749.86	26,642,920.09	-11.41
UKRAYNA	19,125,203.13	26,542,161.61	38.78
YUNANİSTAN	25,419,799.20	23,717,407.20	-6.70
GÜRCİSTAN	90,031,739.11	23,093,678.75	-74.35
ÖZBEKİSTAN	23,208,543.41	22,959,222.18	-1.07
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	10,837,477.85	21,105,122.81	94.74
HİNDİSTAN	20,479,289.47	20,339,477.46	-0.68
İSRAİL	16,860,946.88	19,551,854.67	15.96
TUNUS	13,050,401.31	17,351,079.26	32.95
URDUN	14,434,362.87	17,306,461.73	19.90
SUDAN	23,305,392.41	17,096,902.25	-26.64
LÜBNAN	9,410,148.18	16,901,254.08	79.61
MALEZYA	14,443,239.72	16,879,209.90	16.87
AVUSTURYA	23,577,692.69	16,438,173.12	-30.28
BREZİLYA	9,845,228.61	16,030,134.56	62.82
PAKİSTAN	10,031,810.31	14,817,846.04	47.71
MACARİSTAN	11,847,326.40	12,143,237.24	2.50
AFGANİSTAN	7,123,697.02	12,086,466.84	69.67
PORTEKİZ	6,964,093.67	11,137,653.04	59.93
İSVEÇ	10,610,860.22	11,018,129.83	3.84
AVUSTRALYA	8,997,736.60	10,905,288.25	21.20
ETİYOPYA	6,624,995.68	10,570,146.14	59.55
DANİMARKA	10,806,689.16	10,256,468.70	-5.09
ÇEK CUMHURİYETİ	7,609,843.55	10,190,996.32	33.92
DİĞER	246,677,541.09	248,779,721.41	0.85
TOPLAM	2,463,131,832.54	2,743,476,708.51	11.38

TÜRKİYE GENELİ KARŞILAŞTIRMALI ÜLKE RAPORU (01 OCAK - 31 MAYIS 2009 / 01 OCAK - 31 MAYIS 2010)

ÜLKE ADI	TÜRKİYE GENELİ ÜLKE		TÜRKİYE GENELİ MAKİNE SEK.		TÜRKİYE DEĞ.%	MAKİNE DEĞ. %
	01 OCAK - 31 MAYIS 2009	01 OCAK - 31 MAYIS 2010	01 OCAK - 31 MAYIS 2009	01 OCAK - 31 MAYIS 2010		
ALMANYA	3,671,342,555.38	4,343,475,016.34	192,415,624.59	208,433,246.24	18.31	8.32
İRAN (İSLAM CUM.)	782,191,270.34	1,004,671,360.23	107,439,608.74	154,436,295.01	28.44	43.74
BİR.DEVLETLER(ABD)	1,112,628,589.48	1,425,387,313.78	148,198,963.55	152,459,175.22	28.11	2.87
IRAK	2,103,932,333.28	2,192,862,643.38	110,350,636.33	150,293,306.05	4.23	36.20
BR.KRALLIK(İNGİLTERE)	1,881,493,656.04	2,564,501,743.97	83,161,412.91	107,964,741.06	36.30	29.83
İTALYA	2,121,451,739.72	2,816,577,113.62	82,282,778.44	92,514,862.79	32.77	12.44
FRANSA	2,251,176,104.87	2,678,254,407.45	72,272,030.00	81,633,751.27	18.97	12.95
RUSYA FEDERASYONU	1,257,901,177.45	1,696,119,696.31	76,247,897.46	79,434,023.03	34.84	4.18
AZERBAJCAN-NAHCIVAN	513,256,192.75	595,610,734.90	54,981,894.80	69,653,975.92	16.05	26.69
LİBYA	696,851,774.84	855,633,859.81	55,166,146.69	66,816,898.99	22.79	21.12
MISIR	1,361,912,193.82	1,123,148,809.59	60,215,787.05	64,662,519.98	-17.53	7.38
SUUDİ ARABİSTAN	640,241,886.57	1,014,656,314.83	58,568,194.50	57,117,345.70	58.48	-2.48
İST.DERİ SERB.BÖLGE	95,888,329.44	108,727,612.89	38,214,125.77	51,618,767.47	13.39	35.08
BİRLİK ARAP EMİRLİ	853,419,883.12	1,003,807,271.74	23,698,516.21	46,787,420.30	17.62	97.43
CEZAYİR	857,292,784.38	699,564,053.25	53,244,803.73	46,721,553.61	-18.40	-12.25
K.KIBRIS TÜRK CUMH.	270,145,303.93	405,155,323.43	11,734,234.05	45,113,407.16	49.98	284.46
ROMANYA	815,669,890.54	1,048,335,607.79	46,642,149.74	43,981,998.08	28.52	-5.70
TÜRKMENİSTAN	306,548,454.45	472,690,299.34	26,362,792.71	43,725,772.06	54.20	65.86
SURİYE ARAP CUM.(SUR)	506,085,530.90	717,009,743.97	43,598,361.31	41,364,550.63	41.68	-5.12
İSPANYA	964,250,159.07	1,472,565,226.04	34,345,161.38	38,283,183.53	52.72	11.47
BELÇİKA	678,482,249.86	818,599,040.69	27,058,021.55	37,558,434.63	20.65	38.81
KAZAKİSTAN	244,245,273.88	292,882,120.38	29,088,302.17	34,618,237.43	19.91	19.01
BULGARİSTAN	535,935,096.20	586,872,332.87	35,154,275.68	32,698,715.07	9.50	-6.99
FAS	229,568,636.17	300,705,698.14	35,781,371.34	32,556,339.15	30.99	-9.01
EGE SERBEST BÖLGE	104,127,491.97	181,260,907.70	16,794,686.22	31,294,358.89	74.08	86.33
POLONYA	464,577,948.61	592,457,690.10	22,039,706.13	29,093,094.35	27.53	32.00
HOLLANDA	815,333,604.31	979,820,905.08	30,072,749.86	26,642,920.09	20.17	-11.41
UKRAYNA	341,138,688.21	448,997,618.49	19,125,203.13	26,542,161.61	31.62	38.78
YUNANİSTAN	644,230,620.73	639,662,992.59	25,419,799.20	23,717,407.20	-0.71	-6.70
GÜRCİSTAN	305,053,924.17	267,646,887.93	90,031,739.11	23,093,678.75	-12.26	-74.35
ÖZBEKİSTAN	98,093,582.40	97,333,116.17	23,208,543.41	22,959,222.18	-0.78	-1.07
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	412,337,956.46	882,950,353.28	10,837,477.85	21,105,122.81	114.13	94.74
HİNDİSTAN	162,914,584.24	198,904,124.02	20,479,289.47	20,339,477.46	22.09	-0.68
İSRAİL	565,743,775.51	829,948,544.33	16,860,946.88	19,551,854.67	46.70	15.96
TUNUS	176,696,741.60	326,856,381.89	13,050,401.31	17,351,079.26	84.98	32.95
URDUN	150,907,319.94	211,613,108.04	14,434,362.87	17,306,461.73	40.23	19.90
SUDAN	117,700,686.68	96,525,901.62	23,305,392.41	17,096,902.25	-17.99	-26.64
LÜBNAN	267,003,008.14	263,609,749.68	9,410,148.18	16,901,254.08	-1.27	79.61
MALEZYA	32,350,242.76	88,099,601.55	14,443,239.72	16,879,209.90	172.33	16.87
AVUSTURYA	299,793,669.22	320,156,912.28	23,577,692.69	16,438,173.12	6.79	-30.28
BREZİLYA	104,853,720.11	219,321,024.96	9,845,228.61	16,030,134.56	109.17	62.82
PAKİSTAN	58,750,942.75	102,050,081.72	10,031,810.31	14,817,846.04	73.70	47.71
MACARİSTAN	156,520,924.13	186,589,625.32	11,847,326.40	12,143,237.24	19.21	2.50
AFGANİSTAN	81,560,017.24	114,565,719.98	7,123,697.02	12,086,466.84	40.47	69.67
PORTEKİZ	124,580,441.81	207,692,429.21	6,964,093.67	11,137,653.04	66.71	59.93
İSVEÇ	254,695,922.55	355,713,569.06	10,610,860.22	11,018,129.83	39.66	3.84
AVUSTRALYA	111,846,414.50	129,797,217.07	8,997,736.60	10,905,288.25	16.05	21.20
ETİYOPYA	79,156,111.39	70,321,497.50	6,624,995.68	10,570,146.14	-11.16	59.55
DANİMARKA	245,780,116.61	275,106,909.16	10,806,689.16	10,256,468.70	11.93	-5.09
ÇEK CUMHURİYETİ	163,085,221.26	253,192,681.13	7,609,843.55	10,190,996.32	55.25	33.92
DİĞER	4,685,113,699.00	5,575,366,136.19	246,677,541.09	248,779,721.41	19.00	0.85
TOPLAM	35,775,858,442.79	44,153,375,030.77	2,216,454,291.45	2,494,696,987.10	23.42	12.55

İHRACAT RAKAMLARI

SEKTÖREL BAZDA İHRACAT KAYIT RAKAMLARI - 1000 \$

SEKTÖRLER	MAYIS				OCAK-MAYIS			
	2009	2010	Değişim ('10/'09)	Pay(10) (%)	2009	2010	Değişim ('10/'09)	Pay(09) (%)
I. TARIM	911,063	1,113,467	22.22	12.28	4,995,979	5,792,235	15.94	13.12
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	666,729	826,753	24.00	9.12	3,748,814	4,291,800	14.48	9.72
Hububat,Bakliyat,Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	249,900	326,952	30.83	3.61	1,459,898	1,667,617	14.23	3.78
Yaş Meyve ve Sebze	159,382	204,895	28.56	2.26	812,628	940,675	15.76	2.13
Meyve Sebze Mamulleri	75,220	80,791	7.41	0.89	369,101	409,560	10.96	0.93
Kuru Meyve ve Mamulleri	73,674	69,749	-5.33	0.77	393,912	396,517	0.66	0.90
Fındık ve Mamulleri	60,058	91,897	53.01	1.01	320,424	502,489	56.82	1.14
Zeytin ve Zeytinyağı	13,109	13,803	5.29	0.15	86,891	96,040	10.53	0.22
Tütün	30,752	34,027	10.65	0.38	280,829	248,283	-11.59	0.56
Kesme Çiçek	4,634	4,640	0.13	0.05	25,133	30,620	21.83	0.07
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	59,779	65,606	9.75	0.72	337,583	375,980	11.37	0.85
Canlı Hayvan,Su Ürünleri ve Mamulleri	59,779	65,606	9.75	0.72	337,583	375,980	11.37	0.85
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	184,555	221,108	19.81	2.44	909,582	1,124,456	23.62	2.55
Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	184,555	221,108	19.81	2.44	909,582	1,124,456	23.62	2.55
II. SANAYİ	6,169,731	7,614,433	23.42	83.96	30,007,204	36,961,903	23.18	83.71
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	575,946	684,045	18.77	7.54	2,802,485	3,462,487	23.55	7.84
Tekstil ve Hammaddeleri	425,799	504,106	18.39	5.56	2,063,342	2,574,687	24.78	5.83
Deri ve Deri Mamulleri	68,579	85,180	24.21	0.94	364,010	431,960	18.67	0.98
Halı	81,567	94,759	16.17	1.04	375,132	455,840	21.51	1.03
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAMULLERİ	740,127	1,047,465	41.53	11.55	3,242,354	4,826,081	48.84	10.93
Kimyevi maddeler ve Mamulleri	740,127	1,047,465	41.53	11.55	3,242,354	4,826,081	48.84	10.93
C. SANAYİ MAMULLERİ	4,853,658	5,882,923	21.21	64.87	23,962,364	28,673,336	19.66	64.94
Hazır giyim ve Konfeksiyon	989,943	1,053,411	6.41	11.62	5,055,343	5,810,138	14.93	13.16
Otomotiv Endüstrisi	1,214,922	1,358,028	11.78	14.97	5,254,182	7,296,108	38.86	16.52
Gemi ve Yat	117,167	177,067	51.12	1.95	675,151	475,153	-29.62	1.08
Elektrik-Elektronik	600,814	768,059	27.84	8.47	2,925,087	3,727,476	27.43	8.44
Makine ve Aksamları	455,630	544,599	19.53	6.00	2,216,455	2,494,697	12.55	5.65
Demir ve Demir Dışı Metaller	330,750	436,642	32.02	4.81	1,584,733	2,252,293	42.12	5.10
Demir Çelik Ürünleri	820,726	1,180,047	43.78	13.01	4,691,453	4,787,978	2.06	10.84
Çimento ve Toprak Ürünleri	244,185	268,651	10.02	2.96	1,157,603	1,335,952	15.41	3.03
Değerli Maden ve Mücevherat	75,024	90,636	20.81	1.00	382,540	464,631	21.46	1.05
Diğer Sanayi Ürünleri	4,499	5,783	28.54	0.06	19,816	28,909	45.89	0.07
III. MADENCİLİK	180,950	341,278	88.60	3.76	772,677	1,399,236	81.09	3.17
Madencilik Ürünleri	180,950	341,278	88.60	3.76	772,677	1,399,236	81.09	3.17
TOPLAM	7,261,743	9,069,178	24.89	100	35,775,858	44,153,375	23.42	100

(*) İhracatçı Birliklerince 1.1.2009 - 31.12.2009 tarihleri arasında kayda alınan ihracat toplamını gösterir.

(**) İhracatçı Birliklerince kayda alınması zorunlu olmayan, ancak ihracat sayılan işlenmemiş değerli maden, uçak ve gemilere teslim edilen akaryakıt ve kumanya ile diğer kalemlerin geçici toplam ihracat tutarlarıdır.

TÜRKİYE GENELİ ÜLKE RAPORU

ÜLKE ADI	01 OCAK - 31 MAYIS 2009	01 OCAK - 31 MAYIS 2010	Değişim %
	2009 DEĞER (USD)	2010 DEĞER (USD)	
ALMANYA	3,671,342,555.38	4,343,475,016.34	18.31
İRAN (İSLAM CUM.)	782,191,270.34	1,004,671,360.23	28.44
BİR.DEVLETLER(ABD)	1,112,628,589.48	1,425,387,313.78	28.11
IRAK	2,103,932,333.28	2,192,862,643.38	4.23
BR.KRALLIK(İNGİLTERE	1,881,493,856.04	2,564,501,743.97	36.30
İTALYA	2,121,451,739.72	2,816,577,113.62	32.77
FRANSA	2,251,176,104.87	2,678,254,407.45	18.97
RUSYA FEDERASYONU	1,257,901,177.45	1,696,119,696.31	34.84
AZERBAJCAN-NAHCIVAN	513,256,192.75	595,610,734.90	16.05
LİBYA	696,851,774.84	855,633,859.81	22.79
MISIR	1,361,912,193.82	1,123,148,809.59	-17.53
SUUDİ ARABİSTAN	640,241,886.57	1,014,656,314.83	58.48
İST.DERİ SERB.BÖLGE	95,888,329.44	108,727,612.89	13.39
BİRLİK ARAP EMİRLİ	853,419,883.12	1,003,807,271.74	17.62
CEZAYİR	857,292,784.38	699,564,053.25	-18.40
K.KIBRIS TÜRK CUMH.	270,145,303.93	405,155,323.43	49.98
ROMANYA	815,669,890.54	1,048,335,607.79	28.52
TÜRKMENİSTAN	306,548,454.45	472,690,299.34	54.20
SURİYE ARAP CUM.(SUR	506,085,530.90	717,009,743.97	41.68
İSPANYA	964,250,159.07	1,472,565,226.04	52.72
BELÇİKA	678,482,249.86	818,599,040.69	20.65
KAZAKİSTAN	244,245,273.88	292,882,120.38	19.91
BULGARİSTAN	535,935,096.20	586,872,332.87	9.50
FAS	229,568,636.17	300,705,698.14	30.99
EGE SERBEST BÖLGE	104,127,491.97	181,260,907.70	74.08
POLONYA	464,577,948.61	592,457,690.10	27.53
HOLLANDA	815,333,604.31	979,820,905.08	20.17
UKRAYNA	341,138,688.21	448,997,618.49	31.62
YUNANİSTAN	644,230,620.73	639,662,992.59	-0.71
GÜRCİSTAN	305,053,924.17	267,646,887.93	-12.26
ÖZBEKİSTAN	98,093,582.40	97,333,116.17	-0.78
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	412,337,956.46	882,950,353.28	114.13
HİNDİSTAN	162,914,584.24	198,904,124.02	22.09
İSRAİL	565,743,775.51	829,948,544.33	46.70
TUNUS	176,696,741.60	326,856,381.89	84.98
URDUN	150,907,319.94	211,613,108.04	40.23
SUDAN	117,700,686.68	96,525,901.62	-17.99
LÜBNAN	267,003,008.14	263,609,749.68	-1.27
MALEZYA	32,350,242.76	88,099,601.55	172.33
AVUSTURYA	299,793,669.22	320,156,912.28	6.79
BREZİLYA	104,853,720.11	219,321,024.96	109.17
PAKİSTAN	58,750,942.75	102,050,081.72	73.70
MACARİSTAN	156,520,924.13	186,589,625.32	19.21
AFGANİSTAN	81,560,017.24	114,565,719.98	40.47
PORTEKİZ	124,580,441.81	207,692,429.21	66.71
İSVEÇ	254,695,922.55	355,713,569.06	39.66
AVUSTRALYA	111,846,414.50	129,797,217.07	16.05
ETİYOPYA	79,156,111.39	70,321,497.50	-11.16
DANİMARKA	245,780,116.61	275,106,909.16	11.93
ÇEK CUMHURİYETİ	163,085,221.26	253,192,681.13	55.25
DİĞER	4,685,113,699.00	5,575,366,136.19	19.00
TOPLAM	35,775,858,442.79	44,153,375,030.77	23.42

Doğuş İğneli vanaları

Doğuş İğneli Vanaları, tüm klape konumlarında dairesel alan yaratmasından dolayı kavitasyon hasarı düşük, sessiz ve titreşimsiz regülasyon olanağı sağlar. Tam kapalı pozisyonda vana sızdırmazlık sağlarken tam açık konumda damla yapısını alarak basınç kaybını minimum seviyeye indirir ve maksimum debi kapasitesi yaratır. Tübitak destekli gerçekleştirilen Ar-Ge çalışmaları sonucunda Doğuş Vana, İğneli Vanaları DN 80 – DN 1200 çaplarında üretmekte olup yakın bir gelecekte daha yüksek çaplarda üretim planlanmaktadır. Doğuş İğneli Vanaları tüm çaplarda yekpare gövdeden imal edilmektedir. Dolayısıyla vana boyutu ve ağırlığı düşüktür. Ayrıca, damla şeklindeki özel iç gövdesi sayesinde rakiplerine oranla daha yüksek kv değerlerine ve daha düşük basınç kayıplarına ulaşırlar. Klape, sistem basıncından bağımsız olarak çalışır, özel raylar üzerinde yataklanır. Böylelikle büyük çaplarda dahi vana açma kapama için çok düşük tork değerleri gerekir.

Ser-Ma'dan süt endüstrisi için makineler

Ser-Ma Makina sektörel bazda yapmış olduğu incelemeler neticesinde, süt ve süt endüstrisinde bulunan firmaların, kullanılan malzeme ve çalışma prensibinin, gıda kodeksine uygun ve hassasiyet açısından verimliliği yüksek olan, Özel Elektrostatik Alıcılı Hava Temizlemeli Yoğurt Kovası İç Temizleme Makinelerine ihtiyaç duyulduğu ortaya çıkmıştı. Konu ile ilgili 1998 yılından itibaren Flowmeter'li Dolum Sistemleri ve Ambalaj İç Temizleme Makineleri ile ilgili Türkiye'de tek üretici olan firma, Komple Dolum Hatları ve Dolum Makineleri ile ilgili 10 yılı aşkın bir tecrübeye sahip. Firma ayrıca, Özel Flowmeter Dolum Sistemli, Otomatik CIP Temizleme Sistemli Ürün Tanklı ve gıda endüstrisindeki süt ve süt ürünlerinin transferinde kullanılan, Hijyenik Transfer Pompalı tekli/iki/dörtlü Dolum ve Özel Elektrostatik Alıcılı Havalı Kova İç Temizleme, Sıcak/Soğuk Sulu Kova İç Temizleme ve Buharlı Kova İç Temizleme Makineleri imalatına devam ediyor.

International Tradeshaw Directory

www.expodatabase.com

**DÜNYADA DÜZENLENEN FUARLARA
İLİŞKİN BİLGİ KAYNAĞI.**

- Merkezi Almanya’da bulunan M+A ExpoDataBase firması tarafından oluşturulmuş, dünya ticaret fuarları veritabanıdır.
- Dünyada her yıl düzenlenmekte olan 10 bini aşkın ticaret fuarının kaydını içermektedir.
- Sektör, ülke/şehir ve tarih kriterleri verilmek suretiyle arama yapmayı mümkün kılmaktadır.
- Fuarlara ilişkin istatistiki bilgiler, metrekare fiyatları, açılış kapanış saatleri, halka açık olup olmadıkları, fuar girişinin ücretli olup olmadığı, düzenlenme aralıkları, son başvuru tarihleri ve işadamları için diğer bilgilere erişim imkanı sunmaktadır.
- Hizmet sunulan diller İngilizce ve Almancadır.
- Siteye erişim ücretsizdir.

Metal Bulletin

www.metalbulletinstore.com

**METAL VE METAL ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ
TİCARİ BİLGİ KAYNAĞI.**

- Metal ve metal ürünlerinin dünya borsalarındaki fiyat ve eğilimleri, bu konudaki haberler, uzman yorumları, sektörel istatistikler, firma bilgileri ve analizlere yer verilmektedir.
- Sektörel firma, toplantı ve fuarlar hakkında düzenli bilgi de sağlayan veritabanında web sitesinin içeriği her an güncellenmekte ve günlük e-posta alarmları abonelere iletilmektedir. Haftada iki kez basılan dergisi ücretsiz gönderilmektedir.
- Hizmet sunulan dil İngilizcedir.
- Siteye erişim ücretsizdir.

İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİKLERİNİN SUNDUĞU HİZMETLER VE İHRACATÇI BİRLİKLERİ ÜYELERİNİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Yasal Dayanak ;“Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında 4059 Sayılı Kanun”un 6. Maddesinin (c) fıkrasına göre; İhracatçı Birlikleri, Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı kuruluşu olarak tanımlanmaktadır.

5910 Sayılı “Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun” 03.07.2009 tarih ve 27277 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun kapsamına giren konularda uygulanacak usul ve esaslar, 03.09.2009 tarih ve 27338 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren, “Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmelik”te belirlenmiştir.

SÖZ KONUSU YÖNETMELİĞİN 6. MADDESİNE GÖRE;

1- İhracat yapacak gerçek veya tüzel kişilerin, ihraç edebilecekleri malın ait olduğu sektörde faaliyet gösteren ve ticaret sicilinde kayıtlı merkez veya şube adreslerinin birinin bulunduğu en yakın birliğe üye olmaları ve Kanunda belirtilen ödemeleri yapmaları zorunludur. Birliklerden birine üye olan ihracatçı diğer birliklerin iştiğal alanına giren maddeleri de üyelik şartı aranmaksızın ihraç edebilir. Ancak, sadece üyesi olduğu birliğin hizmetlerinden yararlanır ve genel kuruluna katılabilir.

2- Birliğe üye olan gerçek ve tüzel kişi ihracatçılar diledikleri zaman yazılı olarak müracaat etmek suretiyle birlik üyeliğinden ayrılabilirler. Üyelikten ayrılanların, ayrıldıkları tarihe kadar olan yükümlülükleri ortadan kalkmış sayılmaz. Birlikten ayrılan üyenin yeniden üye olmak istemesi halinde varsa diğer genel sekreterliklere bağlı birliklerdeki- ler de dahil olmak üzere eski borçları ilgili birlik adına tahsil olunur.

3- Üyeler; kanun ve yönetmeliklerde üyelikle ilgili olarak belirtilen görevleri yerine getirmekle, birliklerin amaçlarına aykırı harekette bulunmamakla, birlik yetkili organları tarafından istenecek bilgi ve belgeleri zamanında, tam ve doğru olarak vermekle, birlik kararlarına uymakla, birlik veri tabanında yer alan adres, telefon, faks, elektronik posta adresi ve internet adresi başta olmak üzere iletişim bilgilerinin güncelliğini sağlamakla ve birliğe kayıt sırasında giriş aidatı ve her yıl için yıllık aidat ödemekle yükümlüdür.

Yükümlülüklerini yerine getiren üyeler, her yılın Nisan ayı içinde top-

lanan Birlik Genel Kuruluna katılma, ihracata yönelik devlet yardımlarından yararlanma, İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerinin sunduğu; ihracat kayıt ve onay işlemlerinin gerçekleştirilmesi, ithal talepleri, ihraç ve işbirliği teklifleri ile mevzuattaki gelişmelerle ilgili bilgilendirmeler, fuar organizasyonları, ticaret heyeti ve alım heyeti programları, Dahilde ve Hariçte İşleme İzin Belgeleri’yle ilgili olarak firma tanımlaması ve kullanıcı yetkilendirmesi ile ihracat taahhüt hesaplarının kapatılması işlemlerinin gerçekleştirilmesi gibi hizmetlerden ve sosyal tesislerden yararlanabilmektedir.

5910 SAYILI “TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ İLE İHRACATÇI BİRLİKLERİNİN KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN”DA BİRLİKLERİN GÖREVLERİ ŞU ŞEKİLDE TANIMLANMIŞTIR;

A- Dış ticarete ilişkin konularda çalışmalar yapmak, bu kapsamda; kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör kuruluşları ve ulusal ve uluslararası kuruluşlar nezdinde üyelerinin menfaatlerini ülke çıkarları çerçevesinde koruyucu ve geliştirici çalışmalar yapmak.

B- İhracatçılar arasında mesleki ahlâk ve dayanışmayı sağlamak.

C- Türkiye İhracatçılar Meclisinin (TİM) görüşünü ve Müsteşarlık onayını almak kaydıyla sektörü ile ilgili mevcut eğitim ve öğretim kurumlarına yardımda bulunmak, yenilerinin kurulmasına öncülük etmek ve katkıda bulunmak.

Ç- TİM’in görüşünü ve Müsteşarlık onayını almak kaydıyla; amaç ve görevlerini gerçekleştirmeye yönelik vakıf kurmak veya kurulmuş olanlara iştirak etmek, bütçe imkânları çerçevesinde gerektiğinde mal ve hizmet almak, yaptırmak, satmak, kiralamak, rehin ve ipotek işlemleri tesis etmek ve kaldırmak, gerektiğinde iştiğal sahası ile ilgili ortak hizmet verecek şirket, dernek, tesis ve işletmeler kurmak, kurulmuş olanlara iştirak etmek, laboratuvar, test, muayene ve belgelendirme konularında üyelerini desteklemek, fuar, sergi ve tanıtım faaliyetlerini düzenlemek, düzenlenecek fuar ve sergilere iştirak etmek ve tanıtım faaliyetlerinde bulunmak.

D- TİM tarafından verilecek dış ticarete ilişkin diğer görevleri yapmak.

İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİKLERİNCE ÜYELERE SUNULAN HİZMETLERDEN BAZILARI

■ İhracat prosedürleri, ülke dış ticaret mevzuatları ve yatırım imkanları, sektör bilgileri, ihracatta kullanılan belgeler, devlet yardımları, dış taleplere ulaşma, yurt dışı ithalatçı adreslerinin ürün-ülke bazında temini, dış ticarete uyumsuzluklar, ihracatta krediler ve finansman, dahilde ve hariçte işleme rejimi, ithalat mevzuatı ve prosedürleri, yurtdışı müteahhitlik hizmetleri, serbest bölgeler mevzuatı gibi dış ticaretle ilgili her konuda gelen bilgi taleplerinin cevaplandırılması.

■ İhracat mevzuatının hazırlanması ve ülkemizin uluslararası düzeydeki ilişkilerinin düzenlenmesi hakkındaki çalışmalara katılmak ve bu konudaki sektör görüş ve önerilerini Dış Ticaret Müsteşarlığı, Türkiye İhracatçılar Meclisi ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlara iletme.

■ Firmaların ihracat işlemleri sırasında karşılaştıkları sorunların çözümüne yönelik olarak ilgili makamlar nezdinde girişimlerde bulunmak.

■ Hedef ülke ve ürünlerle ilgili olarak ihracatçıların gereksinim duyacağı her türlü bilgiyi derlemek ve dileyen üyelerin kullanımına hazır hale getirmek.

■ Sektörel rapor ve değerlendirme notları, ülke ve pazar araştırma raporları hazırlamak.
6- Bölgenin ve üyelerinin ihracat potansiyelini değerlendirmek ve artırmak için hedef ülkelerde ürünlere ve pazara yönelik incelemeler yapmak ve sonuçlarını üyelerine duyurmak.

■ Ulusal ve uluslararası kongre, seminer, sempozyum ve konferansları izleyerek üyelerini bilgilendirmek.

■ Yurt dışındaki Ticaret Müşavirliklerimiz tarafından periyodik olarak ulaştırılan ithalat talepleri ve işbirliği tekliflerinin düzenli olarak üyelere ve diğer ilgili kuruluşlara iletilmesi (söz konusu bilgiler Dış Ticaret Müsteşarlığı web sitesinde de <http://www.dtm.gov.tr> "Dış Talepler Bülteni" bölümünde yayınlanmaktadır)

■ DTM koordinatörlüğünde alıcı ülke temsilcilerini Türkiye'ye davet ederek, ilgili ihracatçı firmalarla temasa geçmelerini sağlamak, ayrıca hedef ülkelere ticaret heyeti ziyaretleri düzenleyerek, ziyaret edilen ülke şadamları ile ihracatçıları arasında birebir görüşmeler gerçekleştirmek, toplantı, seminer vb. organizasyonlar yapmak.

■ İhracatçıların pazar yaratma çabalarına yardımcı olmak amacıyla mevcut pazarları geliştirmek ve hedef pazarlara girebilmek için hedef ülkelerde düzenlenen fuarlara doğrudan ulusal katılım organizasyonu gerçekleştirmek, firmaların ulusal katılım organizasyonu ile ya da bireysel olarak katılabilecekleri diğer önemli fuarları üyelerine duyurmak.

■ Yurtdışı Ticaret Müşavirlikleri, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Türkiye İhracatçıları Meclisi, diğer İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri ya da ilgili kurum ve kuruluşlardan ulaşan fuar, ihale, seminer, konferans, heyet programları vb. faaliyetlerin, ihraç ürünleri ve pazarlarıyla ilgili gelişmeler ile mevzuattaki değişikliklerin sektör ayrımı yapılarak derlenmesi ve sirküler yoluyla üye firmalara duyurulması, fuar ve ihale duyurularının genel sekreterlik web sayfasında yayınlanması.

■ Sektörlerin yurt dışında daha etkin bir şekilde tanıtılabilmesi, ihracatının artırılması, yurt içinde ve yurt dışında imajının geliştirilmesine yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilmesi, markalaşma, AR-GE ve ortak tanıtım çalışmalarının organize edilmesi amacıyla; "Makine Tanıtım Grubu", "Seramik Tanıtım Grubu" gibi sektör tanıtım gruplarının oluşturulması.

■ Makine, Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri, Seramik gibi sektörlerin tanıtımına katkıda bulunmak üzere web siteleri oluşturulması.

■ İhracatın geliştirilmesine yönelik olarak, "Makine Sanayii Sektör Platformu", "Ortak Satınalma Organizasyonu", "TURQUM Ürün Uygunluk Markası" ve benzeri projelerin oluşturularak yürütülmesi.

■ Makine sektörüne yönelik olarak aylık olarak yayınlanan "Moment Expo" dergisi ve buna benzer periyodik yayınlar çıkarılması.

■ Genel Sekreterlikler ve İrtibat Büroları ile e-Birlik sistemi üzerinden bilgisayar ağı yardımıyla ihracat kayıt ve onay işlemlerinin gerçekleştirilmesi, fiili ihracat sonrası alıcı firma değişikliğinin yapılması.

■ Kayda bağlı, konsinye ve bedelsiz ihracat işlemlerini yerine getirmek.

■ İhracat kayıt rakamlarını ilgili kurumlara bildirmek.

■ Performans ve Güvenilirlik Belgesi düzenlemek.

■ İhracata Yönelik Devlet Yardımları kapsamında; Yurt Dışında Millî ve Bireysel Düzeyde Gerçekleştirilen Fuar Katılımlarının, Yurt Dışında Ofis-Mağaza Açma, İşletme ve Marka Tanıtım Faaliyetlerinin, Çevre Maliyetlerinin, Pazar Araştırması ve Pazarlama Faaliyetlerinin Desteklenmesi, Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve Turquality@'nin Desteklenmesi ve Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi ile ilgili işlemleri yürütmek.

■ Firmaların, Şeker Kurumundan ve Toprak Mahsulleri Ofisinden şeker ve buğday alımlarını yapabilmelerini teminen, gerçekleştirdikleri ihracatların teyitlerinin alınması ve söz konusu kurumlara bildirilmesi.

■ Dahilde İşleme İzin Belgesi ve Hariçte İşleme İzin Belgeleriyle ilgili olarak firma tanımlaması ve kullanıcı yetkilendirmesi, ihracat taahhüt hesaplarının kapatılması ve kısmi teminat iadesi işlemlerinin gerçekleştirilmesi.

■ İlk kez Dahilde işleme izin Belgesi müracaatında bulunan firmaların üretim faaliyetlerinin yerinde tespitinin yapılması.

■ Geri gelen eşyaya ilişkin Birlikler ve Gümrük Müdürlükleri ile yazışmaların yapılması.

■ İhraç ürünlerine ait gümrüklerden firma bazında alınan kıymet tespitine ilişkin taleplerin Yönetim Kurullarınca görüşülmesini sağlamak ve nihai görüşleri ilgili Gümrük Müdürlüklerine göndermek.

■ 2. el makine ithal etmek isteyen firmaların başvurularına ilişkin olarak, ilgili üyelerin görüşleri de alınmak suretiyle oluşturulan nihai görüşlerin DTM İthalat Genel Müdürlüğü'ne iletilmek üzere TİM'e bildirilmesi.

■ Ülkelerin ulusal güvenlik kaygısıyla oluşturdukları iç düzenlemeler yanında uluslararası sorumlulukların ve işbirliklerinin de bir gereği olarak dış ticarete konu olan herhangi bir mal, hizmet veya teknolojinin transferinde uygulanan ihracat kontrolleri, kimyasalların kaydı, değerlendirilmesi, izni ve kısıtlanmasını öngören yeni Avrupa Birliği mevzuatı (REACH), tekstil ve konfeksiyon ürünlerinin ithalatının kayda alınması gibi konularda bilgilendirme, yönlendirme ve uygulama görevlerinin yerine getirilmesi.

Yaşamı değiştiren icadlar 1

BAZI İCATLAR SOSYAL VE EKONOMİK YAŞAMDA KÖKLÜ DEĞİŞİMLER YAŞANMASINI SAĞLADI. SOSYAL YAŞAMI ETKİLEYEN EN ÖNEMLİ İCATLARDAN BİRİ ŞÜPHE SİZ TELEVİZYONDUR. ŞİŞME LASTİK, KLİMA VE FOTOKOPİ MAKİNESİNİN İCADI DA İNSANOĞLUNUN YAŞAMINDA ÖNEMLİ KLİMETRE TAŞLARINDAN BİRİ OLDU.

TELEVİZYON

Televizyonun mucidi aynı zamanda ilk video kaydedicinin de mucididir: 1826'da John Logie Baird gramafonla aynı ilkeyi kullanarak 25 cm. çapındaki balmumu bir diskin üzerine görüntü kaydedebilen bir aygıtın patentini aldı. Philips Electronics firması Philips Lazervision ile diskin üzerine görüntü kaydetme fikrini 46 yıl sonra yeniden icat etti; 1972'de tanıtımını yaptıkları bu aygıt ABD'de 1980'de, Avrupa'da

1982'de piyasaya sürüldü. Ayrıca Philips ile Sony firmalarının ortak olarak CD'yi piyasaya sürdükleri tarihtir. (1982)

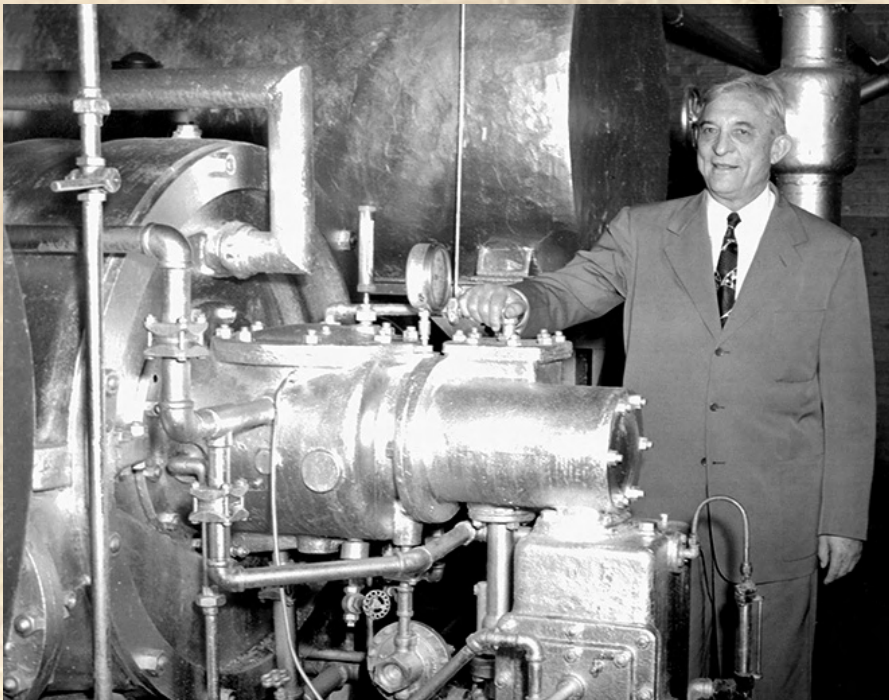
Lazer okuyuculu videodisk ve CD, James T. Russell'in icadı olan optik diskten türemiştir. Russell, vinil plakların pikap iğnesi yüzünden aşınıp yıpranmasından bıkmış ve 1965'te bilgiyi lazerle okunacak şekilde bir disk üzerine kaydetme fikrinin patentini almıştı. Philips firması, Russell'in fikrini video gö-

rüntülerini kaydedecek şekilde genişletti ve 1969'da Klaas Compaan ve Piet Kramer, video uzunçalarını geliştirdi: 30 cm'lik video diskin ilk tanıtımı 1972'de yapıldı ve 1980'de Lazervision adıyla piyasaya sürüldü. Bu arada, 1975'te Philips'in ses üzerine sürdürülen AR-GE çalışmalarını yürüten mühendislerden Lou Ottens, sesi küçük bir optik disk üzerine kaydetmek için çalışmalar yapıyordu: Sony ile ortak geliştirme çalışmasından sonra, 1982'de yaygın olarak kullanılan 4,8 inçlik (12 cm) kompakt diskler piyasaya çıktı; bu buluş daha sonra da CD-ROM olarak bilgisayarlara uyarlandı.

FOTOKOPİ MAKİNESİ

Chester F. Carlson 1906 yılında doğduğunda karbon Kağıdı ya da ozalit gibi çeşitli çoğaltma yöntemleri icat edilmişti. 1903'te George C. Beidler Rektigraf adlı ilk fotokopi makinesini icat etti, ama bu işlem aslında belgelerin baskısını yapmaktan ibaretti ve tutulmadı. 1938'de Carlson Elektron fotoğrafçılığı adını verdiği yöntemi bulana dek belgeler Elektrostatik olarak çoğaltılmıyordu.

Carlson Amerika'da yaşanan büyük bunalımdan sonra işini kaybedinceye dek, Bell Telephone Laboratories'te araştırmacı Mühendis olarak çalışıyordu. Bunun ardından, önce Patent avukatlığı yaptı, sonra da New York'taki Elektro-

nik firması P.R. Mallory & Co.'nun patent departmanında işe girdi. Buradayken dikkatini patent işlerini hızlandırmak için bir kopya makinesi icat etmeye yoğunlaştırdı.

New York Halk Kütüphanesi'nde araştırma yaparken Paul Selenyi'nin çeşitli maddelerin elektrik iletkenliğinin ışığa bağlı olarak değiştiğine dair ilkesini keşfetti. Selenyi'nin ilkesini, kopyalamaya uyarladı ve bu değişken iletkenliği, kopya edilecek belgenin sabit bir gölgesine dönüştürmek üzerine deneyler yaptı. 8 Eylül 1938'de elektron fotoğrafçılığı için patent başvurusunu yaptı ve ertesi ay bu süreci başarıyla uygulayarak yaptığı deneyin tarihini ve yerini cam bir levhadan mumlu kağıdın üzerine geçirdi: "10-22-39 Astoria"

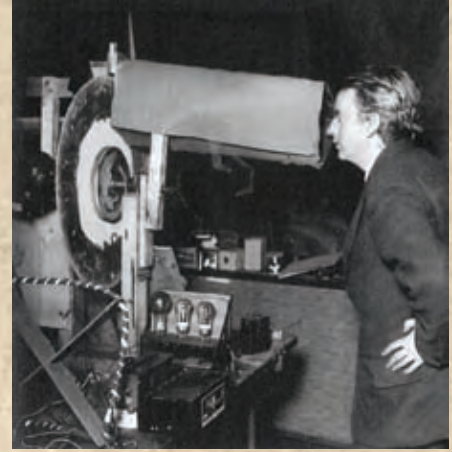

Carlson, 20 şirketin kapısını çaldıysa da buluşuyla ilgilenen çıkmadı ama 1944'te Columbus'taki Battelle Memorial Enstitüsü, bir telif hakkı sözleşmesi altında, fikri geliştirmek için çalışmasını kabul etti. Ronald M Schaffert bu süreci geliştirdi ve sonunda üretim hakları Haloid Corporation'a satıldı. Bu şirket, Carlson'ın buluşunun adını Xerography olarak değiştirdi. Haloid şirketi, zergo-rafik ilkesiyle çalışan ilk fotokopi makinesini 1959'da üretti makine öylesine tutuldu ki, şirket daha sonra adını Xerox Corporation olarak değiştirdi.

İLK KLİMANIN İCADI

Yapay havalandırma ve yapay soğutma sistemleri artık çağlardan beri kullanılıyor. Eskiden insanlar kapı girişlerine ısılak hasırlar asarak ya da konutlarını (hava akımlarını, evin içine girmeden önce avludaki fışkiyelerin arasından geçirmek yoluyla) serinlik sağlayacak şekilde tasarlayarak çözüm arıyorlardı. 19. yüzyıla gelindiğinde, havayı serinletmek için buzun önüne vantilatörler yerleştirilmeye başlanmıştı; ama Willis H. Carrier'in icadı olan bilimsel olarak tasarlanmış ilk klima için 1902'yi beklemek gerekti.

Carrier, 1901'de Cornell Üniversitesi elektrik mühendisliği bölümünden mezun oldu; aynı yıl Temmuz ayında Buffalo'daki Buffalo Forge Company'de çalışmaya başladı. Altı ay içinde şirket-

tin araştırma geliştirme laboratuvarının başına getirildi. Buradaki ilk projelerinden biri, ısıtma bobinlerinden oluşan bir sistemden geçirildiğinde havanın ne kadar ısı soğurabileceğini belirlemektir; bulguları şirketin ısınma giderlerinde binlerce dolar tasarruf sağladı. İlk projelerinden bir başkası da soğutmaya yönelikti.; Brooklyn'de Sackett-Wilhelms Lithographing and Publishing adlı matbaa şirketi, ısı ve nem değişimleri yüzünden kağıdın genişmesi ve büzülmesi sonucu baskı sürecinde renklerin donuklaşması gibi bir sorun yaşıyordu. Willis H. Carrier; 17 Temmuz 1902'de bu şirket için dünyanın ilk klimasının tasarımlarını tamamladı: Klima, matbaanın ısı ve nem oranını hassasiyetle denetleyen 30 tonluk bir makineydi.

ŞİŞME LASTİK

Şişme lastik aynı zamanda inşaat mühendisi olan mucit Robert Thomson tarafından 10 Aralık 1845'te icat edildi. Çok geçmeden patentini aldı. İlk tanıtımını yaptığı yaz Mechanics' Magazine dergisinde çok şaşkınlık yarattı. O dönemde yaygın olarak kullanılan at arabalarının tekerleklerine uygulanacak bu lastikler sayesinde inanılmaz bir sessizlik sağlıyordu. Aynı zamanda istenildiği ölçüde şişirilebilen bu lastikler her şartta kullanılabilirdi. 1847 yılında patent haklarını Messers. Whitehurst & Co adında bir şirkete sattı. Bu firma lastikleri ticari hale getirmeye çalıştı. Ancak maliyetin yüksek olması nedeniyle çok pahalıydılar ve lastiğin tekerleğe montajı için 70 gibi yüksek bir satış civata gerekiyordu.

MAKİNE SEKTÖRÜNDE BELİRLENEN BAZI FUARLAR (2010 YILI HAZİRAN - TEMMUZ - EYLÜL VE EKİM AYLARI)

AYLAR	FUAR ADI	TARİHİ	YERİ	KONUSU	WEB	ORGANİZATÖR
HAZİRAN	Aquatech China - International Trade Fair for Process, Drinking and Waste Water	2-4 Haziran 2010	Shanghai, Çin	İÇME SUYU-ATIK SU	mailto:rai.nl	Amsterdam Rai
	JIMEX Uluslararası Endüstri Makineleri, Elektrik ve Otomasyon Fuarı	6-9 Haziran 2010	Amman, Ürdün	ENDÜSTRİYEL MAKİNELER, ELEKTRİK, OTOMASYON	www.tuyap.com.tr	TÜYAP Tüm Fuarçılık Yapım A.Ş.
	InterPart-Exhibition for Design Systems, Rapid Prototyping and Parts Suppliers for the Automotive and Machine Construction Industries	8-9 Haziran 2010	Karlsruhe, Almanya	METAL İŞLEME, PLASTİK VE LASTİK İŞLEME, KAYNAK, VS. OTOMOTİV, ELEKTRONİK, MAKİNE VE İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ ENDÜSTRİLERİ	www.cancom.com	Canon Communications Deutschland GmbH, Canon Communications LLC
	FOOD INDUSTRY / MICROCLIMATE AND COLD / PACKAGING AND LABEL International Exhibition for Food Processing, Packaging, Cooling, Refrigeration	8-11 Haziran 2010	Minsk, Belarus	GIDA İŞLEME TEKNOLOJİSİ, AMBALAJ, PLASTİK VE KAUCUK TEKNOLOJİSİ	www.minskepo.com	IFWexpo Heidelberg GmbH MinskExpo, JSC
	ANKOMAK International Construction Machinery and Building Technology Exhibition	9-13 Haziran 2010	İstanbul, Türkiye	YAPI MALZ.,TEKNOLOJİ, İŞ MAKİNELERİ	info@ite-turkey.com	ITE GROUP PLC. E ULUS. FUAR TAN HİZM A.Ş.
	REW İSTANBUL-Uluslar arası Geri Dönüşüm, Çevre Teknolojileri ve Atık Yönetimi Fuarı	10-13 Haziran 2010	İstanbul, Türkiye	ÇEVRE KORUMA TEKN., YENİLENEBİLİR ENERJİ, SU TEKN.	www.tuyap.com.tr	İFO İSTANBUL FUAR HİZM. SAN. TİC. A.Ş.
	ASME TURBO EXPO - Land, Sea & Air International Gas Turbine and Aeroengine Congress and Exhibition	14-18 Haziran 2010	Glasgow, İngiltere	GAZ TÜRBİNLERİ, EKİPMANLARI VS.	www.asme.org/igti	ASME International Gas Turbine Institute
	CIMES- China International Machine Tool & Tools Exhibition	14-18 Haziran 2010	Pekin, Çin	TAKIM TEZGAHLARI, METAL KESME VE İŞLEME TEKNOLOJİLERİ, DÖKÜM TEKNOLOJİLERİ	www.reedces.com.cn	CES- Capital Exhibition Services / Reed Huayin Exhibitions Beijing
	ITM POLAND Innovations-Technologies-Machines Poland - Exhibition	5-18 Haziran 2010	Poznan, Polonya	TAKIM TEZGAHLARI, METAL SANAYİ, KAYNAK, HİDROLİK VE PNÖMATİK, DÖKÜM, OTOMASYON SANAYİ	www.mtp.pl www.itm-polska.pl www.oaib.gov.tr	Poznan International Fair Ltd. OAİB Milli Katılımı
	ProPak Asia International Processing, Filling and Packaging Technology Exhibition and Conference for the Asian Region	16-19 Haziran 2010	Bangkok, TAYLAND	GIDA ÜRÜNLERİ İŞLEME, PAKETLEME TEKNOLOJİLERİ	www.propakasia.com	Bangkok Exhibition Services Ltd.
ITMA ASIA-CITME - International Exhibition of Textile Machinery	22-26 Haziran 2010	Şangay, Çin	TEKSTİL MAKİNELERİ	www.itmaasia.com	Beijing Textile Machinery International Exhibition Co. Ltd.	
TEMMUZ	AGRICULTURAL MACHINERY EXHIBITION	9-12 Temmuz 2010	Tarmstedt, Almanya	TARIM MAKİNELERİ VE EKİPMANLARI	www.tarmstedterausstellung.de	Ausstellungs-GmbH Tarmstedt
	PROCESS EXPO International Exposition for Food Processors	18-20 Temmuz 2010	Şikago, ABD	GIDA İŞLEME VE PAKETLEME MAKİNELERİ	www.fpsa.org	FPSA - Food Processing Suppliers Association
	IMTS - International Manufacturing Technology Show	13-18 Eylül 2010	Şikago, ABD	TAKIM TEZGAHLARI VE AKSAMLARI, CAM SİSTEMLERİ, BİLGİSAYARLI İŞLETİM SİSTEMLERİ, YAZILIM, VS	www.imtsnet.org	AMT - The Association for Manufacturing Technology
	LABELXPO AMERICAS International Exhibition for Labels, Labels Printing and Production Technology	14-16 Eylül 2010	Şikago, ABD	KAĞIT, ETİKETLEME VE ÜRETİM TEKNOLOJİLERİ	www.labelexpo-usa.com	Tarsus USA Inc.
EYLÜL	WATERTECH CENTRAL ASIA- Central Asian International Water Technology Exhibition and Conference	15-17 Eylül 2010	Almatı, Kazakistan	SU SİSTEMLERİ	www.iteca.kz	ITECA LLP
	EXPOFIL Textile Yarns and Fibres Exhibition	14-17 Eylül 2010	Paris, Fransa	TEKSTİL, HAMMADDELERİ, MAKİNELERİ	www.expoofil.com	PVE S.A. / EXPOFIL
	World Food Moscow	14-17 Eylül 2010	Moskova, Rusya	GIDA SANAYİ	www.world-food.ru/eng	GIMA International Exhibition Group GmbH & Co. KG ITE Moscow
	İSTANBUL AMBALAJ FUARI-Uluslar arası Ambalaj Endüstrisi Fuarı	16-19 Eylül 2010	İstanbul, Türkiye	GIDA İŞLEME TEKN., AMBALAJ, PLASTİK VE KAUCUK TEKN.	www.tuyap.com.tr	TÜYAP Tüm Fuarçılık Yapım A.Ş.
	IPACK Uluslar arası Ambalaj, Paketleme ve Gıda İşleme Sistemleri Fuarı	23-26 Eylül 2010	İstanbul, Türkiye	GIDA İŞLEME TEKN., GIDA, YİYECEK İÇECEK, AMBALAJ, PLASTİK VE KAUCUK TEKN.	www.ift-ipack.com www.ift-gida.com	İTF İSTANBUL FUARÇILIK A.Ş.
	SAHARA International Agricultural Exhibition for Africa and Middle East	25-28 Eylül 2010	Kahire, Mısır	TARIM, TARIM MAKİNELERİ VS.	www.saharaexpo.com	ANCOM GROUP / EXPO
	AQUATECH International Exhibition for Water Management and Technologies	27 Eylül-02 Ekim 2010	Plovdiv, Bulgaristan	SU TEKNOLOJİSİ VE SU YÖNETİMİ	www.fair.bg	International Fair Plovdiv
	ITM INTERNATIONAL TECHNICAL FAIR	27 Eylül-02 Ekim 2010	Plovdiv, Bulgaristan	MAKİNE VE AKSAMLARI	www.fair.bg	International Fair Plovdiv (OAİB Milli Katılımı)
EKİM	W10 International Woodworking, Machinery and Component Exhibition	3-6 Ekim 2010	Birmingham, İngiltere	AĞAÇ KESME VE İŞLEME MAKİNELERİ	info@w10exhibition.com	W10 LTD.
	BI-MU Machine Tools, Robots, Automation	05-09 Ekim 2010	Milano, İtalya	TAKIM TEZGAHLARI, TAKIM TEZGAHLARI İÇİN ELEKTRİK VE ELEKTRONİK VEDEK PARÇALAR, OTOMASYON	www.bimu-sfortec.com fieramilano@fieramilano.it	CEU - CENTRO ESPOSIZIONI UCIMU S.p.A.
	T.I.E. Tehran International Industry Exhibition	6-9 Ekim 2010	Tahran, İran	SANAYİ ÜRÜNLERİ VE MAKİNE	www.forumfuar.com	Iran International Exhibitions Co. (I.I.E.C.), Orient Exhibitions, IDRO International Trading Co. FORUM FUARÇILIK
	IRAN HVAC	6-9 Ekim 2010	Tahran, İran	ISITMA, SOĞUTMA, HAVALANDIRMA	info@nmi.ir www.forumfuar.com	Nama Negar Forum Fuarçılık Geliştirme AŞ
	VIENNA-TEC The International Industrial Trade Fair	12-15 Ekim 2010	Viyana, Avusturya	OTOMASYON, ENERJİ TEKNOLOJİLERİ, HİDROLİK & PNÖMATİK	www.messe.at	Reed Exhibitions Messe Wien
TATEF International Metalworking Technologies Fair	12-17 Ekim 2010	İstanbul, Türkiye	METAL İŞLEME VE TEKNOLOJİLERİ (TAKIM TEZGAHLARI, SAÇ İŞLEME MAK. PRESLER, YÜZEY İŞLEME MAK., KESİCİ VE TUTUCU TAKIM VS.)	www.ift-exhibitions.com info@ift-exhibitions.com	İTF İSTANBUL FUARÇILIK A.Ş.	

MAKİNE SEKTÖRÜNDE BELİRLENEN BAZI FUARLAR (2010 YILI EKİM - KASIM - ARALIK VE OCAK AYLARI)

AYLAR	FUAR ADI	TARİHİ	YERİ	KONUSU	WEB	ORGANİZATÖR
EKİM	CANTON FAIR Çin Uluslar arası İthal ve İhraç Ürünleri Fuarı	Oct-10	Guangzhou, Çin	GENEL TİCARET,İHTİSAS FUARI	www.forumfuar.com www.icecf.com	FORUM Fuarçılık Geliştirme A.Ş.
	AĞAÇ İŞLEME MAKİNESİ FUARI-Uluslararası Ağaç işleme Makineleri, Kesici Takımlar, El Aletleri Fuarı	16-20 Ekim 2010	İstanbul, Türkiye	AĞAÇ İŞLEME TEKN., ORMAN ÜRÜNLERİ	www.tuyap.com.tr	TÜYAP Tüm Fuarçılık Yapım A.Ş.
	SAIE International Building Exhibition	21-24 Ekim 2010	Bologna, İtalya	YAPI ELEMANLARI ÜRETEN MAKİNE VE EKİPMANLAR, ÖZEL İNŞAAT MAKİNELERİ, KONTROL VE ÖLÇÜM CİHAZLARI, KLİMALAR, ISITMA SİSTEMLERİ, SOĞUTUCULAR, SU ARTITMA EKİPMANLARI	www.bolognafiere.it	BolognaFiere
	EURO-BLECH International Sheet Metal Working Technology Exhibition	26-30 Ekim 2010	Hannover, Almanya	TAKIM TEZGAHLARI	www.euroblech.de/	Mack Brooks Exhibitions Ltd.
	IGATEX Pakistan International Garment and Textile Machinery and Accessories Exhibition	20-23 Ekim 2010	Karaçi, Pakistan	TEKSTİL MAKİNELERİ	www.cems.com.sg	CEMS Conference & Exhibition Management Services Pte. Ltd.,
	MACTECH International Exhibition for Machine Tools, Industrial Tools, Welding and Cutting Equipment	25-28 EKİM 2010	Kahire, Mısır	MONTAJ,OTOMOTİV,YAPI, TESİSAT CAD/CAM, CIM VS.	ifg@access.com.eg www.forumfuar.com	International Fairs Group Forum Fuarçılık Geliştirme AŞ
	BIG 4 SHOW	28-31 Ekim 2010	Şam, SURİYE	ÜRETİM TEKNOLOJİLERİ, PLASTİK, KAUÇUK, ENERJİ VE MATBAA TEKNOLOJİLERİ	arabiangroup@net.sy www.forumfuar.com	Arabian Group for Exhibitions & Conferences FORUM Fuarçılık Geliştirme A.Ş.
	K International Trade Fair Plastics + Rubber	27 Ekim-3 Kasım 2010	Dusseldorf, Almanya	PLASTİK VE KAUÇUK TEKN. İŞLEME	www.mdna.com/shows/k.html	MESSE DUSSELDORF 6 m b H
KASIM	PACK EXPO International The World of Packaging Technology	31 Ekim-3 Kasım 2010	Şikago, ABD	PAKETLEME MAKİNELERİ, MALZEMELERİ VS.	www.pmmi.org	Packaging Machinery Manufacturers Institute (PMMI)
	MIDEST International Industrial Subcontracting Exhibition	2-5 Kasım 2010	Paris, Fransa	METAL İŞLEME, PLASTİK VE KAUÇUK, ELEKTRİK-ELEKTRONİK	www.midest.com	Reed Expositions France
	Bursa Metal İşleme Teknolojileri Fuarı	3-7 Kasım 2010	Bursa, Türkiye	FABRİK AOTOM., KALİTE KONT. VE TEST ENS., YÜZEY İŞLEME, METALÜRJİ, DÖKÜMÇÜLÜK, DEMİR DİŞİ MADENLER, METAL İŞLEME, KAYNAK, ÜRETİM TEKN.,	www.tuyap.com.tr	TÜYAP BURSA Fuarçılık A.Ş.
	EIMA & EIMA GARDEN International Agricultural Machinery Exhibition	10-14 Kasım 2010	Bologna, İtalya	TARIM VE BAHÇE MAKİNE-EKİPMANLARI	www.eima.it	UNACOMA Service s.r.l.
	EXPO CENTRAL ASIA MACHINERY	17-19 Kasım 2010	Almatı, Kazakistan	METAL İŞL., KAYNAK, ÜRETİM TEKNOLOJİSİ, TAKIM TEZGAHLARI	www.expocentralasia.com www.ipek yolu.info	CENTRAL ASIA INTERN. EXB. LTD.-İPEKY-OLU ULUSLAR ARASI FUARÇILIK A.Ş.
	AGRO+FOOD+DRINK+TECH Uluslararası Ambalaj, Gıda, İçecek, Gıda İşleme Fuarı	18-21 Kasım 2010	Tiflis, Gürcistan	AMBALAJ, GIDA, İÇECEK, GIDA İŞLEME VE EKİPMANLARI	www.tuyap.com.tr	TÜYAP Tüm Fuarçılık A.Ş.
	The BIG "5" Show-Trade Fair for the Construction Industry in the Middle East	21-24 Kasım 2010	Dubai, BAE	İNŞAAT SANAYİ VE MAKİNE-EKİPMANLARI	www.dmgdubai.com	dmg world media Dubai Ltd.
	Bauma CHINA -International Trade Fair for Construction Machinery, Building Material Machines, Construction Vehicles and Equipment	23-26 Kasım 2010	Şangay, Çin	İNŞAAT MAKİNELERİ, İNŞAAT MALZEMELERİ VE EKİPMANLARI	www.messe-muenchen.de	Messe München GmbH, Munich Trade Fairs (Shanghai) Co. Ltd.
ARALIK	WOODTECH ULUSLARARASI MOBİLYA YAN SANAYİ, AKSESUARLARI VE MAKİNELERİ FUARI	2-5 Aralık 2010	Şam, Suriye	MOBİLYA YAN SANAYİ, AKSESUARLARI VE MAKİNELERİ	www.expotim.com	EXPOTİM
	Bursa 9.Metal İşleme Teknolojileri Fuarı	2-5 Aralık 2010	Bursa, Türkiye	METAL İŞLEME MAKİNELERİ, KAYNAK, KESME, DELME TEKNOLOJİLERİ, EL ALETLERİ, PNÖMATİK, HİDROLİK	www.tuyap.com.tr	Tüyap Bursa Fuarçılık A.Ş.
	Mechanical Engineering, Metal Working, Kazan	8-10 Aralık 2010	Kazan, Rusya	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ VE METAL İŞLEME ALANINDA TEKNOLOJİ, ARAÇ VE GEREÇLER, METAL İMALİ, TAMİR, TEŞHİS VE YENİLEME EKİPMANLARI	www.expokazan.ru	QAO Kazanskaya Yarmarka
	INT. FURNITURE EXHIBITION- 2. ULUS. MOBİLYA, YAN SANAYİ VE EV TEKSTİLİ FUARI	8-11 Aralık 2010	Tiflis, Gürcistan	MOBİLYA, MOBİLYA YAN SANAYİ, AKSESUARLARI, ORMAN ÜRÜNLERİ, AHŞAP TEKNOLOJİSİ, AĞAÇ İŞLEME MAKİNELERİ, EV TEKSTİLİ	www.tuyap.com.tr	TÜYAP
	Vending Expo 2010 (4.)	9-12 Aralık 2010	İstanbul, Türkiye	OTOMAT MAKİNELERİ VE OTOMAT ÜRÜNLERİ TEDARİKÇİLERİ BAYILIK GELİŞTİRME	www.medyafor.com/	Medya Fors Fuarçılık Ltd.Şti
	AŞKABAT AUTOSALON	17-19 Aralık 2010	Aşkabat, Türkmenistan	OTOMOTİV&OTOMOTİV YAN SANAYİ, YEDEK PARÇA, PETROL,DOĞALGAZ, ARAÇ ÜSTÜ EKİPMANLAR, İŞ MAKİNELERİ VE YEDEK PARÇALARI	www.meridyenfair.com	MERİDYEN
	Tekno/Tube Arabia International Trade for Industrial Machines, Metalworking, Machine Tools, Tubes and Pipes	8-11 Ocak 2011	Dubai, BAE	METAL İŞLEME MAKİNELERİ, KAYNAK MAKİNELERİ, AĞAÇ İŞLEME MAKİNELERİ, DÖKÜM MAKİNESİ, PAKETLEME MAKİNELERİ, İNŞAAT VE YAPI MALZEMELERİ	www.messe-duesseldorf.de www.alfajer.net	Messe Düsseldorf GmbH Al Fajer Information & Services
	ARABPLAST, Arab International Plastics and Rubber Trade Show	8-11 Ocak 2011	Dubai, BAE	PLASTİK, KAUÇUK HAMMADDELERİ VE MAKİNELERİ	www.messe-duesseldorf.de www.alfajer.net	Messe Düsseldorf GmbH Al Fajer Information & Services
OCAK	HEIMTEXTIL International Trade Fair for Home Textiles and Commercially Used Textiles	12-15 Ocak 2011	Frankfurt/Main, Almanya	TEKSTİL, HALI VB. VE MAKİNELERİ	www.heimtextil.de www.expotim.com	Messe Frankfurt Exhibition GmbH Expotim
	Ima 2011	18-21 Ocak 2011	Nuremberg, Almanya	ULUSLARARASI EĞLENCE VE MAKİNELER	www.reedexpo.de/	Reed Exhibitions Deutschland GmbH
	IMTEX Indian Metal-Cutting Machine Tool Exhibition with International Participation	20 - 26 Ocak 2011	Bengaluru, Hindistan	TAKIM TEZGAHLARI, METAL İŞLEME TEKNOLOJİLERİ	imtma@imtma.in	IMTMA
	EnerTec	25 - 27 Ocak 2011	Leipzig, Almanya	ENERJİ VE GÜÇ SİSTEMLERİ	www.feustelfairs.com.tr	Feustel Fairs & Travel
	INTERPLASTICA International Trade Fair Plastics and Rubber	25 - 28 Ocak 2011	Moskova, Rusya	KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME	www.interplastica.de	Messe Düsseldorf GmbH

Detaylı fuar araması için www.expodatabase.com ve www.fuarplus.com web siteleri ziyaret edilebilir.

Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği
0312 447 27 40
www.makinebirlik.com

Makine Sanayii Sektör Platformu
www.makinesektorplatformu.org

TURQUM
312 447 27 40
www.turqum.com

RESMİ KURUMLAR

Maliye Bakanlığı
0312 425 78 16
www.maliye.gov.tr

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
0312 231 95 46
www.sanayi.gov.tr

Dış Ticaret Müsteşarlığı
0312 204 75 00
www.dtm.gov.tr

Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı
0312 306 80 00
www.gumruk.gov.tr

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı
0312 294 50 00
www.dpt.gov.tr

İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi
0312 417 22 23
www.igeme.org.tr

Makina Mühendisleri Odası (TMMOB)
0312 231 31 59
www.mmo.org.tr

Makine Sektör Meclisi Başkanlığı (TOBB)
0312 413 83 81
www.tobb.org.tr

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu
0212 339 50 00
www.deik.org.tr

Türk İşbirliği ve Kalkınma Dairesi Başkanlığı
0312 508 10 00
www.tika.gov.tr

Türkiye İstatistik Kurumu
0312 410 04 10
www.tuik.gov.tr

Hazine Müsteşarlığı
0312 204 60 00
www.hazine.gov.tr

TÜBİTAK
0312 468 53 00
www.tubitak.gov.tr

DERNEKLER

Akışkan Gücü Derneği
0212 222 19 71
www.akder.org.tr

Ambalaj Makinecileri Derneği
0216 545 49 48
www.amd.org.tr

Anadolu Un Sanayicileri Derneği
0312 281 04 68-69
www.ausd.org.tr
Anadolu Asansörcüler Derneği
0312 232 06 40
www.anasder.org.tr

Araç Üstü Ekipman İmalatçıları Derneği
0212-771 44 88
www.arusder.org.tr

Bağlantı Elemanları Sanayici ve İşadamları Derneği
0212 613 79 00
www.besiadturkey.com

Endüstriyel Otomasyon Sanayicileri Derneği
0216 469 46 96
www.enosad.org.tr

İklimlendirme, Soğutma, Klima İmalatçıları Derneği
0216 469 44 96
www.iskid.org.tr

İş Makineleri Mühendisleri Birliği
0312 385 78 94
www.ismakinalari.org

Kazan ve Basınçlı Kap Sanayicileri Birliği
0212 222 81 93
www.kbsb.org

Makine İmalatçıları Birliği
0312 468 37 49
www.mib.org.tr

Ostim Organize Sanayi Bölgesi
0312 385 50 90
www.ostim.org.tr

Öncü Sanayici ve İşadamları Derneği
0312 395 73 90
www.kilavuz.biz

Plastik Sanayicileri Derneği
0212 425 13 13
www.pagev.org.tr/pagder/main.asp

Sağlık Gereçleri Üreticileri ve Temsilcileri Derneği
0 312 433 77 88
www.sader.org.tr

Tekstil Makine ve Aksesuarları Sanayicileri Derneği
0212 552 76 60
www.temsad.com

Tüm Asansör Sanayici ve İşadamları Derneği
0216 383 09 22
www.tasiad.org.tr

Türk Tarım Alet ve Makineleri İmalatçıları Birliği
0312 419 37 94
www.tarmakbir.org

Türkiye Mermer Doğaltaş ve Makinaları Üreticileri Birliği
0312 440 83 63
www.tummer.org.tr

Türkiye İş Makineleri Distribütörleri ve İmalatçıları Birliği
0216 477 70 77
www.imder.org.tr

Türk Pompa ve Vana Sanayicileri Derneği
0312 255 10 73
www.pomsad.org.tr

Tüm Tıbbi Cihaz Üretici ve Tedarikçi Dernekleri Federasyonu
0312 468 69 84
www.tumdef.org